

Gent

Kortrijk

Beringen

Antwerpen

Brussel

Vilvoorde

Immigratie Problemen en Oplossingen

■ Voorwoord

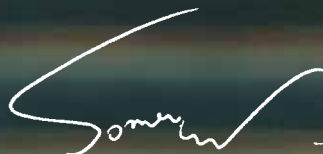
Het staat nagenoeg vast dat het huidige wanbeleid inzake immigratie de kiemen in zich draagt van het grootste probleem voor de generaties die na ons komen. Het Vlaams Belang neemt zijn verantwoordelijkheid. Er mag niet gezwegen worden.

Met deze gloednieuwe partijbrochure wil het Vlaams Belang een actueel overzicht geven van de problemen en tegelijk onze oplossingen naar voren schuiven. Vandaar: “Immigratie. Problemen en Oplossingen“.

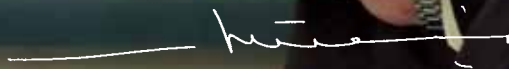
Het was alweer enige tijd geleden dat wij met zo'n brochure uitpaktten. Honderdduizenden vreemdelingen werden ondertussen door het paarse beleid en nadien door de CD&V-PS regeringen van Leterme en Van Rompuy aangetrokken. Illegalen werden opnieuw - en desnoods tegen de wet in - geregulariseerd.

De veelomvattende oplossingen van het Vlaams Belang zijn uiteraard niet terug te brengen tot wat onze tegenstanders er van willen maken. Dat u deze brochure wil lezen betekent dat u meer wil weten dan dat wat Vlamingen meestal over immigratie en over de voorstellen van het Vlaams Belang te horen krijgen.

Deze brochure zal een dubbelluik vormen met een andere brochure waarin afzonderlijk de islamisering, het verband tussen immigratie en criminaliteit en de kostprijs van immigratie aan bod zullen komen.

Werner Somers

Gerolf Annemans

■ Inhoud

- Inleiding: immigratie, een nationalistisch thema..... blz.6
- Omvang van de immigratie..... blz.9
- Asielproblematiek..... blz. 11
- Gezinshereniging, gezinsvorming en schijnhuwelijken..... blz.30
- Het Europese recht: obstakel voor doortastend migratiebeleid?..... blz.38
- Arbeidsmigratie en allochtone werkloosheid..... blz.39
- Nationaliteitsverwerving, vreemdelingenstemrecht en inburgering..... blz.43
- Vlaams Belang wil het tij keren..... blz.49

■ Inleiding: immigratie, een nationalistisch thema

Op dit ogenblik is zich in een razendsnel tempo een bevolkingsvervanging aan het voltrekken. In een interview met *Die Welt* van 28 juli 2004 voorspelde de bekende islamonderzoeker Bernard Lewis dat, als de huidige trend zich doorzet, Europa ten laatste op het einde van de eenentwintigste eeuw een islamitische meerderheid zal hebben. Terwijl het geboortencijfer van de autochtone bevolking in de Europese landen een dieptepunt heeft bereikt, is de islamitische kernregio - het Midden-Oosten en Noord-Afrika - de regio met de op één na hoogste vruchtbaarheidsgraad van de hele wereld. De moslimbevolking in Europa is bovendien aanzienlijk jonger dan het niet-islamitische deel van de bevolking. De immigratie, die uiteraard niet beperkt is tot vreemdelingen uit moslimlanden, heeft een niveau bereikt waarbij de naoorlogse gastarbeiderprogramma's verbleken. We beleven het tijdperk van

de hypermigratie, van een immigratie die totaal dreigt te ontsporen en het maatschappelijk weefsel van de Europese landen onherstelbaar ontwricht.

De naoorlogse regeringen hebben blijk gegeven van een **onvoorstelbare wereldvreemdheid en kortzichtigheid** door er van uit te gaan dat de toelating van honderduizenden immigranten uit een **fundamenteel verschillende culturomgeving** geen weerslag zou hebben op onze samenleving. De Vlamingen die in hun wijken de opgedrongen multiculturele 'verrijking' met lede ogen moesten aanzien, zagen hun leefwereld op korte tijd drastisch veranderen en kregen het gevoel in een ander land te zijn terechtgekomen. In plaats van de problemen van de autochtone bevolking ernstig te nemen, wees het establishment met de vinger naar de 'bekrompen' en 'racistische' kleine man die zich vragen durfde te stellen bij de wenselijkheid van de multiculturele samenleving. Al te kritische opvattingen over de 'nieuwe multiculturele realiteit' werden gediskwalificeerd als uitingen van fascisme of racisme.

Als Vlaams-nationalistische partij is het Vlaams Belang het aan zichzelf verplicht aandacht te besteden aan het fenomeen van de immigratie en de daaruit voortvloeiende problemen. Het streven naar het behoud van onze Vlaamse en Europese identiteit en beschaving ligt niet alleen ten grondslag aan onze standpunten inzake Vlaamse onafhankelijkheid, het vormt tevens de invalshoek van waaruit wij de immigratieproblematiek benaderen. Immigratie is een **nationalistisch thema**. Ieder volk heeft recht op zijn eigenheid, op een plek waar het zichzelf kan zijn, zijn taal kan spreken, zijn normen en waarden kan doen gelden; het recht om zich thuis en geborgen te voelen op een eigen territorium. Op haar territorium is de nationale gemeenschap vrij haar eigen bestemming gestalte te geven, haar eigen toekomst richting te geven en haar eigen aard tot ontplooiing te laten komen.

De idee van een **multiculturele samenleving** zet het **territorialiteitsbeginsel** op losse schroeven. De verwerving

van Vlaamse onafhankelijkheid zou een lege doos zijn, indien op het grondgebied van de Vlaamse staat andere culturen dan de Vlaamse evenveel rechten zouden kunnen doen gelden. Om het met een boutade te zeggen: de wereld is van iedereen, maar Vlaanderen niet. Het multiculturalisme is fundamenteel in strijd met de doelstellingen en verworvenheden van de Vlaamse Beweging.

“*Franstaligen, pas u aan of verhuis*”, luidt een oude slogan van de Vlaamse Beweging. Er is geen enkele reden te bedenken waarom deze slagzin niet evenzeer van toepassing zou zijn op vreemdelingen waarvan de cultuur en levensgewoonten nog veel verder afstaan van de Vlaamse. Ook hen moeten we voor de keuze stellen: aanpassen of terugkeren! Het Vlaams Belang is niet bereid om de verworvenheden van de Vlaamse Beweging en de integriteit van de Vlaamse cultuur op te offeren op het altaar van de politieke correctheid en de multiculturele samenleving.

Steeds meer dringt het besef door dat de multiculturele utopie die door het politiek correcte establishment wordt nagejaagd, in werkelijkheid is uitgemond in een **multiculturele nachtmerrie**.

De massa-immigratie van de laatste decennia heeft alles behalve geleid tot een harmonieuze multi-etnische en multiculturele samenleving en evenmin tot een interculturele wederzijdse verrijking. Ze heeft ons daarentegen wel opgezadeld met **tal van maatschappelijke pro-**

blemen waarvoor de heersende politieke klasse veel te lang de kop in het zand heeft gestoken. De fundamentele waarden van onze samenleving staan steeds meer onder druk; verworvenheden als de gelijkheid van man en vrouw en de scheiding van kerk en staat komen op de helling te staan; in onze steden hebben zich *no go areas* gevormd en worden regelrechte veldslagen geleverd tus-

sen de ordediensten en allochtone jongeren; het niveau van ons onderwijs komt in het gedrang door de aanwezigheid van een toenemende groep allochtone leerlingen met een taal- en leerachterstand; in de middelbare scholen worden leraars bedreigd en aangevallen, vaak door allochtone leerlingen; de wachtlijsten voor sociale huisvesting blijven maar groeien omdat steeds meer woningen worden toegewezen aan vreemdelingen; er is een etnisch subproletariaat ontstaan van achterblijvers die de school zonder diploma verlaten en in de langdurige werkloosheid terecht komen of, in het slechtste geval, in de criminaliteit; de sociale cohesie is geweken voor wederzijds wantrouwen. De lijst kan bijna eindeloos worden aangevuld. De multiculturele illusie is doorprikt, het kaartenhuis is ingestort.

De tekst die voor u ligt, heeft ten doel een overzicht te bieden van de verschillende immigratiekanalen in België, uiteen te zetten wat de actuele toestand is, aan te duiden wat er fout loopt en oplossingen aan te reiken. Het

is de overtuiging van het Vlaams Belang dat het vijf voor twaalf is en dat het roer radicaal moet omgegooid worden. Er staat immers niet meer of niet minder op het spel dan het voortbestaan van onze Vlaamse identiteit en van de Europese beschaving. Alvorens in te gaan op onderwerpen als asiel, illegalen, regularisaties, gezinshereniging, schijnhuwelijken, arbeidsmigratie, de snel-Belg-wet, het vreemdelingenstemrecht en het inburgeringsbeleid, is het goed even stil te staan bij de omvang die de immigratie en de vreemde bevolking hebben aangenomen.

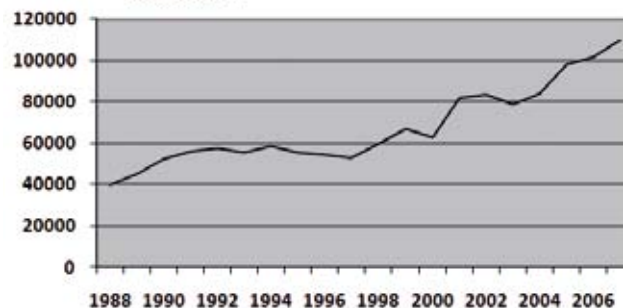
■ Omvang van de immigratie

In de periode van 1960 tot en met 2007 immigrerden 3.467.146 personen (vreemdelingen én Belgen) naar België¹. Tijdens diezelfde periode viel er een emigratie te noteren van 2.850.016 personen (vreemdelingen én Belgen), wat een gecumuleerd positief migratiesaldo oplevert van 617.130 personen. Sinds 1991 bedroeg de jaarlijkse immigratie nooit minder dan 70.000 personen, wat van 1974 geleden was. Tijdens de periode 1988-2007 kwamen in totaal 1.355.957 vreemdelingen naar België. Gedurende dezelfde tijdspanne verlieten 753.160 vreemdelingen ons land². Dit komt neer op een gecumuleerd positief migratiesaldo van 602.797 vreemdelingen voor de periode 1988-2007. **Tijdens de jaren 2005, 2006 en 2007 immigrerden respectievelijk 97.888, 101.872 en 109.926 vreemdelingen.** Dit is telkens meer dan de totale immigratie (vreemdelingen én Belgen) in 1964, het vorige recordjaar uit het tijdperk van de gastarbeid! Voor wie er nog mocht aan twijfelen: we beleven vandaag het tijdperk van de hypermigratie, van een **totaal ontspoorde en ongecontroleerde toevloed van vreemdelingen**. Opmerkelijk is de vaststelling van socioloog Jan Hertogen dat in de twee decennia na de jaren '80 de aangroei van de vreemdelingen telkens is verdubbeld³.

Vreemdelingen van buiten de EU-27 waren tijdens de periode 1998-2007 goed voor iets meer dan 45% van de totale immigratie van buitenlanders⁴. De Marokkaanse immigratie naar België is tussen 1991 en 2001 meer dan ver-

Immigratie vreemdelingen 1988-2007

Bron: AD SEI.

dubbeld. Tijdens de volledige periode 1990-2007 kwamen er 97.946 Marokkanen en 51.367 Turken naar België⁵. Ter vergelijking: op 1 januari 2008 verbleven er 'slechts' 79.867 Marokkanen en 39.954 Turken (op legale wijze) in België⁶.

Socioloog Jan Hertogen paste het aandeel van de vreemdelingen in de immigratie en emigratie voor het jaar 2007 toe op prognoses van het Federaal Planbureau en het AD SEI voor de periode 2007-2020⁷. Deze oefening resulteert in de prognose dat er tussen 1 januari 2007 en 1 januari 2020 1.418.426 vreemdelingen als nieuwe immigranten naar België zouden komen, terwijl er 585.353 vreemdelingen het land zouden verlaten, hetgeen zou resulteren in een **toename met 833.072 vreemdelingen als gevolg van migratie op dertien jaar tijd**. In dezelfde periode zou het aantal (al dan niet nieuwe) Belgen door migratie afnemen doordat er 157.991 meer Belgen het land verlaten dan er naar België komen.

- 1 AD SEI: <http://statbel.fgov.be/nl/statistieken/cijfers/bevolking/migraties/internationaal/index.jsp>.
- 2 Bron: AD SEI: "Loop van de vreemde bevolking in België (1988-2007)". Via <http://statbel.fgov.be/nl/statistieken/cijfers/bevolking/loop/index.jsp>.
- 3 Jan Hertogen, *Bericht uit het Gewisse* 121 van 7 januari 2010. Via www.npdata.be.
- 4 Berekening op basis van gegevens van het Rijksregister en AD SEI, verwerkt in *Statistisch en demografisch verslag 2008. Migranten en migrantenpopulaties in België*, Brussel: CGKR 2009, tabel 2.1., p. 44-45.

- 5 Berekening op basis van *Jaarverslag Migratie 2007*, Brussel: CGKR 2008, tabel 1.1., p. 19 en op basis van *Statistisch en demografisch verslag 2008. Migranten en migrantenpopulaties in België*, Brussel: CGKR 2009, tabel 2.1., p. 44-45.
- 6 *Statistisch en demografisch verslag 2008. Migranten en migrantenpopulaties in België*, Brussel: CGKR 2009, tabel 4.2., p. 101. Marokkanen en Turken die tevens de Belgische nationaliteit bezitten, worden in de statistieken niet als Marokkaan of Turk beschouwd.
- 7 Het gaat om gegevens die werden verwerkt in Planning Paper 105 van het Federaal Planbureau, *Bevolkingsvooruitzichten 2007-2060* (Economische vooruitzichten en analyses), mei 2008.

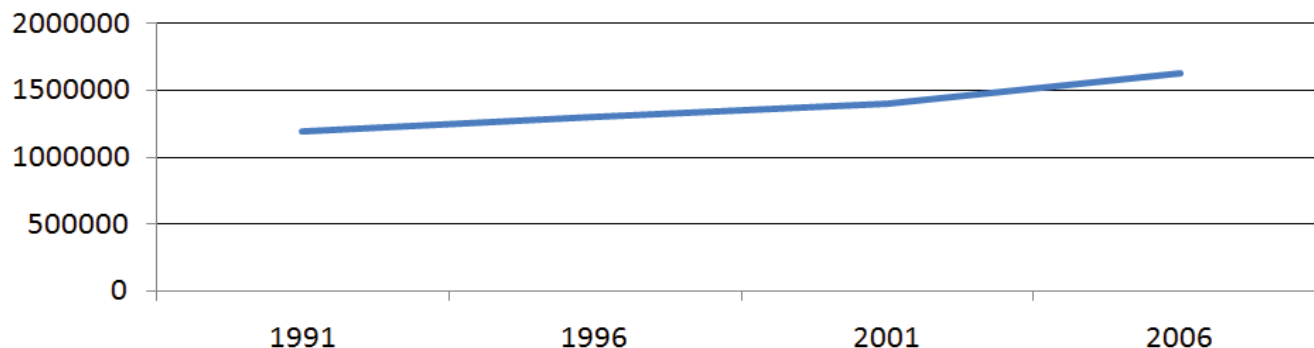
Snel groeiende allochtone bevolking

Terwijl tussen 1 januari 1996 en 1 januari 2006 het aantal legaal verblijvende vreemdelingen (in de zin van niet-Belgen) daalde van 909.769 tot 900.473⁸, nam in dezelfde periode het aantal legaal in België verblijvende personen die bij de geboorte niet over de Belgische nationaliteit beschikten, toe van 1.299.867 tot 1.625.362⁹. De bevolking van Marokkaanse nationaliteit nam volgens dezelfde officiële statistieken tussen 1 januari 1996 en 1 januari 2006 af van 140.324 tot 80.609 personen, terwijl tegelijk de bevolking die bij de geboorte over de Marokkaanse nationaliteit beschikte, steeg van 181.774 tot 249.623 personen, nieuwe Belgen inbegrepen!

Tijdens de periode 1998-2007 bedroeg het aandeel van alle 27 EU-lidstaten samen in het totale aantal nationaliteitsverkrijgingen slechts 14,89%. Turkije was in de betrokken periode, met een aandeel in de vreemde bevolking per 1 januari 2008 van 4,07%, goed voor 17,65% van alle nationaliteitsverkrijgingen. Marokko, met een aandeel in de vreemde bevolking per 1 januari 2008 van 8,22%, had een aandeel van 32,08% in het totale aantal verkrijgingen van het Belgische staatsburgerschap¹⁰. De extreem soepele nationaliteitswetgeving in België leidt dus tot een **overschatting van het deel van de allochtone bevolking dat afkomstig is uit Europa en tot een onderschatting van het deel dat afkomstig is uit niet-Europese landen** in het algemeen en Marokko en Turkije in het bijzonder. Als we kijken naar de nationaliteit bij de geboorte in plaats van naar de huidige nationaliteit, waren de personen van Marokkaanse origine op 1 januari 2006 na de Italianen de belangrijkste 'buitenlandse' bevolkingsgroep (249.623 personen). De personen van Turkse oorsprong stonden op de derde plaats¹¹.

Bevolking zonder Belgische nationaliteit bij geboorte 1991-2006

Bron: Rijksregister - AD SEI.

8 Ibidem, p. 100-101.

9 Ibidem, p. 133.

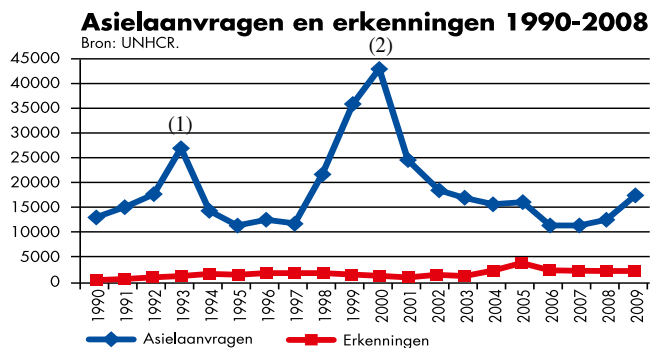
10 Berekend op basis van *Statistisch en demografisch verslag 2008. Migranten en migrantenpopulaties in België*, Brussel: CGKR 2009, tabel 5.2., p. 116-117.

11 *Statistisch en demografisch verslag 2008. Migranten en migrantenpopulaties in België*, Brussel: CGKR 2009, p.131 en tabel 6.1, p. 133.

■ Asiel- problematiek

Tijdens de periode 1990-2009 werden er 366.861 asielaanvragen ingediend. Een asielaanvraag kan betrekking hebben op meerdere personen. Bij het aantal asielaanvragen moeten we ongeveer een derde kinderen optellen, zodat er gedurende de genoemde periode naar schatting ongeveer 490.000 vreemdelingen via de asielprocedure ons land binnenkwamen, een **jaarlijks gemiddelde van bijna 25.000 personen**, vergelijkbaar met de bevolkingsomvang van middelgrote gemeenten als Ronse of Temse. Tijdens dezelfde periode (1990-2009) werden 32.892 asielaanvragen ingewilligd. Dit betekent dus dat 91,03% van de asielaanvragen niet leidde tot een erkenning als vluchteling in de zin van de Conventie van Genève uit 1951.

De recordjaren inzake de instroom van asielzoekers waren 1999 en 2000 met respectievelijk 35.780 en 42.549 aanvragen. **In het jaar 2000 werden in België meer asielaanvragen ingediend dan in Frankrijk**, waarvan de bevolking bijna zes keer groter is. In absolute cijfers werd België van de EU-lidstaten in dat jaar enkel voorafgegaan door Duitsland, het Verenigd Koninkrijk en (nipt) Nederland. België had bovendien het **grootste aantal asielzoekers per duizend inwoners van de hele Europese Unie (4,2)**, vier keer zoveel als het gemiddelde voor de EU.

(1): aanzuigeffect regularisaties Verhofstadt I
(2): Begin aanzuigeffect regularisaties Letermé II

Jaarlijks honderden miljoenen voor oneigenlijke asielzoekers

Aan het Belgische asielbeleid hangt een **pijnlijk prijskaartje** vast. Blijkens de algemene uitgavenbegroting worden de uitgaven van het Federaal Agentschap voor de Opvang van Asielzoekers (Fedasil) voor 2010 geraamd op € 306.488.750. Het Commissariaat-Generaal voor de Vluchtelingen en Staatlozen en de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen zijn goed voor respectievelijk € 24.365.000 en € 14.215.000. Bovendien behoorden ongeveer 45% van de tijdens het gerechtelijk jaar 2007-2008 nieuw ingeleide beroepen bij de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State tot het 'vreemdelingencontentieux'¹². De uitgaven voor de werking van de Raad van State worden in de algemene uitgavenbegroting 2010 geraamd op € 40.184.000. Ook een aanzienlijk deel van de uitgaven voor de Dienst Vreemdelingenzaken (repatrieringen van uitgeprocedeerde asielzoekers, uitbating van de gesloten centra voor illegalen enzovoort) houdt verband met de asielprocedure. In de algemene uitgavenbegroting 2010 wordt in totaal voor de Dienst Vreemdelingenzaken een bedrag uitgetrokken van € 100.220.000. Voor de terugbetaling van de financiële steun die de OCMW's aan asielzoekers verlenen, wordt voor 2010 een bedrag van € 331.665.000 voorzien.

Gezien het zeer lage erkenningspercentage betekent dit dat jaarlijks honderden miljoenen € worden uitgegeven voor oneigenlijke asielzoekers, personen die geen risico van vervolging lopen in hun land van herkomst, maar enkel geïnteresseerd zijn in onze sociale voorzieningen. Met dit geld zouden honderdduizenden echte vluchtelingen kunnen geholpen worden in de regio van herkomst, waar de opvang talloze malen goedkoper is. De Leidense professor Piet Emmer stelt dat alle vluchtelingenkampen van de Verenigde Naties bij elkaar minder kosten dan de opvang in Nederland¹³. Hetzelfde zegt Nicholas Van Hear van het *Centre for Development Research* in Kopenhagen op basis van een onderzoek naar Tamilvluchtelingen en

12 Jaarverslag Raad van State 2007-2008, p. 42.

13 Piet Emmer, 'Wegsturen of binnenlaten? Pleidooi voor nieuw immigratiebeleid', *Internationale Spectator* 2006, p. 375.

Somalische vluchtelingen: de grote sommen geld die in het Westen aan asielzoekers besteed worden, gaan naar degenen die het minst hulp nodig hebben¹⁴.

Vasthouden aan de huidige asielpolitiek is in de kaart spelen van de mensenmokkelaars. Volgens Wim Bon-tinck, diensthoofd mensenhandel van de federale politie, wordt 66 tot 80 procent van alle asielzoekers door mensen-smokkelaars naar België gebracht¹⁵. De asielzoeker be-taalt niet alleen voor de reis en de valse documenten, maar ook voor het asielverhaal dat de mensensmokkelaar voor hem verzonnen heeft. Ann Publie van de Dienst Vreemdelingen-zaken schetst deze gang van zaken als volgt: “*Ze zijn door smokkelaars gebriefd, dat is overduidelijk. De jongste weken krijgen we bijvoorbeeld enorm veel dos-siers van ‘Tsjetsjenen’ binnen. We hebben bij wijze van spreken meer Tsjetsjeense asielzoekers dan er Tsjetsjenen bestaan! Vluchtelingen uit Tsjetsjenië vallen namelijk onder de Conventie van Genève, en dus vertelt iemand aan de Russen die naar België willen komen dat ze hun Russi-sche papieren moeten weggooien, en zich voor Tsjetsjenen moeten uitgeven.*”¹⁶ Volgens Commissaris-generaal voor de Vluchtelingen en Staatlozen Dirk Van den Bulck neemt het **georganiseerd misbruik van de asielprocedure** toe. In relatief veel dossiers wordt de waarheid niet verteld, worden documenten achtergehouden of worden valse of vervalste documenten neergelegd.¹⁷

Hervorming asielprocedure: gewogen en te licht bevonden

Op 1 juni 2007 trad de hervormde asielprocedure in werking. De asielhervorming werd door minister van Bin-nenlandse Zaken Patrick Dewael voorgesteld als een aan-zienlijke aanscherping van het Belgische toelatingsbeleid. **Door de nieuwe immigratiewetgeving werden de gaten in de bres echter allerminst gedicht.** Niemand minder dan de commissaris-generaal voor de Vluchtelingen en Staatlozen onderstreepte dat de hervorming “*allesbehalve*

14 *The Economist*, 15 maart 2003.

15 *Het Nieuwsblad*, 23 mei 2004.

16 *Humo*, 28 januari 2003.

17 Senaatsdocument 4-1204/1 van 30 april 2009, p. 15.

een verstrakking van het beleid” kan genoemd worden¹⁸. Het valt overigens op dat de Belgische wetgever vaak minder streng is dan wat de betreffende Europese richtlij-nen toelaten. Belangrijke pijnpunten zoals het uitblijven van een actief opsporingsbeleid, het falende uitwijzings-beleid of het gebrek aan opvangplaatsen in gesloten centra werden bovendien niet aangepakt.

Het Vlaams Belang heeft, in afwachting van de herinvoer-ing van het territorialiteitsbeginsel, steeds gepleit voor een drastische vereenvoudiging en bespoediging van de asielprocedure. Door het grote aantal asielinstanties en bijbehorende beroepsmogelijkheden (Dienst Vreemde-lingen-zaken, Commissariaat-Generaal voor de Vluchte-lingen en de Staatlozen, Vaste Beroepscommissie voor de Vluchtelingen en Raad van State) nam de volledige asielprocedure in het verleden meerdere jaren in beslag. Wanneer de asielzoeker uiteindelijk te horen kreeg dat hij niet in België kon blijven, diende hij in zeer veel gevallen een regularisatieverzoek in (het beruchte artikel 9, derde lid, van de Vreemdelingenwet) op grond van het feit dat hij onredelijk lang op een beslissing had moeten wachten en inmiddels ‘goed geïntegreerd’ was. Dat laatste werd vermoed als het om gezinnen met schoolgaande kinderen ging: de regularisatie werd in dat geval bijna automatisch toegekend.

Een positief aspect van de asielhervorming was de afschaf-fing van het onderscheid tussen de ontvankelijkheidsfase en de gegrondheidsfase en de daarmee samenhangende **vermindering van het aantal asielinstanties**. De rol van de Dienst Vreemdelingen-zaken werd beperkt tot die van administratieve ondersteuning en tot de vaststelling van de voor de behandeling van de asielaanvraag verantwoor-delijke staat. Tevens werd de Vaste Beroepscommissie voor de Vluchtelingen opgedoekt. Sindsdien beslist ‘in eerste aanleg’ uitsluitend de commissaris-generaal voor de Vluchtelingen en Staatlozen over asielaanvragen en staat tegen zijn beslissingen nog slechts beroep open bij de **Raad voor Vreemdelingenbetwistingen (RVV)**. De RVV beschikt over volheid van rechtsmacht, d.w.z. dat hij desgevallend zelf een beslissing kan nemen. Dit leidt

18 *De Standaard*, 20 juni 2006.

ongetwijfeld tot een verkorting van de doorlooptijd. De vraag is echter waarom men mordicus vasthoudt aan de mogelijkheid van een **administratief cassatieberoep bij de Raad van State** tegen de uitspraken van de RVV, terwijl amper 3% van deze beroepen tot cassatie leidt. Er kunnen ook vragen gesteld worden bij het opschortende karakter van het beroep bij de RVV.

De nieuwe asielprocedure moest volgens minister van Binnenlandse Zaken Patrick Dewael (Open VLD) binnen het jaar doorlopen zijn zodat asielzoekers niet langer gedurende jaren in het ongewisse zouden blijven over hun lot en vervolgens hun langdurig verblijf zouden gaan inroepen als grond voor regularisatie. De wet bevat echter slechts ‘indicatieve’ ordeterminen voor de behandeling van bepaalde asielaanvragen door de commissaris-generaal, alsook een versnelde procedure bij de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen. Er bestaat derhalve **geen sluitende garantie dat de termijn van een jaar effectief gehaald wordt**.

Het Vlaams Belang betreurt dat van de hervorming van de asielprocedure geen gebruik werd gemaakt om een regelmatig aan te passen **lijst van veilige landen** in te voeren. Deze maatregel zou immers zonder twijfel bijdragen aan een meer doorgedreven versnelling van de asielprocedure. Tevens vindt het Vlaams Belang dat de verkorting van de asielprocedure moet gepaard gaan met de opvang van asielzoekers in gesloten centra tijdens de volledige duur van de procedure. Op die manier kan vermeden worden dat zij, in geval van een afwijzing van hun asielverzoek, ‘in de natuur verdwijnen’.

Crisis in asielopvang: dichtgeslibd opvangnetwerk

Tegelijk met de nieuwe asielprocedure trad de **nieuwe wet betreffende de opvang van asielzoekers** in werking. De wet van 12 januari 2007 voorziet in het principe van **materiële opvang** van asielzoekers tijdens de volledige duur van de asielprocedure. Op enkele uitzonderingen na schaft deze wet de financiële steun door de OCMW’s aan asielzoekers af. Het Federaal Agentschap voor de Opvang

van Asielzoekers (Fedasil) moet voor elke asielzoeker een ‘verplichte plaats van inschrijving’ bepalen (federaal opvangcentrum, opvangcentrum van partners zoals het Rode Kruis of OCIV, dan wel een door een OCMW ingericht lokaal opvanginitiatief). De asielzoeker behoudt zijn vrijheid van beweging en van vestiging, maar kan slechts op die plaats materiële hulp ontvangen. De materiële hulp die de asielzoeker geniet, omvat huisvesting, voedsel, kleding, medische, sociale en psychologische begeleiding en de toegang tot juridische bijstand, de toekenning van een dagvergoeding, de toegang tot onder meer tolkendiensten en opleidingen, alsook de toegang tot een programma voor vrijwillige terugkeer. Slechts in bijzondere omstandigheden kan ingevolge het laatste lid van artikel 11, §3, van de wet van 12 januari 2007 betreffende de opvang van asielzoekers en van bepaalde andere categorieën van vreemdelingen nog financiële steun worden toegekend. Er wordt dan geen ‘verplichte plaats van inschrijving’ aangegeven. Als een bijzondere omstandigheid kan onder meer worden aangemerkt ‘het risico op verzadiging van de opvangcapaciteit’.

Deze hervorming betekende weliswaar een stap voorwaarts, maar **de wet blijft uitgaan van de opvang van asielzoekers in open structuren**. De Belgische wetgever is op dat vlak met handen en voeten gebonden aan artikel 7, eerste lid, van de Europese richtlijn van 27 januari 2003: *“Asielzoekers kunnen zich vrij bewegen op het grondgebied van de ontvangende lidstaat of binnen een hun daartoe door die lidstaat aangewezen gebied. Dit aangewezen gebied mag de onvervreembare sfeer van het privé-leven niet aantasten en dient voldoende bewegingsvrijheid te bieden om ervoor te zorgen dat alle voorzieningen die deze richtlijn biedt, toegankelijk zijn.”* Uitzonderingen van openbare orde en dergelijke niet te na gesproken, laat deze bepaling van de richtlijn geen ruimte voor de opvang van asielzoekers tijdens de procedure in gesloten centra. Net zoals met betrekking tot de regels inzake gezinshereniging moet inzake de opvang van asielzoekers vastgesteld worden dat ‘Europa’ de ruimte voor het voeren van een eigen immigratiebeleid door de lidstaten sterk beknot. De Europese migratiewetgeving moet dan ook fundamenteel bijgestuurd worden en mag door de beleidsverantwoordelijken niet als een fataliteit worden ondergaan.

Het spreekt voor zich dat het principe van materiële opvang tijdens de volledige asielprocedure staat of valt met de **opvangcapaciteit en de duur van de asielprocedure**. Is de opvangcapaciteit niet toereikend, dan is er immers sprake van een bijzondere omstandigheid en kan beslist worden geen ‘verplichte plaats van inschrijving’ toe te wijzen. De asielzoeker wordt dan doorverwezen naar de OCMW’s. Niet alleen de kwantiteit van de instroom - hoeveel asielaanvragen worden er in jaar x ingediend -, maar ook de gemiddelde duur van de afhandeling van de asielaanvragen is van belang voor de beantwoording van de vraag of de opvangcapaciteit volstaat. Met andere woorden: niet alleen de kwantiteit van de instroom, maar ook de kwantiteit van de uitstroom is van belang. Normaal gesproken zou de huidige capaciteit van de opvangstructuren moeten volstaan. Immers: er zijn 16.500 opvangplaatsen, terwijl er in 2007 en 2008 respectievelijk 11.120 en 12.250 nieuwe asielaanvragen werden ingediend. Als men er dus in slaagt de asielaanvragen binnen het jaar af te ronden én de afgewezen asielzoekers ook daadwerkelijk de opvangstructuren verlaten, zou er zich geen probleem mogen stellen.

Toch is er **sinds september 2008 sprake van een verzadiging van de opvangstructuren**. Er werden 850 plaatsen bij gecreëerd voor de duur van 6 maanden. Deze termijn werd inmiddels verlengd. Tevens werd op 21 november 2008 door de minister van Maatschappelijke Integratie, Marie Arena (PS), een instructie uitgevaardigd die Fedasil toelaat over te gaan tot de opheffing van de verplichte plaats van inschrijving van sommige categorieën bewoners van de opvangstructuren voor asielzoekers. Zij worden doorverwezen naar de OCMW’s voor financiële hulpverlening. Het gaat om alleenstaande personen of gezinnen zonder schoolgaande kinderen (meer dan 5 jaar in een asielprocedure) en personen in een gezin met schoolgaande kinderen (meer dan 4 jaar in een asielprocedure). Andere categorieën kwamen op vrijwillige basis eveneens in aanmerking voor een opheffing van de verplichte plaats van inschrijving.

Al deze maatregelen bleken niet te volstaan. **Daarom ging Fedasil eveneens gebruik maken van de door de wet geboden mogelijkheid om asielzoekers meteen**

door te verwijzen naar de OCMW’s. Daarvan dreigt echter opnieuw een aanzuigeffect uit te gaan, zoals dat het geval was vóór 2001. Piet Van Schuylenbergh van de Vlaamse Vereniging van Steden en Gemeenten vindt de terugkeer naar financiële steun eveneens een slechte zaak: *“Dat zorgt voor huisjesmelkerij, met krotten die duur verhuurd worden aan hopeloze asielzoekers. Bovendien dreigt zo een aanzuigeffect: we mogen ons opnieuw aan een grotere toestroom van asielzoekers verwachten.”*¹⁹ Het gevaar is niet denkbeeldig dat uiteindelijk het gehele opvangsysteem, gebaseerd op het principe van de materiële opvang tijdens de volledige duur van de procedure, op losse schroeven komt te staan.

Sinds eind mei 2009 worden asielzoekers waarvoor geen plaats meer beschikbaar is in opvangcentra, ondergebracht in hotels. Begin juli 2009 werd de situatie door Fedasil onhoudbaar genoemd en werd de dienst dispatching uit protest zelfs enkele dagen gesloten, waardoor nieuwe asielzoekers geen opvangplaats meer kregen toegewezen²⁰. Fedasil drong aan op niet minder dan 2.000 extra opvangplaatsen. Op bevel van minister Arena werd de dienst dispatching opnieuw geopend, maar daarmee was uiteraard het probleem van het gebrek aan opvangplaatsen niet van de baan. Reeds meermaals trokken asielzoekers die geen opvangplaats kregen toegewezen naar de rechtbank en werd Fedasil veroordeeld tot **dwangsommen van € 500 (!) per dag** voor elke asielzoeker die de nacht op straat moet doorbrengen. Half juli zaten er al meer dan 700 asielzoekers in 18 hotels. Vier mensen van Fedasil waren voltijds bezig met het reserveren van hotels en het afleveren van maaltijdcheques aan deze mensen²¹. Bovendien steeg het aantal mensen in noodopvang sinds 1 juni 2009 van 451 naar 1.112²². Zowat 2.600 mensen die hun asielaanvraag vóór 1 juni 2007 indienden, kregen financiële hulp in plaats van materiële²³. Op 12 oktober 2009 zaten al **meer dan 1.000 asielzoekers op hotel**²⁴.

---

19 *Het Nieuwsblad*, 30 april 2009.

20 *De Standaard*, 9 juli 2009.

21 *De Standaard*, 14 juli 2009.

22 *De Morgen*, 16 juli 2009.

23 *De Standaard*, 23 juli 2009.

24 *De Standaard*, 13 oktober 2009.

Staatssecretaris Philippe Courard (PS), bevoegd voor Maatschappelijke Integratie en Armoedebestrijding, kreeg weliswaar 9,5 miljoen euro extra om tegen eind 2009 800 opvangplaatsen extra te creëren, maar de haalbaarheid daarvan was van in den beginne zeer twijfelachtig. Van de 800 beloofde plaatsen was half november 2009 nog geen enkele plaats gerealiseerd²⁵. In 2010 wil Courard nog eens 2.000 bijkomende structurele opvangplaatsen creëren. Daarvoor werd 60 miljoen euro vrijgemaakt²⁶. De federale overheid bestelde tevens een 700-tal containers om asielzoekers in onder te brengen, maar die zouden er ten vroegste tegen juli 2010 zijn. Ondertussen blijft de situatie prangend: in oktober belandden nog maar eens honderden mensen waarvoor geen plaats werd gevonden binnen het opvangnetwerk op straat²⁷. **Eind november 2009 zouden reeds 1.100 asielzoekers door Fedasil zijn doorverwezen naar de OCMW 's voor financiële steunverlening**, maar die houden meestal de boot af²⁸. Op 20 november 2009 had Fedasil reeds voor een bedrag van € 39.000 aan dwangsommen betaald aan asielzoekers waarvoor geen plaats werd gevonden in het opvangnetwerk²⁹. Begin december was er reeds sprake van de creatie van 3.700 nieuwe opvangplaatsen in 2010³⁰.

Eind 2009 werd in een 'wet houdende diverse bepalingen' – dergelijke wetten worden ook wel eens 'vuilbakwetten' genoemd - de opvangwet gewijzigd, waardoor het nog gemakkelijker wordt om 'tijdelijk' financiële steun toe te kennen aan asielzoekers omwille van de verzadiging van het opvangnetwerk. Daardoor zal dit niet meer geval per geval moeten beslist worden, zoals gebruikelijk was. Het OCMW zal – weliswaar voor een beperkte periode – als 'verplichte plaats van inschrijving' worden aangewezen.

Het fundamentele probleem is dat er in de asielcentra duizenden mensen vertoeven die er eigenlijk niet thuishoren, hetzij omdat ze uitgeduceerd zijn, hetzij omdat ze inmiddels een verblijfsvergunning hebben ge-

25 *De Standaard*, 19 november 2009.

26 *De Morgen*, 23 oktober 2009.

27 *De Standaard*, 22 oktober 2009.

28 *Knack*, 25 november 2009.

29 *Het Laatste Nieuws*, 20 november 2009.

30 *Het Belang van Limburg*, 8 december 2009.

kregen. Het feit dat zowat de helft van de bewoners van de open centra daar eigenlijk niet thuishoren, ontlokte gewezen minister voor Migratie- en Asielbeleid Annemie Turtelboom (Open VLD) de uitspraak dat haar collega Marie Arena, die toen bevoegd was voor de opvang van asielzoekers, van de opvangcentra een bed & breakfast maakte³¹. Erkende vluchtelingen en degenen die een subsidiaire bescherming of een regularisatie hebben bekomen, zouden gemiddeld zes maanden in de materiële hulp blijven hangen. De voornaamste oorzaak van dit fenomeen is dat de betrokkenen moeilijk een huurwoning vinden, waardoor de uitstroom geblokkeerd blijft. Ook degenen die nog in de procedure zitten, maar waarvan de code 207 (verplichte plaats van inschrijving) wordt opgeheven, moeten het centrum (in principe binnen de 45 dagen) verlaten. Zij raken echter nog moeilijker aan huisvesting.

Naast degenen die inmiddels als vluchteling erkend werden of geregulariseerd werden, zijn er die in de centra op een beslissing over hun regularisatie-aanvraag wachten of op een uitspraak van de Raad van State over het door hen ingestelde administratieve cassatieberoep. Hoewel in beginsel noch de indiening van een regularisatie-aanvraag, noch het instellen van beroep bij de Raad van State opschortende werking heeft, wordt in de praktijk een verwijderingsbeslissing ten aanzien van de betrokken vreemdelingen niet ten uitvoer gelegd. **Het is in elk geval hallucinant dat zelfs illegalen *pur sang* hun verblijf in de open centra kunnen voortzetten zonder dat geprobeerd wordt hen te repatriëren**. In de praktijk gebeuren er immers geen gedwongen uitwijzingen meer vanuit de open centra³². Bob Pleysier, gewezen directeur-generaal van Fedasil, uit scherpe kritiek op dit beleid: “*Nu opteert men voor het huisvesten van illegalen en het op straat zetten van de asielzoekers. En in Brussel dolen opnieuw haveloze mensen.*”³³

Uit gegevens van Fedasil bleek dat op 1 oktober 2008 slechts 49,2% van de personen die in het gehele opvangnetwerk verbleven, asielzoekers waren waarvan het dos-

31 *De Morgen*, 30 april 2009.

32 Federale Ombudsman, “*Onderzoek naar de werking van de open centra beheerd en erkend door Fedasil*”, Brussel 2009, p. 34.

33 *De Standaard*, 11 juli 2009.

sier nog in behandeling was. Niet minder dan 25,4% van de opgevangen personen had een beroepsprocedure lopen bij de Raad van State. Niet minder dan 1.085 personen (7,1%) behoorden tot de categorie ‘minderjarigen die samen met hun ouders illegaal verblijven in het Koninkrijk’³⁴. Voor deze families in illegaal verblijf eindigt het recht op materiële hulp pas bij meerderjarigheid van het jongste kind, tenzij het gezin eerder wordt geregulariseerd of al dan niet gedwongen terugkeert. **Het is dus zeer goed mogelijk dat deze illegale gezinnen jarenlang in de opvangstructuren verblijven.** Het Vlaams Belang dringt er dan ook op aan dat werk wordt gemaakt van de effectieve repatriëring van de families in illegaal verblijf. De honderden Europeanen (doorgaans Roma-zigeuners) die in de asielcentra verblijven, moeten eveneens de opvangstructuren verlaten. Uit een document van de Senaatscommissie Binnenlandse Zaken blijkt dat er eind juni 2009 ongeveer 900 Europeanen in de opvangcentra vertoefden. In 2008 dienden nog steeds 345 EU-burgers een asielverzoek in³⁵. België is daarmee een unicum binnen de EU-27.

Een ander pijnpunt betreft het grote aantal **meervoudige asielaanvragen**. In 2008 ging het om 3.331 aanvragen op een totaal van 12.252 aanvragen. Dit is 27,1% tegenover slechts 5,8% in 2002, meer dan een verviervoudiging op zes jaar tijd³⁶. Volgens Isabelle Küntziger, directeur van Fedasil, staat het record op achttien asielaanvragen die door dezelfde persoon werden ingediend³⁷. Het Vlaams Belang is er voorstander van dat asielzoekers na twee aanvragen geen opvang meer zouden mogen krijgen. De tweede asielaanvraag zou binnen de paar weken in een ultrakorte procedure moeten afgehandeld worden. Ingevolge de ‘wet houdende diverse bepalingen’ die eind 2009 werd aangenomen, kan Fedasil beslissen om geen opvang meer toe te kennen aan vreemdelingen die meer dan twee asielaanvragen hebben ingediend. Het is echter geen automatisme en er zijn nog uitzonderingen mogelijk.

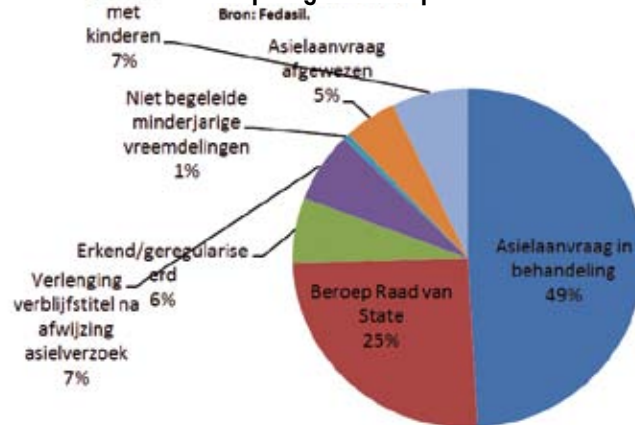
34 Federale Ombudsman, “Onderzoek naar de werking van de open centra beheerd en erkend door Fedasil”, Brussel 2009, p. 29.

35 Senaatsdocument 4-1204/1 van 30 april 2009, p. 7.

36 Senaatsdocument 4-1204/1 van 30 april 2009, p. 9.

37 *De Standaard*, 9 juli 2009.

Procedurestand van de opgevangen personen in het opvangnetwerk op 1 oktober 2008
Bron: Fedasil.

Uitgeprocedeerd = uitgewezen?

Op dit ogenblik wordt **slechts een minderheid van de voormalige asielzoekers daadwerkelijk het land uitgezet**. De verhouding tussen voormalige asielzoekers en niet-asielzoekers bedraagt ongeveer 20%/80% voor de repatriëringen, 10%/90% voor de terugdrijvingen en 80%/20% voor de vrijwillige terugkeer³⁸. Tijdens de periode 2000-2008 werden 169.273 asielaanvragen ingediend, terwijl er 17.690 aanvragen ingewilligd werden³⁹. Wanneer we weten dat er tijdens dezelfde periode 55.025 gedwongen repatriëringen⁴⁰, 27.954 gevallen van vrijwillig vertrek en 25.948 terugdrijvingen plaatsvonden⁴¹, betekent dit volgens de hierboven weergegeven pro-

38 Antwoord van minister van Binnenlandse Zaken Patrick Dewael op vraag nr. 1265 van 4 april 2007 van Paul Meeus (VB).

39 Bron: UNHCR (www.unhcr.org). Uiteraard is het zo dat niet alle aanvragen die tussen 1 januari 1999 en 31 december 2008 ingediend werden, tijdens dezelfde periode resulteerden in een erkenning dan wel in een afwijzing van de aanvraag. Eveneens hebben de tijdens deze periode gedane erkenningen mede betrekking op asielaanvragen die vóór 1 januari 1999 ingediend werden. Aangenomen mag echter worden dat deze cijfers een goed beeld geven van de verhouding tussen aanvragen en erkenningen.

40 Inclusief zogenaamde grensledingen in het kader van de toepassing van de Dublin-conventie.

41 Berekend op basis van gegevens in het Activiteitenrapport 2008 van de Dienst Vreemdelingenzaken, p. 140.

centuele verdeling dat men voor het betreffende tijdvak slechts van ongeveer 36.000 uitgeprocedeerde asielzoekers met zekerheid kan zeggen dat zij daadwerkelijk het grondgebied hebben verlaten. **Van de overige 115.000 uitgeprocedeerde asielzoekers weet men eenvoudigweg niet of zij al dan niet gevolg hebben gegeven aan het bevelschrift om het grondgebied te verlaten.** Een deel van hen sleept alsnog een verblijfsvergunning in de wacht door het aangaan van een huwelijk of via het achterpoortje van de ‘individuele regularisatie’. Men kan er gif op nemen dat de overgrote meerderheid van de uitgeprocedeerde asielzoekers haar verblijf in België illegaal voortzet.

Volgens het Statistisch en demografisch verslag 2008 van het Centrum voor Gelijkheid van Kansen en Racismebestrijding werd **van de tijdens de jaren 2004-2008 uitgeprocedeerde asielzoekers niet meer dan 11,6% gedwongen verwijderd**⁴². Het gaat jaarlijks om niet meer dan 1.000 tot 2.000 personen. In het rapport “*Irreguliere immigranten in België. Inbedding, uitsluiting en criminaliteit*” (Erasmus Universiteit Rotterdam 2007) wordt over het gebrekkige uitwijzingsbeleid op p. 36 terecht het volgende opgemerkt: “*Indien het huidige tempo waarin uitgeprocedeerde asielzoekers worden uitgezet wordt voortgezet, duurt het nog decennia voordat iedereen aan de beurt is geweest, zonder daarbij rekening te houden met nieuwe gevallen.*” Nog volgens de onderzoekers zouden zowel beleidsmakers als beleidsuitvoerders op de hoogte zijn van het feit dat veel irreguliere immigranten gewoonweg terugkeren naar België nadat ze eerder zijn uitgewezen⁴³.

---

42 *Statistisch en demografisch verslag 2008. Migranten en migrantenpopulaties in België*, Brussel: CGKR 2009, p. 80.

43 P. 38-39.

■ Illegalen en regularisatie

In een democratische rechtsstaat moeten de wetten, goedgekeurd door de vertegenwoordigers van het volk die gekozen zijn via vrije verkiezingen, onverkort nageleefd worden. Het gedogen van de aanwezigheid op ons grondgebied van tienduizenden illegaal verblijvende vreemdelingen is onaanvaardbaar en ondermijnt de geloofwaardigheid van de rechtsstaat. De effectiviteit en de geloofwaardigheid van het toelatingsbeleid staat of valt met de mate waarin verwijderingsbeslissingen worden uitgevoerd. De **opvang van asielzoekers in gesloten centra tijdens de volledige procedure** is een belangrijke maatregel om het fenomeen van het illegaal verblijf in te dijken. Niet alleen wordt op die manier vermeden dat asielzoekers ‘in de natuur’ verdwijnen, bovendien zal van deze maatregel een ontraded effect uitgaan waardoor de instroom van malafide asielzoekers fors zal verminderen. **Ook onderschepte illegalen moeten systematisch worden vastgehouden in gesloten centra** in afwachting van hun repatriëring. In de gesloten centra is er thans slechts plaats voor maximaal 628 illegalen⁴⁴. Deze capaciteit is absoluut ontoereikend om een kordate uitwijzingspolitiek te kunnen voeren. Aangezien één extra plaats in een gesloten illegalencentrum tien nieuwe repatriëringen oplevert, moet de capaciteit tot **minstens 5.000 opvangplaatsen** uitgebreid worden. Aan de investering in bijkomende opvangcapaciteit van de gesloten centra is overigens een belangrijk **terugverdieneffect** verbonden. **De actieve opsporing, alsmede de systematische opsluiting en uitwijzing**, van illegaal verblijvende vreemdelingen zullen immers na verloop van tijd tot gevolg hebben dat de clandestiene instroom grotendeels opdroogt.

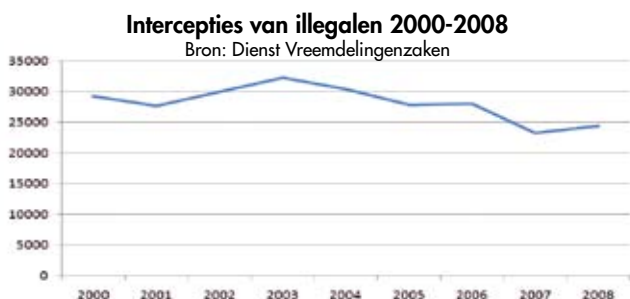
Gedoogbeleid

Een strenge asielpolitiek zonder een daadkrachtige uitwijzingspolitiek voor alle illegale vreemdelingen is tot mislukken gedoemd. De Nederlandse professor Godfried Engbersen slaat in *De Morgen* van 19 december 2001 de nagel op de kop: “*De huidige vreemdelingenpolitiek is inderdaad voor een groot deel een symboolpolitiek. Politici vertellen aan hun electoraat dat ze erin slagen om de asielstromen in te dammen, terwijl dat in de realiteit lang niet bewezen is. Politici verzwijgen dat een groot aantal vreemdelingen illegaal het land binnenkomt en in het land blijft. Zonder hypocrisie is dat niet.*” **Heel wat vreemdelingen doen niet eens meer de moeite om een asielaanvraag in te dienen en verblijven van meet af aan clandestien in ons land, wel wetende dat er in ons land mogelijkheden tot zwartwerk te over zijn en dat de overheid nauwelijks tegen illegaal verblijf optreedt.** In bepaalde grote steden mag de politie zelfs geen iden-

⁴⁴ Federale Ombudsman, “Onderzoek naar de werking van de gesloten centra beheerd door de Dienst Vreemdelingenzaken”, Brussel 2009, p. 7.

titeitscontroles meer uitvoeren om de heilige huisjes van de politieke correctheid te ontzien. In de feiten bestaat er sinds jaren een **gedoogbeleid**.

Ondanks het gebrek aan een actief opsporingsbeleid werden er volgens de Dienst Vreemdelingenzaken in 2007 en 2008 respectievelijk 23.267 en 24.452 illegalen door de politie onderschept⁴⁵. Volgens Philip Van Hamme van het

Nationaal Syndicaat van het Politie- en Veiligheidspersoneel (NSPV), de grootste politievakbond van België, bedraagt het aantal onderschepte illegalen slechts “*een fractie van de paar honderdduizend illegalen in ons land*”⁴⁶. De Nederlandse wetenschapper Godfried Engbersen schat het aantal illegalen in België tussen de 100.000 en 150.000 personen⁴⁷.

In het rapport “*Irreguliere immigranten in België. Inbedding, uitsluiting en criminaliteit*” (2007) van de Erasmus Universiteit Rotterdam spreken de onderzoekers van ‘de aanzuigende werking van het beleid’. Zij wijzen er ook op dat de federale overheid tegenstrijdige signalen uitzendt door te tolereren dat illegale vreemdelingen in de opvangstructuren van Fedasil verblijven: “*De federale overheid verleent dus grootschalig onderdak aan mensen die onwettig in België verblijven, en zendt hiermee tegenstrijdige signalen uit. Door deze dubbele boodschap ontstaat een spanningsveld, waarbij de overheid enerzijds de boodschap geeft dat men niet langer in België kan verblijven en anderzijds wel opvang voor hen organiseert.*”⁴⁸ Eveneens

45 Activiteitenrapport 2008 Dienst Vreemdelingenzaken, p. 115.

46 *P-Magazine*, 10 oktober 2006.

47 *De Standaard*, 28 januari 2006.

48 P. 39.

wordt in de studie bevestigd dat de **regularisatiecampagne** van enkele jaren geleden wel degelijk heeft geleid tot een **toename van de stroom irreguliere migranten**.

Zolang de overgrote meerderheid van de illegalen slechts een papieren bevel krijgt om het land binnen de vijf dagen te verlaten, is het dweilen met de kraan open. De politiediensten zijn moedeloos: als ze illegalen aanhouden, moeten ze vaak uren wachten op een bericht van de Dienst Vreemdelingenzaken uit Brussel, waarna ze meestal de betrokken personen op straat moeten zetten met een uitwijzingsbevel in hun handen. **Dezelfde illegalen worden soms tot meer dan tien keer opgepakt en telkens weer vrijgelaten bij gebrek aan opvang in een van de gesloten centra. Van de in 2008 administratief aangehouden illegalen, kwam 73% er vanaf met een bevel om het grondgebied te verlaten.** Slechts een kleine 13% werd direct gerepatrieerd⁴⁹. Van de Algerijnen, Marokkanen en Indiërs - die samen goed waren voor bijna de helft van alle onderschepte illegalen - kreeg 90% of meer enkel een bevel om het grondgebied te verlaten⁵⁰. **Van de overgrote meerderheid van de onderschepte illegalen weet men dus eenvoudigweg niet of ze het land daadwerkelijk hebben verlaten.**

Wim Bontinck van de Cel Mensenhandel van de federale politie windt er geen doekjes om: “*Het bestaande systeem - met het bevel om binnen vijf dagen het grondgebied te verlaten - werkt niet.*”⁵¹ Volgens Philip Van Hamme (NSPV) wordt er door de onderschepte illegalen met het bevel om het grondgebied te verlaten “*eens goed gelachen*”⁵². De meeste illegalen - ongeveer 90%⁵³ - verdwijnen gewoon ‘in de natuur’. Van handhaving van de verblijfswetgeving kan men onder die omstandigheden nauwelijks spreken. Het bevel om het grondgebied te verlaten is niets anders dan een vorm van cynisch volksbedrog of, om het met de woorden van Freddy Roosemont, directeur van de Dienst Vreemdelingenzaken te zeggen: een **vodje papier**. Hoe-

49 *Statistisch en demografisch verslag 2008. Migrant en migrantenpopulaties in België*, Brussel: CGKR 2009, p. 155.

50 *Ibidem*, p. 156.

51 *Humo*, 21 januari 2003.

52 *P-Magazine*, 10 oktober 2006.

53 *De Standaard*, 20 juli 2006.

wel minister van Binnenlandse Zaken Patrick Dewael eind 2003 aankondigde dat illegale vreemdelingen die reeds een uitwijzingsbevel ontvangen hebben en een tweede maal opgepakt worden, systematisch zouden overgebracht worden naar een gesloten centrum, deelde (intussen gewezen) minister van Asiel en Migratie Turtelboom mee dat dergelijke opsluitingen niet systematisch gebeuren. Er bestaat overigens niet eens een databank van personen die in het verleden reeds een uitwijzingsbevel ontvingen⁵⁴.

Regularisatie: trein die niet te stoppen is?

Het Vlaams Belang is gekant tegen de regularisatie van het verblijf van illegale vreemdelingen. Regularisatie van illegale vreemdelingen is fundamenteel onrechtvaardig tegenover vreemdelingen die wél gevolg hebben gegeven aan een bevel om het grondgebied te verlaten. **Regularisatie van illegaal verblijf belooft immers degenen die de wet bewust hebben overtreden en sanctioneert als het ware degenen die vrijwillig zijn vertrokken.** Van regularisatieoperaties gaat bovendien een aanzienlijk **aanzuig-effect** uit. Dergelijke operaties leiden tot nóg meer illegale immigratie van vreemdelingen bij wie de hoop is gewekt op een nieuwe regularisatiecampagne. Het begrip ‘eenmalige regularisatie’ is dan ook welhaast een *contradictio in terminis*.

Eens de regularisatietrein aan het rijden is, is hij nauwelijks te stoppen. Dat leert ook de **ervaring in andere Europese landen** zoals Frankrijk, Italië of Spanje. In Italië werden de afgelopen twintig jaar in vijf golven (1986-1987, 1990, 1995-1996, 1998-1999 en 2002) niet minder dan 1.419.600 clandestiene immigranten geregulariseerd⁵⁵. In 2006 werd aan nog eens 517.000 illegaal verblijvende werknemers een verblijfsvergunning toegerekend⁵⁶. Spanje kende sinds 1985 vijf grote regularisatie-

campagnes tijdens dewelke 527.981 illegale vreemdelingen een verblijfsvergunning kregen⁵⁷. Van 7 februari tot 7 mei 2005 vond eveneens een regularisatiecampagne plaats. Als gevolg daarvan werd het verblijf van nog eens 580.000 illegale immigranten geregulariseerd. Ondanks deze opeenvolgende regularisatieoperaties werd het aantal illegalen in Spanje in 2006 nog steeds op 800.000 personen geschat⁵⁸. In Frankrijk (eveneens in 2006 en 2007) vonden regularisatiecampagnes plaats in 1981-1982 en 1997-1998 als gevolg waarvan respectievelijk 130.000 en 87.000 vreemdelingen een verblijfsmachtiging kregen⁵⁹.

Volgens Paul De Grauwe, professor economie aan de KU Leuven en voormalig VLD-senator, kunnen de recente regularisatiecampagnes in onder meer Spanje omschreven worden als **paniekvoetbal op crisismomenten**: “*Met periodes van hoogconjunctuur hebben ze niets meer te maken, laat staan dat ze een oplossing zouden zijn voor hete hangijzers als vergrijzing en knelpuntberoepen.*”⁶⁰ Ook volgens hoogleraar vreemdelingenrecht Marie-Claire Foblets bieden regularisaties **geen structurele oplossing**: “*Bovendien trek je voor en vlak na zo’n regularisatie nog meer vluchtelingen aan.*”⁶¹ Dat laatste wordt ook bevestigd door een studie van de Erasmus Universiteit Rotterdam: “*Uit voorlopige evaluaties van de regularisatiecampagne blijkt dat de stroom irreguliere immigranten na de maatregel is toegenomen. Van de gevreesde aanzuigende werking die uit zou gaan van dergelijke campagnes lijkt in België sprake te zijn geweest.*”⁶²

54 Antwoord op vraag nr. 3 van 8 april 2008 van Filip De Man (VB).

55 Bron: *The Regularisation of Unauthorized Migrants: Literature Survey and Country Case Studies. Regularisation programmes in Italy*. Amanda Levinson, Centre on Migration, Policy and Society, University of Oxford, 2005.

56 *De Morgen*, 25 juli 2006.

57 Bron: *The Regularisation of Unauthorized Migrants: Literature Survey and Country Case Studies. Regularisation programmes in Spain*. Amanda Levinson, Centre on Migration, Policy and Society, University of Oxford, 2005.

58 *De Tijd*, 12 september 2006.

59 Bron: *The Regularisation of Unauthorized Migrants: Literature Survey and Country Case Studies. Regularisation programmes in France*. Amanda Levinson, Centre on Migration, Policy and Society, University of Oxford, 2005.

60 *Knack*, 2 augustus 2006.

61 *De Standaard*, 9 mei 2006.

62 *Irreguliere immigranten in België. Inbedding, uitsluiting en criminaliteit*, Rotterdam: Erasmus Universiteit Rotterdam 2007, p. 33.

De ‘eenmalige’ regularisatieoperatie van 2000

Begin 2000 voerde de regering-Verhofstadt I een **grootscheepse regularisatieoperatie** door (wet van 22 december 1999). In totaal werden 32.662 regularisatiedossiers ingediend, die betrekking hadden op ongeveer 50.600 personen. De meest voorkomende nationaliteiten waren de Congolese met 17,6% en de Marokkaanse met 12,4% van de aanvragen. 77% van de aanvragers beriep zich op **humanitaire redenen**⁶³. Het ging om personen die meer dan zes jaar - vijf jaar voor gezinnen met minderjarige kinderen - aanwezigheid in België konden aantonen en zogenaamde **duurzame sociale bindingen** met ons land ontwikkeld hadden. Dit waren in hoofdzaak vreemdelingen die **nooit legaal in ons land verbleven** hadden en dikwijls zelfs niet de moeite hadden gedaan om een asielaanvraag in te dienen, met andere woorden mensen die rechtstreeks rechten (wilden) putten uit een **voortgezet misdrijf**, namelijk hun jarenlang illegaal verblijf in België.

Wat het Vlaams Blok voorspeld had, werd bewaarheid: de regularisatiecampagne gaf aanleiding tot **grootschalige fraude** van illegalen die koste wat het kost wilden aantonen dat zij reeds lang genoeg in ons land verbleven. Bij de regularisatiecommissie werden ongeveer 1.200 ‘verdachte’ dossiers door het parket in beslag genomen. Half januari 2001 dreigde een meerderheid van de Vlaamse magistraten van de regularisatiecommissie met ontslag omwille van de bedenkelijke gang van zaken. Een Vlaamse magistraat legde in *De Standaard* van 17 januari 2001 het volgende getuigenis af: “Wij zien eigenaardige dingen in dossiers. Dezelfde doktersattesten, dezelfde tandartsen, huurcontracten die een doorslag zijn van elkaar. Soms vragen wij ons af in welk spel wij meespelen.” Dossiers werden als het ware gefabriceerd, waarbij met valse stukken valse identiteiten gecreëerd werden. Ook de ondervoorzitter van de regularisatiecommissie, Her-

63 De indieners van een regularisatieaanvraag konden zich op meer dan één criterium tegelijk beroepen. De som van het aandeel van de verschillende criteria in de ingeroepen regularisatiegronden is dan ook meer dan 100%.

man Pas, kon zich niet van de indruk ontdoen dat er **dossiers gefabriceerd** werden en dat men vanuit bepaalde hoek zoveel mogelijk dossiers wou goedkeuren, ook als het om probleemdossiers ging. De magistraten moesten het in de regularisatiecommissie steevast afleggen tegen een coalitie van linkse advocaten en dito ngo-vertegenwoordigers.

In Antwerpen moesten zich maar liefst 116 illegalen, in hoofdzaak Turken, Pakistanen en Indiërs, voor de strafrechter verantwoorden wegens het gebruik van **valse doktersattesten** bij de indiening van hun aanvraag, telkens afkomstig van dezelfde Pakistaanse geneesheer. De Antwerpse raadsheer Carla Vercammen, de voormalige vice-eerste voorzitter van de regularisatiecommissie, zei naar aanleiding van de start van het proces in Antwerpen dat de fraude veel omvangrijker is dan gedacht. Volgens haar gaat het om 100 tot 1.000 dossiers meer en was de commissie niet gewapend om fraude aan te pakken⁶⁴. Eveneens in Antwerpen werden 29 illegalen veroordeeld wegens het gebruik van **valse huurcontracten** met betrekking tot hetzelfde pand⁶⁵.

Tijdens een hoorzitting op 31 mei 2006 in de Kamercommissie voor Binnenlandse Zaken schetste Carla Vercammen een **ontluisterend beeld van de gang van zaken binnen de regularisatiecommissie**: “*De illegalen gebruikten meermaals valse stukken. Wij konden hun identiteit niet controleren door foto’s of vingerafdrukken. We wisten niet of de illegaal die voor onze kamer verscheen, wel de persoon was die hij zei te zijn. We vermoedden dat dossiers werden verkocht aan meerdere illegalen. De magistraten die dit aanklaagden werden niet gehoord. De ene na de andere stapte op. (...). Er was geen eenheid in de rechtspraak, de griffiers die de zaken voorbereidden waren jong en onervaren. Ze stonden onder grote prestatiedruk. De advocaten wisselden voortdurend van rol: voor de ene zaak zetelden ze in de commissie en voor de volgende waren ze advocaat van de illegaal. De verwarring was groot. De leden van de niet-gouvernementele organisaties wilden altijd positieve adviezen, ze waren niet beëdigd en er was voor hen geen deontologie. De magis-*

64 *De Tijd*, 2 maart 2005.

65 *Gazet van Antwerpen*, 26 februari 2005.

traten waren in de commissie meestal in de minderheid, maar moesten wel het advies opstellen en motiveren. De regularisatiecommissie was zeker niet onafhankelijk.”⁶⁶

In zijn jongste activiteitenrapport merkt de Dienst Vreemdelingenzaken over de regularisatiecampagne van 2000 fijntjes het volgende op: “*Voorzichtige humanitaire afweging moest anderzijds niet worden verwacht van een wet die officieel tot doel had het verblijf van een groot aantal vreemdelingen “categoriegewijs” te regulariseren en het nog snel te doen ook.”*⁶⁷ Het is duidelijk dat de Dienst Vreemdelingenzaken niet meteen stond te springen voor een herhaling van deze vaudeville.

Als gevolg van de regularisatie van tienduizenden illegale vreemdelingen namen de OCMW-uitgaven in de grote steden fors toe. Onder meer voor het OCMW van Antwerpen heeft de regularisatie van illegale vreemdelingen desastreuze financiële gevolgen teweeggebracht. Vergeten we niet dat 15% van alle regularisatieaanvragen in Antwerpen werd ingediend. Voor de gehele groep van erkende vluchtelingen, geregulariseerden, asielzoekers, illegalen en slachtoffers van mensenhandel had men in april 2001 1.454 dossiers. Twee jaar later ging het reeds om 2.370 dossiers, een stijging met 63%.⁶⁸ In december 2008 keerde het Antwerpse OCMW aan 5.714 mensen een leefloon uit. Daarbij ging het in 1.505 gevallen (meer dan een kwart) om geregulariseerden⁶⁹.

Er is niet alleen het financiële aspect. De geregulariseerden kunnen hun familieleden uit het land van herkomst laten overkomen. De **forse toename van het aantal gezinsherenigingen** van de afgelopen jaren houdt in belangrijke mate verband met de resultaten van de regularisatieoperatie.

Permanente regularisatiemachine

Naast de ‘eenmalige’ regularisatiecampagne van begin 2000 is er nog de individuele regularisatie op grond van

66 *Gazet van Antwerpen*, 1 juni 2006.

67 Activiteitenrapport 2008 Dienst Vreemdelingenzaken, p. 50.

68 *Gazet van Antwerpen*, 3 juli 2003.

69 *Het Laatste Nieuws*, 4 mei 2009.

artikel 9, derde lid, van de Vreemdelingenwet. Oorspronkelijk gaf deze bepaling slechts een **procedureregel** voor vreemdelingen die niet in de gelegenheid verkeerden om, zoals de hoofdregel voorschrijft, de aanvraag voor een verblijfsvergunning in te dienen bij de ambassade of het consulaat van België in het land van herkomst. Die vreemdelingen kunnen de aanvraag indienen bij de burgemeester van de plaats waar ze in België verblijven: “*In buitengewone omstandigheden kan die machtiging door de vreemdeling worden aangevraagd bij de burgemeester van de plaats waar hij verblijft.*” De betrokkene kon aan deze bepaling op zich echter geen verblijfsrecht ontleen, d.w.z. hij moest voldoen aan de wettelijke voorwaarden om langer dan drie maanden in België te verblijven.

Een **omzendbrief van 15 december 1998** breidde het toepassingsgebied van artikel 9, derde lid, van de Vreemdelingenwet echter uit tot vier gevallen waarin personen een regularisatieaanvraag konden indienen. In deze gevallen bood de procedure van artikel 9, derde lid, als zodanig de grondslag van het verblijfsrecht van de geregulariseerde, iets waarvoor in de wet zelf geen enkel aanknopingspunt te vinden is. Het waren dan ook vooral uitgeprocedeerde asielzoekers en illegalen die op artikel 9, derde lid, een beroep deden. Ook de Dienst Vreemdelingenzaken wijst erop dat de wetgever van 1980 dit artikel oorspronkelijk niet bedoeld had als regularisatieprocedure. De Dienst Vreemdelingenzaken spreekt van een **perverse verglijding**, waarbij vreemdelingen de georganiseerde procedures links laten liggen wegens de al te gemakkelijke kans op regularisatie⁷⁰.

De omzendbrief van 1998 werkte als een **permanente regularisatiemachine**. Vier categorieën vreemdelingen konden een regularisatieaanvraag indienen: asielzoekers die vijf jaar op een beslissing (hebben) moeten wachten (herleid tot vier jaar voor gezinnen met schoolgaande kinderen), mits zij goed geïntegreerd zijn; vreemdelingen die als gevolg van buitengewone omstandigheden en onafhankelijk van hun wil voorlopig geen gevolg kunnen geven aan een uitwijzingsbevel (administratieve onmogelijkheid of situationele onmogelijkheid zoals een

70 Activiteitenrapport 2008 Dienst Vreemdelingenzaken, p. 51.

oorlogssituatie); ernstige zieke personen; en tenslotte **regularisatie om humanitaire redenen** (personen met een bijzondere relatie tot Belgen of in België gevestigde vreemdelingen).

Het aantal regularisatieaanvragen op basis van artikel 9, derde lid, nam explosief toe. Terwijl in 2000 nog ‘maar’ 3.337 aanvragen werden ingediend, waren dat in 2004 al bijna 15.000 aanvragen. Het aantal aanvragen, steeg zodanig sterk dat er inderhaast een afzonderlijke cel van de Dienst Vreemdelingenzaken, genaamd ‘Art. 9 §3 humanitair’, werd opgericht. In 2005 werden niet minder dan 15.927 regularisatieaanvragen ingediend en werden 5.424 aanvragen ingewilligd, goed voor 11.630 personen. Dat is bijna het dubbele van het totale aantal gedwongen uitwijzingen, terugdrijvingen aan de grens niet meegeteld. In 2006 werden 12.667 aanvragen ingediend, waarvan er 5.392 werden ingewilligd (10.207 personen). In 2007 werden 13.883 regularisatieverzoeken geregistreerd, waarvan er 6.256 resulteerden in een positieve beslissing (11.335 personen). In 2008 werden niet minder dan 19.371 regularisatieaanvragen ingediend, waarvan er 4.995 (8.369 personen) werden ingewilligd.

Volgens de berekeningen van de socioloog Jan Hertogen bedroeg het aantal ingewilligde regularisatieaanvragen tussen 1998 en 2006 **het viervoudige van het aantal erkenningen als vluchteling** volgens de Conventie van 1951⁷¹. Deze evolutie is ook voormalig Vluchtelingencommissaris (1987-1996) en huidig voorzitter van het Grondwettelijk Hof Marc Bossuyt niet ontgaan: “*De asielaanvragen zijn weliswaar teruggedrongen tot een beheersbaar aantal, maar er dreigen nu nog grotere problemen met regularisatieprocedures. Per jaar worden thans meer mensen geregulariseerd dan ik er in negen jaar tijd als vluchteling heb erkend. Een asielprocedure heeft geen zin, als wie wordt afgewezen toch in het land mag blijven.*”⁷²

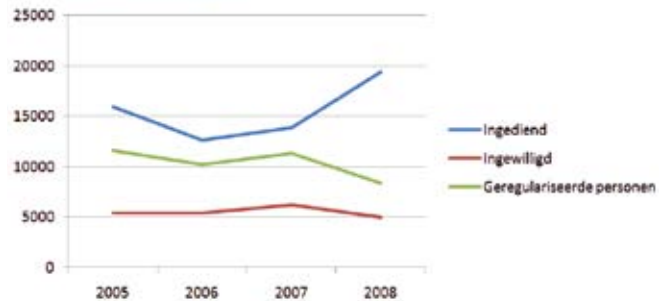
Met de inwerkingtreding, op 1 juni 2007, van de wet van 15 september 2006 tot wijziging van de Vreemdelingen-

71 Bug 81 - Bericht uit het Gewisse van 7 januari 2008. www.npdata.be.

72 *Juristenkrant*, 10 oktober 2007, p. 11.

Aantal ingediende en ingewilligde regularisatieaanvragen (artikel 9, derde lid/9bis) 2003-2008

Bron: Dienst Vreemdelingenzaken

wet werd de **regularisatiecarrousel alles behalve een halt toegeroepen**. Het fameuze artikel 9, derde lid, werd weliswaar opgeheven, maar het **nieuwe artikel 9bis van de Vreemdelingenwet** bevat een gelijkkluidende bepaling en in het eveneens nieuwe **artikel 9ter** wordt een van de criteria uit de omzendbrief, namelijk het lijden aan een ernstige ziekte, wettelijk verankerd. Daarenboven behoudt de minister van Binnenlandse Zaken zijn zogenaamde **discretionaire bevoegdheid** om verblijfsmachtigingen te verlenen aan vreemdelingen die niet voldoen aan de voorwaarden die voor één van de in de wet geregelde immigratieprocedures gesteld worden. Verder is er het nieuwe **statuut van subsidiaire bescherming** waarvoor men in aanmerking komt indien men een reeel risico op ernstige schade loopt bij uitwijzing naar het land van herkomst. Onder ernstige schade wordt verstaan doodstraf of executie, foltering of onmenselijke of vernederende behandeling of bestraffing, dan wel een ernstige bedreiging van het leven of de persoon van een burger als gevolg van willekeurig geweld in geval van een internationaal of binnenlands gewapend conflict. Indien een asielaanvraag afgewezen wordt, zal systematisch nagegaan worden of de aanvrager niet voldoet aan de voorwaarden voor subsidiaire bescherming. In 2007 en 2008 werd aan respectievelijk 279 en 394 personen het statuut van subsidiaire bescherming toegekend⁷³.

73 Jaarverslagen Commissariaat-generaal voor de vluchtelingen en staatlozen.

Dringende medische hulpverlening of medisch toerisme?

De laatste jaren swingen de OCMW-uitgaven voor zogenaamde **dringende medische hulpverlening aan illegalen** de pan uit. Dat is geenszins verwonderlijk: de regelgeving nodigt als het ware uit tot **medisch toerisme**. In de recent gewijzigde Vreemdelingenwet wordt een wettelijke basis gecreëerd voor de toekenning van een verblijfsrecht aan een vreemdeling die lijdt aan een ernstige ziekte. Het moet volgens artikel 9ter, §1, eerste lid, van de Vreemdelingenwet gaan om een vreemdeling “die op zodanige wijze lijdt aan een ziekte dat deze ziekte een reëel risico inhoudt voor zijn leven of fysieke integriteit of een reëel risico inhoudt op een onmenselijke of vernederende behandeling wanneer er geen adequate behandeling is in zijn land van herkomst of het land waar hij verblijft”.

Wie een ernstige ziekte zoals aids of kanker heeft en als illegaal naar België komt, kan dus in de praktijk niet uitgewezen worden indien hij - wat bijna steeds het geval is - in het land van herkomst niet op een evenwaardige behandeling kan rekenen. Vaak gaat het om buitenlanders die de termijn van hun toeristenvisum laten verstrijken en op kosten van het OCMW onder het mom van ‘dringende medische hulp’ een dure **hart-, lever- of niertransplantatie** ondergaan. Ook **hiv-medicatie** komt vaak voor. In de medisch-humanitaire procedure van artikel 9ter volstaat het om de kaap van de ontvankelijkheid te passeren om meteen, in afwachting van een beslissing ten gronde, een voorlopig verblijfsdocument te verkrijgen. In sommige gevallen kan deze kaap zelfs zonder bewijs van identiteit gepasseerd worden⁷⁴. Het spreekt voor zich dat van deze procedure een **aanzienlijk aanzuig-effect** uitgaat. Het aantal positieve regularisatiebeslissingen om medisch-humanitaire redenen steeg van 236 in 2005 (4%) tot 1.576 in 2008 (32%)⁷⁵.

Antwerps OCMW-voorzitter Monica De Coninck zegt over de praktijk van het medisch toerisme het volgende:

74 Activiteitenrapport Dienst Vreemdelingenzaken 2008, p. 56.

75 Jaarverslag 2008 van het CGKR over migratie, p. 73.

“Het gaat al snel om ingrepen met een totale waarde van 500.000 euro, die niet gedragen worden door het ziekenfonds. Die patiënt staat daar ineens en we kunnen niet anders dan de ingreep uit te voeren. De dokters nemen geen risico, en zullen nooit zeggen dat het geen dringende medische hulp betreft.”⁷⁶ De terugbetalingen door de staat van de door de OCMW’s aan illegale vreemdelingen verleende dringende medische hulp stegen van € 4.623.523 in 2000 tot € 23.380.731 in 2004⁷⁷. Er was met andere woorden sprake van een vervijfvoudiging in amper vier jaar tijd. Het was dan ook alles behalve merkwaardig dat de Belgische OCMW’s in mei 2005 aan de alarmbel trokken en aandrongen op een strenge handhaving van het uitwijzingsbeleid. In 2005 stegen de terugbetalingen van de uitgaven voor ‘dringende’ medische hulpverlening aan illegalen tot € 30.900.000. In 2007 bedroeg dit reeds **meer dan 37 miljoen euro**.

Dat het begrip ‘dringende medische hulpverlening’ wel zeer ruim geïnterpreteerd wordt, blijkt uit het feit dat het niet alleen gaat om spoedeisende behandelingen, maar ook om bevallingen of luxe-ingrepen zoals een **neuscorrectie** of een **IVF-behandeling**. Ook abortus, prenatale consultatie of borstvoedingsbegeleiding, kortom **alle medische tussenkomsten waarvoor RIZIV-nomenclatuur** bestaat, behoren tot het gamma van de ‘dringende medische hulpverlening’⁷⁸. De OCMW’s staan machteloos aangezien het medisch geheim de opsporing van misbruiken belemmert. België dreigt letterlijk het OCMW van de wereld te worden.

Hoewel de regering zagezegd niet beschikt over concrete aanwijzingen dat er flagrante misbruiken zouden voorkomen, kan of wil men de stijgende uitgaven voor dringende medische hulpverlening niet verklaren: “Mijn diensten beschikken enkel over gegevens betreffende de terugbetalingen door de Staat van de door openbare cen-

76 *De Standaard*, 11 mei 2005.

77 Antwoord van minister van Maatschappelijke Integratie Dupont op schriftelijke vraag nr. 164 van 22 november 2005 van volksvertegenwoordiger Staf Neel (Vlaams Belang).

78 *Irreguliere immigranten in België. Inbedding, uitsluiting en criminaliteit*, Rotterdam: Erasmus Universiteit Rotterdam 2007, p. 49.

*tra voor maatschappelijk welzijn verleende steun. Uit die gegevens blijkt dat het aantal begunstigden van een terugbetaling van dringende medische kosten stijgt. Het is op basis van die gegevens echter onmogelijk voor mijn diensten om een adequate analyse te maken van de redenen voor die toename. Die toename kan immers aan tal van factoren te wijten zijn. Ik wens hierover dan ook geen speculaties te doen.*⁷⁹ De forse stijging van de uitgaven voor dringende medische hulpverlening is in elk geval een **indicatie voor de aanzienlijke toename van het aantal illegaal verblijvende vreemdelingen** in België en met name in de grote steden. Dat blijkt ook uit het feit dat het aantal begunstigden van de dringende medische hulpverlening steeg van 11.399 personen in 2003 tot 23.726 personen in 2006⁸⁰.

Hongerstakingen en kerkbezettingen: chantage loont

Gedurende meer dan een jaar werd in de opeenvolgende federale regeringen Leterme I en Van Rompuy hevig gebakkeleid over de uitvaardiging van een in het regeerakkoord aangekondigde **omzendbrief met regularisatiecriteria**. Terwijl Open VLD eerder de klemtoon legde op economische criteria voor regularisatie, was het van meet af aan duidelijk dat PS en cdH zich met niet minder tevreden zouden stellen dan een nieuwe algemene regularisatie.

De **hongerstakingen, kerkbezettingen en kraanbezettingen** volgden elkaar in snel tempo op om de eis van een nieuwe grootscheepse regularisatieoperatie kracht bij te zetten. Inmiddels is gebleken dat dergelijke acties **allerminst een spontaan karakter** dragen en dat er een organisatie achter zit die lokalen huurt, zorgt voor medische begeleiding, afspraken maakt met lokale politici en met

79 Antwoord van minister van Maatschappelijke Integratie Dupont op (aanvullende) schriftelijke vraag nr. 192 van volksvertegenwoordiger Staf Neel (Vlaams Belang) van 27 maart 2006.

80 Antwoord van minister van Maatschappelijke Integratie Marie Arena op de samengevoegde mondelinge vragen nrs. 4026 en 4151 van Sabien Lahaye-Battheu (Open VLD) en Rita De Bont (Vlaams Belang).

de politie, alsook advocaten levert om met de overheidsinstanties en de minister te onderhandelen. Een reportage van het VRT-nieuwsprogramma Terzake van begin september 2008 was ontluisterend. Spilfiguur bij het organiseren van de acties blijkt een zekere Oscar Flores te zijn, een Chileense politieke vluchteling die een beweging leidt voor illegalen. Hij maakt afspraken met de eigenaars van gebouwen en zorgt voor advocaten en dokters. In de reportage noemt hij minister van Werk Milquet een sleutelfiguur in de zaak van de hongerstakers en beweert hij rechtstreeks contact te hebben met haar kabinetschef. Hij is ook degene die de zogenaamde **handleiding voor hongerstakers** verspreidt.

Hoewel Turtelboom zich graag als een ‘harde tante’ profileerde, die niet zou zwichten voor de morele chantage van hongerstakende illegalen, was het tegendeel waar. Precies één dag nadat Milquet de *sans papiers* in de Brusselse Begijnhofkerk bezocht, kregen de 161 hongerstakers een verblijfsvergunning om medische redenen voor negen maanden. Deze toegevingen brachten een nieuwe golf van hongerstakingen op gang van illegale vreemdelingen die hetzelfde eisten als wat de actievoerders uit de Begijnhofkerk gekregen hadden. Een hongerstaking in Elsene werd pas na 87 dagen stopgezet. Ook deze hongerstakers kregen een tijdelijke verblijfsvergunning, zij het dat deze in eerste instantie beperkt is tot drie maanden. **Ook onder haar voorganger en partijgenoot Patrick Dewael bleek reeds dat de door illegalen uitgeoefende chantage uiteindelijk wel degelijk loont.**

Een **eerste stap richting collectieve regularisatie** werd door Turtelboom gezet toen zij eind maart 2009 uitpakte met een instructie waardoor families met kinderen die hier minstens sinds 1 september 2007 schoolliepen, tijdelijke papieren konden krijgen. Voorwaarde daartoe was dat ze een ononderbroken verblijf van tenminste vijf jaar in België konden aantonen en bij aankomst een asielaanvraag hadden ingediend waarvan het onderzoek minstens één jaar duurde. Het was duidelijk dat dit slechts de voorbode was van een veel ruimere operatie die NA de regionale en Europese verkiezingen van 7 juni 2009 zou plaatsvinden. Tussen 25 mei en 16 juni 2009 alleen al werden op basis van deze richtlijn 981 illegalen geregulariseerd. Turtel-

boom voorspelde dat op deze manier tegen het einde van 2009 6.000 tot 8.000 mensen papieren zouden krijgen⁸¹. Voor de Franstalige partijen waren deze criteria echter nog veel te streng.

Instructie 19 juli 2009: tweede ‘eenmalige’ regularisatie

Tijdens de zomer van 2009 werd Turtelboom (weg)gepromoveerd tot minister van Binnenlandse Zaken en werden haar bevoegdheden inzake asiel en migratie overgenomen door staatssecretaris Melchior Wathelet (cdH), toegevoegd aan zijn partijgenote Joëlle Milquet. Marie Arena verdween uit de federale regering en haar bevoegdheden inzake de opvang van asielzoekers kwamen terecht bij de kersverse staatssecretaris voor Maatschappelijke Integratie Philippe Courard, eveneens van de PS en toegevoegd aan zijn partijgenote Laurette Onkelinx, minister van Volksgezondheid. **Sindsdien hebben de Franstaligen binnen de federale regering het volledige asiel- en immigratiebeleid in handen.** Dat er een nieuwe regularisatiecampagne zou komen, was inmiddels een uitgemaakte zaak. Daarbij gingen de plannen van PS en cdH uit van de regularisatie van ongeveer 100.000 personen, terwijl Open VLD rekende op 50.000 te regulariseren personen⁸².

Uiteindelijk kwam er geen omzendbrief, maar vaardigde de regering op 19 juli 2009 - in volle vakantieperiode - een **instructie** uit die het begin inluidde van wat alweer een ‘eenmalige’ regularisatiecampagne werd genoemd. **Noch over de aantallen, noch over het kostenplaatje van de nieuwe regularisatiecampagne bestond er enige duidelijkheid.** Wat de budgettaire implicaties van de operatie betreft, deelde premier Van Rompuy (CD&V) tijdens het debat in de Kamer laconiek mee dat niet het budget, maar de mensen het belangrijkste waren en dat er in de nodige middelen zou voorzien worden. De meeste schattingen gingen ervan uit dat het aantal regularisaties tussen de 25.000 en de 50.000 zou liggen voor heel België. Antwerpen en Gent alleen al verwachtten echter res-

pectievelijk 17.000 en 10.000 aanvragen⁸³. Antwerpen rekende bovendien op 2.000 tot 4.000 extra aanvragen voor een leefloon. Verwacht wordt dat de OCMW’s meer maatschappelijke werkers zullen moeten aanwerven⁸⁴ en dat de wachtlijsten voor sociale woningen zullen aangroeien. In de loop van december 2009 stelde staatssecretaris voor Maatschappelijke Integratie Philippe Courard dat de regering 25.000 geregulariseerden verwacht, waarvan ongeveer de helft op OCMW-steun zou aangewezen zijn. Daarvoor wordt in 2010 87 miljoen euro uitgetrokken⁸⁵. Naast de extra OCMW-uitgaven ten laste van de federale staat zal de Vlaamse overheid ongeveer 1,5 miljoen euro moeten uitgeven per 1.000 geregulariseerde personen⁸⁶.

Volgens een topambtenaar van de Dienst Vreemdelingenzaken (DVZ) liggen de ramingen van de regering belachelijk laag. **Als gevolg van de regularisatie zou België er uiteindelijk geen 50.000 of 80.000 mensen bij krijgen, maar niet minder dan 350.000!** Achter één dossier gaan immers meestal meerdere personen schuil en nadat ze papieren hebben gekregen, kunnen de geregulariseerden hun familieleden laten overkomen. Volgens diezelfde ambtenaar van DVZ zal ongeveer één op de drie geregulariseerde personen beroep doen op een leefloon of een andere uitkering⁸⁷. Zelfs de burgemeester van Antwerpen, de socialist Patrick Janssens, noemde de regularisatiecampagne “één grote bureaucratische oefening om op het einde van de rit te kunnen zeggen dat iedereen hier binnen mag”⁸⁸.

De regularisatie-instructie van 19 juli 2009 is een opsomming van verschillende ‘humanitaire’ situaties die kunnen leiden tot de toekenning van een verblijfsvergunning aan illegale vreemdelingen. De meeste van de geformuleerde regularisatiecriteria zijn permanent en vormen dus

83 *De Morgen*, 3 september 2009.

84 In Antwerpen alleen al zouden er veertig tot tachtig bijkomende maatschappelijke werkers nodig zijn als het aantal steunaanvragen oploopt tot 2.000 of 4.000. Zie *Gazet van Antwerpen*, 22 september 2009.

85 *Het Belang van Limburg*, 8 december 2009.

86 *Gazet van Antwerpen*, 22 september 2009.

87 *Het Laatste Nieuws*, 17 september 2009.

88 *De Standaard*, 21 oktober 2009.

81 *Het Laatste Nieuws*, 29 juni 2009.

82 *De Morgen*, 11 juli 2009.

een precisering inzake de toepassing van artikel 9bis van de Vreemdelingenwet. Er zijn vooreerst de vreemdelingen met een **‘onredelijk lange asielpcedure’** (vier jaar voor alleenstaanden en gezinnen zonder schoolgaande kinderen, drie jaar voor gezinnen met schoolgaande kinderen)⁸⁹. **Opvallend is dat op grond van dit criterium eveneens vreemdelingen kunnen geregulariseerd waarvan de asielaanvraag reeds definitief is afgewezen, maar die hun verblijf nadien illegaal hebben voortgezet.** Verder somt de instructie verschillende **‘prangende humanitaire situaties’** op. Het gaat onder meer om families met schoolgaande kinderen die een ononderbroken verblijf van tenminste vijf jaar in België kunnen aantonen en die vóór 1 juni 2007 een asielaanvraag hebben ingediend waarvan het onderzoek bij de asielinstanties tenminste één jaar in beslag heeft genomen. De duur van het illegaal verblijf wordt in dit geval dus mee in aanmerking genomen voor de vereiste minimale verblijfsduur. Ook hier kan het gaan om vreemdelingen waarvan de asielpcedure reeds afgesloten is en die dus eigenlijk reeds het land hadden moeten verlaten.

Voor één categorie vreemdelingen geldt dat zij slechts voor regularisatie in aanmerking komen indien zij een aanvraag hebben ingediend tussen 15 september en 15 december 2009. Het gaat om de vreemdelingen die een zogenaamde **‘duurzame lokale verankering’** in België kunnen aantonen⁹⁰. Bovendien moeten deze vreemdelingen hetzij tenminste vijf jaar ononderbroken in België verbleven hebben, hetzij een arbeidscontract van een bepaalde werkgever kunnen voorleggen. In het eerste geval is vereist dat zij vóór 18 maart 2008 gedurende ‘een periode’ wettig in België verbleven hebben, maar ook een ‘geloofwaardige poging’ om in België een wettig verblijf

89 Ook de duur van de procedure bij de Raad van State en de duur van de regularisatieprocedure op basis van artikel 9, derde lid/ artikel 9bis van de Vreemdelingenwet wordt meegeteld. In dat geval wordt echter een minimale duur van de totale procedure van vijf jaar voor gezinnen met schoolgaande kinderen en vier jaar voor alleenstaanden en gezinnen zonder schoolgaande kinderen vereist.

90 Volgens de instructie betekent dit dat de betrokken vreemdeling *“het centrum van zijn affectieve, sociale en economische belangen in België heeft gevestigd.”*

te bekomen volstaat! Een bewijs van een consult bij een advocaat is al voldoende. Het was onmiskenbaar de bedoeling om de lat niet te hoog te leggen en zoveel mogelijk illegalen papieren te geven. Ook met het vereiste van een **‘duurzame lokale verankering’** wordt soepel omgesprongen. Bij de beoordeling van deze verankering wordt rekening gehouden met de sociale banden in België, de schoolloopbaan en de inburgering van de kinderen, de kennis van één van de landstalen, het gevolgd hebben van alfabetiseringscursussen, het werkverleden en de werkbereidheid, het beschikken over competenties die afgestemd zijn op het arbeidsaanbod enz. Ook de lokale besturen mogen hierover hun zegje doen.

De ervaringen met de grootschalige regularisatiecampagne van 2000 hebben aangetoond dat dit soort operaties **bijzonder fraudegevoelig** zijn. Sinds de start van de regularisatieoperatie op 15 september 2009 werden in verschillende steden reeds artsen lastig gevallen door asielzoekers die een attest willen waaruit blijkt dat zij reeds vijf jaar eerder op consultatie zouden zijn geweest. Ook **pogingen tot omkoping** werden gesignaleerd⁹¹. Het Antwerpse OCMW waarschuwde dan weer voor het gebruik van valse arbeidscontracten in de regularisatieprocedure. Zo zouden bepaalde nacht- en telefoonwinkels arbeidsdocumenten afleveren zonder dat de betrokken persoon daar effectief werkt⁹². De **handel in valse documenten** floreerde als nooit tevoren. Vervalste huurovereenkomsten, lidkaarten van verenigingen, medische attesten en arbeidscontracten werden voor grof geld verkocht aan illegalen die door de regularisatieprocedure wilden geraken. Voor de arbeidscontracten zouden bedragen neergegeld zijn tussen de 1.500 en 3.000 euro. Wat de medische attesten betreft, duiken de namen van sommige dokters verdacht vaak op. Ook in dat opzicht herhaalt de geschiedenis van 2000 zich.

Op 9 december 2009 vernietigde de Raad van State de regularisatie-instructie op een verzoekschrift van een aantal Vlaams Belang-parlementsleden⁹³. De instructie zet immers het wettelijke vereiste opzij dat een verblijfs-

91 *De Standaard*, 14 oktober 2009.

92 *De Morgen*, 29 oktober 2009.

93 Arrest nr. 198.769 van 9 december 2009.

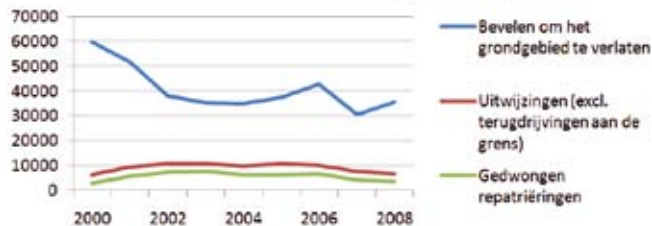
machtiging in het buitenland moet worden aangevraagd, tenzij in 'buitengewone omstandigheden'. Van die buitengewone omstandigheden is volgens de Raad van State slechts sprake in geval van omstandigheden die het voor een vreemdeling onmogelijk of zeer moeilijk maken om terug te keren naar zijn land van herkomst en daar de verblijfsmachtiging aan te vragen. Vreemdelingen die voldoen aan de criteria van de instructie, worden eigenlijk ontslagen van de verplichting om aan te tonen dat er in hun geval buitengewone omstandigheden zijn. **De regering ging echter door met de regularisatiecampagne alsof er geen vuiltje aan de lucht was.** Staatssecretaris voor Migratie- en Asielbeleid Melchior Wathelet kondigde in feite aan dat hij het arrest van de Raad van State cynisch aan zijn laars zou lappen en de criteria uit de vernietigde instructie 'in het achterhoofd' zou houden: "*Wie al geregulariseerd was, blijft dat. Wie het nog niet was, maar aan de criteria voldoet, zal geregulariseerd worden. Wie nog geen aanvraag indiende, maar dat nog voor 15 december doet, hoeft zich geen zorgen te maken: hij zal door mij volgens dezelfde criteria beoordeeld worden.*"⁹⁴ Wathelet zal daarbij gebruik maken van de zogenaamde discretionaire bevoegdheid die de wet hem toekent om naar eigen goeddunken vreemdelingen te machtigen tot verblijf. Daarbij ziet hij echter over het hoofd dat de discretionaire bevoegdheid slechts betrekking heeft op de gronden van de aanvraag en niet op de procedurele eis dat de aanvraag in het buitenland moet worden ingediend.

Probleem ten gronde aanpakken

Terwijl bij de vorige 'eenmalige' operatie van 2000 nog sprake was van een zogenaamd tweesporenbeleid van enerzijds regularisaties en anderzijds een verhoging van het aantal uitwijzingen, wordt deze keer over dit laatste met geen woord gerept. We moeten ons tevreden stellen met de uiterst vage belofte uit het regeerakkoord van een 'effectief terugkeer- en verwijderingsbeleid'. **Het Europees pact over asiel en migratie zegt nochtans klaar en duidelijk dat illegale migranten het grondgebied moeten verlaten.** Het is precies het gebrek aan een daadkrachtige uitwijzingspolitiek dat maakt dat illegale

Bevelen om het grondgebied te verlaten en uitwijzingen 2000-2008

Bron: Dienst Vreemdelingenzaken en antwoorden op parlementaire vragen.

vreemdelingen hun verblijf in ons land jarenlang kunnen voortzetten. Zolang men niet meer doet dan aan uitgeprocedeerde asielzoekers en andere illegalen een papieren bevel uitreiken om het grondgebied te verlaten, zal ook dit niet de laatste 'eenmalige' regularisatiecampagne zijn. Over enkele jaren zal er dan immers opnieuw een legertje illegalen zijn dat zich beroept op zijn jarenlange verblijf in ons land om officiële papieren op te eisen. **Waren er in 2003 nog 7.742 gedwongen repatriëringen, dan was dat in 2008 gedaald tot 3.644, niet eens de helft van vijf jaar voordien**⁹⁵. Ter vergelijking: in laatstgenoemd jaar werden niet minder dan 35.697 bevelen uitgereikt om het grondgebied te verlaten⁹⁶.

In *De Morgen* van 22 juli waarschuwde Dirk Vanheule, docent migratierecht aan de Universiteit Antwerpen, dat de regularisaties een cyclisch gebeuren dreigen te worden. **De regularisatieoperatie miskent de logica van de verblijfswetgeving dat wie illegaal verblijft, moet vertrekken en uit dat illegale verblijf geen rechten kan putten.** Vanheule legt de vinger op de wonde: zolang de regering geen maatregelen neemt om te voorkomen dat mensen zich hier jarenlang in de illegaliteit kunnen nestelen, zal deze geschiedenis zich herhalen. Dat deze regularisatiecampagne eenmalig zou zijn, maakt op hem terecht weinig indruk: "*Dit is de tweede 'eenmalige' regularisatie sinds 1999, dus waarom zou er geen derde komen?*"

95 Activiteitenrapport 2008 Dienst Vreemdelingenzaken, p. 140.

96 Antwoord van minister van Migratie- en Asielbeleid Annemie Turtelboom op vraag nr. 109 van Guy D'haeseleer (VB) van 17 februari 2009.

94 *Het Laatste Nieuws*, 12 december 2009.

Werk maken van de daadwerkelijke verwijdering van het grondgebied van degenen die hier zonder recht verblijven, is één zaak. Nog beter is het ervoor te zorgen dat illegalen niet naar ons land komen. Daarbij kan niet alleen gedacht worden aan het ontradende effect dat uitgaat van de **opvang van asielzoekers in gesloten centra** tijdens de volledige duur van de procedure, maar bijvoorbeeld ook aan de herinvoering van de zogenaamde **pre-boordingcontroles** in de luchthavens van vertrek. Tevens moet de tewerkstelling van illegale vreemdelingen aan banden worden gelegd door middel van doorgedreven controles en zware financiële sancties. De keuze voor illegale vestiging in ons land hangt immers, behalve met het gebrekkige uitwijzingsbeleid, zeer nauw samen met de mogelijkheden om hier in het informele of criminele circuit een inkomen te verwerven.

Er is in België - als gevolg van de nog steeds loodzware lasten op arbeid - een vraag naar **illegale arbeid**. Didier Verbeke, nationaal coördinator van de strijd tegen illegale arbeid en sociale fraude, legt de vinger op de wonde: *“We zijn ocharme met 800 mensen om alle arbeidssectoren te controleren. Daarmee kan je nooit het hele veld dekken.”* Over de omvang van de tewerkstelling van illegale vreemdelingen zegt Verbeke: *“We weten het inderdaad niet, maar je mag er gerust van uitgaan dat bij ons tienduizenden, wellicht meer dan honderdduizend illegalen werken, soms op de meest onverwachte plaatsen.”*⁹⁷ De overheid knijpt meestal een oogje dicht. Aan het Klein Kasteeltje in Brussel bijvoorbeeld worden de illegalen 's morgens met bestelbusjes afgehaald door hun werkgevers. Elke dag verzamelen de illegale werkzoekenden daar met 200 tot 300 man.⁹⁸ De Bouwunie citeert voor het jaar 2001 cijfers van 80.000 tot 135.000 illegalen die in België aan het werk zouden zijn⁹⁹. Het Vlaams Belang vraagt een **aanzienlijke uitbreiding van de verschillende inspectiediensten** en een drastische **verlaging van de lasten op arbeid** teneinde de vraag naar zwartwerk te doen afnemen.

---

97 *Humo*, 14 juni 2005.

98 *De Standaard*, 25 mei 2002.

99 *De Standaard*, 13 december 2005.

■ Gezins-hereniging, gezinsvorming en schijn-huwelijken

De in 1974 afgekondigde immigratiestop wordt niet alleen omzeild door het misbruik van de asielprocedure, maar tevens door het systeem van de gezinshereniging en gezinsvorming. **De meerderheid van de Marokkaanse en Turkse mannen en vrouwen huwt nog steeds met iemand uit het land van herkomst.** Uit een onderzoek van Lesthaeghe uit 1992 bleek dat 75% van de Turken en 60% van de Marokkanen een huwelijkspartner importeerde uit het land van herkomst. Sindsdien is de situatie nauwelijks veranderd. Zo leerde het onderzoek “*Liefde op maat*” van Carolien Bouw en Leen Sterckx dat anno 2005 nog steeds 70% van de Turkse jongeren in Nederland en België en ruim de helft van de Marokkanen een huwelijkspartner importeerde uit het land van herkomst.

Een recent rapport van de studiedienst van de Vlaamse regering wijst eveneens uit dat Turkse en Marokkaanse jongvolwassenen in Vlaanderen een zeer sterke voorkeur hebben voor een partner uit de eigen herkomstgroep. **Op de leeftijd van 20-24 jaar hebben ongeveer zes op tien Turkse mannen en evenveel Turkse en Marokkaanse vrouwen van de tweede generatie hun partner uit Turkije of Marokko gehaald.** Bij Marokkaanse mannen van de tweede generatie gaat het op die leeftijd om ‘slechts’ vier op tien. Het rapport stelt dat het alles behalve om een uitdagend fenomeen gaat. Ondanks de verwachting dat in ons land opgegroeide Turken en Marokkanen van de tweede generatie zouden beïnvloed worden door de

hier heersende normen en waarden en ondanks het grotere aanbod van tweede generatiegenoten als potentiële huwelijksmigranten, blijven velen voor een huwelijksmigrant kiezen. De studiedienst van de Vlaamse regering komt tot de bevinding dat de visie op de partnerkeuze van de jongvolwassenen en van hun ouders nauwelijks gewijzigd is¹⁰⁰.

Volgens een studie uit 2006 van het Steunpunt Gelijkekansenbeleid (een consortium van de universiteiten van Antwerpen en Hasselt)¹⁰¹ zijn respectievelijk 65% en 74% van de Marokkaanse en Turkse immigranten volgimmigranten. In dezelfde studie staat te lezen dat in 2003 van 64,3% van de 17.386 getrouwde Turkse koppels minstens één partner ‘geïmporteerd’ was. Turkse migranten die uit dezelfde streek in Turkije afkomstig zijn, vestigen zich meestal in dezelfde regio’s in België. Daardoor ontstaan in België als het ware **getransplanteerde gemeenschappen** die een spiegelbeeld vormen van de herkomststreek. Van de ongeveer 150.000 mensen van Turkse origine die in België wonen, zouden er een 100.000-tal afkomstig zijn uit de streek van Emirdag in het westen van Turkije. Het leven in Emirdag is volledig verweven met de emigratie naar België en andere Europese landen.

Samen met de hogere vruchtbaarheidsgraad leidt huwelijksmigratie ertoe dat de Marokkaanse en Turkse bevolkingsgroepen in ons land de laatste decennia exponentieel aangegroeid zijn. Het argument dat ‘wij’ de vreemdelingen naar hier gehaald hebben om ‘het vuile werk’ te doen, snijdt dan ook al lang geen hout meer. Meestal gaat het niet om **gezinshereniging** - de hereniging van een immigrant met zijn in het land van herkomst achtergebleven gezinsleden -, maar om **gezinsoorming**, waarbij een in België verblijvende vreemdeling huwt met een partner uit het land van herkomst en er dus een nieuw gezin gevormd wordt.

100 M. Corijn en E. Lodewijckx, *De start van de gezinsvorming bij de Turkse en Marokkaanse tweede generatie in het Vlaamse Gewest. Een analyse op basis van Rijksregistergegevens*, Brussel: Studiedienst van de Vlaamse Regering 2009, p. 15 e.v.

101 Hilâl Yalçın (e.a.), *Verliefd, verloofd... geïmmigreerd. Een onderzoek naar Turkse huwelijksmigratie in Vlaanderen*, Antwerpen: Steunpunt Gelijkekansenbeleid 2006.

Binnen de Turkse en Marokkaanse gemeenschappen bestaat er een **zware sociale druk om van het ‘recht’ op ‘gezinshereniging’ gebruik te maken.** Vaak gaat het om **gearrangeerde of zelfs gedwongen huwelijken**, niet zelden tussen neven en nichten. Aldus worden de wettelijke bepalingen inzake gezinshereniging aangewend om achterlijke praktijken in stand te houden die indruisen tegen de fundamenteën van de Westerse beschaving. Vaak worden deze huwelijken gearrangeerd tijdens het verblijf in Turkije of Marokko in de grote vakantie. Heel wat jongeren keren getrouwd terug uit vakantie. Er zijn zelfs gevallen bekend waarin het huwelijksfeest bij de aankomst in Marokko van de niets vermoedende (uitgehuwelijkte) bruid al is voorbereid. Dat allochtone jongeren onder druk staan om te trouwen met iemand uit het land van herkomst, wordt ook bevestigd door Antwerps burgemeester Patrick Janssens (SP.a)¹⁰².

Wie trouwt met iemand uit België, kan vaak op de afkeurende reactie van de eigen gemeenschap rekenen. De Marokkaanse Nadia, getrouwd met een Belg, zegt daarover: *“Ik ben al jaren dood voor mijn ouders. Mijn broers hebben mij tot bloedens toe afgeklopt. Toen we nog samenwoonden en mijn man en ik op straat liepen dan werd ik nagezeten door allochtone kinderen die me voor vuile hoer uitmaakten.”*¹⁰³ Behalve met familietraditie hebben de gearrangeerde huwelijken ook te maken met het feit dat zowat iedereen in Marokko en Turkije naar België wil komen, dat daar beschouwd wordt als het beloofde land, waar men in een mum van tijd stinkend rijk kan worden. **Voor het verblijfsrecht dat aan een huwelijk met een ‘Belgische’ Turk of Marokkaan verbonden is, is men bereid om veel geld neer te tellen.** Daarop wordt gewezen door professor Christiane Timmerman (UIA), auteur van de studie *“Marokkaanse en Turkse nieuwkomers in Vlaanderen”*: *“De bonus van verblijfspapieren maakt Turken en Marokkanen uit België tot een uiterst geëerde partij. En daar laten ze zich ook voor betalen. Sommige Turkse families steken zich diep in de schulden om hun kinderen bij ons getrouwd te krijgen. ‘De migranten buiten onze mensen uit’, vertelde de burgemeester van*

*Emirdag me ooit.”*¹⁰⁴ De onderzoekster heeft het over ‘de droom van het land van melk en honing’.

Dit soort huwelijken zijn vaak gebaseerd op tegenstrijdige verwachtingen. Terwijl de geïmporteerde bruidjes hopen op een vrijer leven in het Westen, zoeken de Turkse of Marokkaanse jongens van bij ons het tegenovergestelde: een onderdanige, kneedbare vrouw die nog niet is ‘aangetast’ door de Westerse zeden. Nog vaker loopt het fout bij huwelijken tussen een vrouw die hier is opgegroeid en een man uit haar land van herkomst. De man kent de taal niet, vindt geen werk en is volledig afhankelijk van zijn echtgenote, wat niet overeenstemt met zijn opvattingen over de rolpatronen. Heel wat van die mannen revolteren dan door zich binnen het huwelijk zeer traditioneel op te stellen. **In de vluchthuizen voor mishandelde en misbruikte vrouwen worden meer dan 70% van de bedden door allochtone vrouwen bezet**¹⁰⁵. Een derde van de vrouwen die bij de vluchthuizen aankloppen, wordt wegens plaatsgebrek teruggestuurd. Vooral de simpele meisjes die recht uit een dorp in Turkije of Marokko geplukt worden, zitten in de hoek waar de klappen vallen en komen in een vluchthuis terecht omdat ze niemand hebben om op terug te vallen.

De gezinsherenigingscarrusel is niet alleen een belangrijk immigratiekanaal, maar fnuikt ook nog eens in aanzienlijke mate de integratie van de vreemdelingen van de tweede, derde en vierde generatie. Het integratieproces moet steeds opnieuw van voor af aan beginnen. Doordat tenminste een van de echtgenoten de streektaal niet machtig is, wordt binnen het nieuwe gezin opnieuw de taal van het land van herkomst gebruikt. De kinderen die uit een dergelijk huwelijk voortspruiten, lopen daardoor onvermijdelijk een **taal- en leerachterstand** op. De Nederlandse sociologe Erna Hooghiemstra, auteur van *“Trouwen over de grens”*, heeft het over de **‘generatie anderhalf’**: *“Kinderen van wie een van de ouders pas op volwassen leeftijd naar Europa is gekomen, zijn niet de derde, noch de tweede generatie, maar de generatie anderhalf.”*¹⁰⁶ In 2005 sprak in Antwerpen

102 *De Morgen*, 22 oktober 2009.

103 *Het Nieuwsblad*, 14 oktober 2005.

104 *De Standaard*, 5 juni 2004.

105 *De Morgen*, 27 augustus 2005.

106 *De Standaard*, 5 juni 2004.

reeds 65% van de leerlingen van de in de binnenstad gevestigde basisscholen thuis geen Nederlands, bijna twee op de drie. Voor de hele stad Antwerpen ging het in dat jaar om 44% van de leerlingen in het basisonderwijs¹⁰⁷. Ongeveer de helft van de allochtone jongeren van Turkse en Noord-Afrikaanse afkomst in Vlaanderen verlaat het secundair onderwijs zonder diploma¹⁰⁸.

Elke inburgeringspolitiek is tot mislukken gedoemd zolang men er niet voor zorgt dat aan het misbruik van de ‘gezinshereniging’ een halt wordt toegeroepen. Tot dat besef is zelfs Antwerps burgemeester Patrick Janssens (SP.a) gekomen: *“Veel jongeren die hier geboren zijn, maar van wie de ouders of grootouders uit Marokko of Turkije komen, trouwen met een partner uit dat land. Het gevolg is dat de integratieproblematiek telkens van voor af aan begint. Het is net een ganzenbord waarop je nooit de eindstreep kunt halen. Je kom steeds terecht op het vakje ‘Ga terug naar start’.”*¹⁰⁹

België, mekka van de gezinshereniging

Tijdens de periode 2001-2008 werden door de Dienst Vreemdelingenzaken meer dan 70.000 visa voor gezinshereniging afgeleverd. Het aantal importhuwelijken gaat in stijgende lijn. **Terwijl er in 2001 ‘slechts’ 4.312 visa voor gezinshereniging werden afgegeven, was het aantal in 2008 opgelopen tot 10.059.** De Dienst Vreemdelingenzaken merkt op dat dit cijfer niet volledig is: *“Allereerst moet herinnerd worden aan het feit dat de diplomatieke of consulaire posten in bepaalde gevallen een visum dat in het kader van een gezinshereniging wordt gevraagd ambtshalve kunnen afgeven. De hieronder vermelde cijfers bieden dus geen volledig overzicht van de problematiek van de gezinshereniging, maar ze geven wel een beeld van de activiteit van de dienst.”*¹¹⁰

Het werkelijke aantal gevallen van gezinshereniging ligt

107 *De Standaard*, 13 februari 2007.

108 *De Standaard*, 24 januari 2007.

109 *De Standaard*, 21 oktober 2009.

110 Activiteitenrapport 2008 Dienst Vreemdelingenzaken, p. 83.

dus veel hoger dan het aantal afgeleverde visa voor gezinshereniging laat vermoeden. Tijdens de jaren 2007 en 2008 zouden respectievelijk 27.349 en 30.997 gezinsherenigingen voltrokken zijn¹¹¹. Vast staat dat de gezinshereniging zorgt voor een aanzienlijke instroom van nieuwe vreemdelingen. **Ongeveer de helft van de volgmigranten bezit de Turkse of Marokkaanse nationaliteit**¹¹². Vier vijfde van de in België verblijvende personen bij wie de gezinshereniger zich voegt, is zelf Belg, genaturaliseerd tot Belg of EU-vreemdeling¹¹³. Eenduidige cijfers blijken jammer genoeg te ontbreken.

In een rapport van het Centrum voor Gelijkheid van Kansen en Racismebestrijding wordt opgemerkt dat het onmogelijk is om uit de statistieken betreffende vreemdelingen en immigranten het wettelijke kader en de reden van hun verblijf af te leiden: *“Jammer genoeg bestaat er over de redenen van de immigratie weinig betrouwbare informatie. Dit probleem is vooral opvallend voor de gezinshereniging, omdat het gaat over de komst van een partner, een kind of een ouder, ongetwijfeld de voornaamste bron van immigratie van de laatste 30 jaar. Dankzij bepaalde indirecte gegevens, o.m. inzake visa, begrijpen we dat het fenomeen grootschalig is maar een voldoende opvolging van de situatie is daarmee niet mogelijk.”*¹¹⁴ De gezinshereniging zou verantwoordelijk zijn voor ongeveer de helft van alle nieuwe immigranten in België.¹¹⁵

De toename van de volgmigratie kan onder meer verklaard worden door de regularisatie van het verblijf van tienduizenden illegalen, die nu massaal gebruik maken van het recht op gezinshereniging, en door de inwerkingtreding van de snel-Belg-wet op 1 mei 2000. De

111 *Gazet van Antwerpen*, 28 oktober 2009.

112 Dit kan worden afgeleid uit de gegevens voor de jaren 2004 tot en met 2006 inzake de aflevering van visa type D gezinshereniging, verstrekt door de minister van Binnenlandse Zaken in antwoord op schriftelijke vraag nr. 1266 van 4 april 2007 van Paul Meeus (VB).

113 *De Standaard*, 13 juli 2006.

114 *Statistisch en demografisch verslag 2008. Migranten en migrantenpopulaties in België*, Brussel: CGKR 2009, p. 60.

115 *Het Laatste Nieuws*, 25 augustus 2008; *De Standaard*, 27 augustus 2008.

verkrijging van de Belgische nationaliteit door honderduizenden vreemdelingen brengt immers mee dat voor deze ‘nieuwe Belgen’ soepelere regels gelden inzake gezinsmigratie. In de Kamercommissie voor Binnenlandse Zaken verklaarde de bevoegde minister op 27 maart 2002 over de invloed van de snel-Belg-wet en de regularisatiewet het volgende: “*Het Parlement heeft die twee wetten gewild. Ik draag er de gevolgen van op mijn niveau.*” Het heeft dan ook weinig zin de regels inzake gezinshereniging te verstrakken zonder tegelijk de huidige extreem soepele nationaliteitswetgeving te herzien. Dat neemt niet weg dat ook de wetgeving op de gezinshereniging zelf veel te coulant is. Volgens de Atlasnota over integratie van het Antwerpse stadsbestuur heeft België inzake gezinshereniging de meest soepele regels van de hele Europese Unie¹¹⁶. In een open brief aan de regering en de burgemeester schreef het personeel van de Antwerpse dienst Vreemdelingenzaken dat België het mekka van de gezinshereniging geworden is¹¹⁷.

Bejaardentoeerisme

Een verschijnsel dat de laatste jaren opgang maakt, is het laten overkomen door ‘nieuwe Belgen’ van hun hulpbehoevende ouders of grootouders, het zogenaamde **bejaardentoeerisme**. In tegenstelling tot wat in beginsel¹¹⁸ voor niet-Belgen geldt, kunnen ‘nieuwe Belgen’ hun bloedverwanten in de opgaande lijn laten overkomen indien die te hunnen laste zijn. De allochtone Belgen moeten dan een **verbintenis tot tenlasteneming** onderschrijven, een verklaring dat zij gedurende twee jaar de kosten van gezondheidszorgen, verblijf en repatriëring voor hun rekening zullen nemen. Na het verstrijken van deze periode wordt een deel van deze bejaarde vreemdelingen naar een OCMW-ziekenhuis gebracht of wordt er OCMW-steun

116 *Gazet van Antwerpen*, 8 september 2005.

117 *De Standaard*, 25 september 2004.

118 De minister bevoegd voor de uitvoering van de Vreemdelingenwet kan gebruik maken van zijn discretionaire bevoegdheid om een verblijfsmachtiging toe te kennen aan de ouders of grootouders van een vreemdeling. Turken kunnen ingevolge een bilateraal tewerkstellingsverdrag tussen België en Turkije onder bijzondere omstandigheden toestemming krijgen om ascendenten ten laste te laten overkomen.

aangevraagd. Vanaf dan vallen zij volledig ten laste van het OCMW. Vooral de grote steden worden hiermee geconfronteerd.

Antwerps OCMW-raadslid Marco Laenens (Open VLD) waarschuwde enkele jaren geleden dat er voor de OCMW's een **financiële aderlating** dreigde, wanneer deze toestroom zou blijven duren: “*Want voor de OCMW's, die 40 procent van deze uitkering ophoesten, dreigt een financiële aderlating. Daarbij komt dat het OCMW van de gemeente waar deze mensen willen wonen verantwoordelijk is. En dus krijgen vooral grootsteden als Antwerpen dit probleem in de maag gesplitst, en indirect dus ook de Antwerpse belastingbetaler.*”¹¹⁹ De uitgekeerde bedragen lopen soms hoog op: een leefloon, ziekenhuisfacturen, opnamekosten in een rusthuis tot zelfs meubels en kledij. Mensen die nooit enige bijdrage tot onze sociale zekerheid hebben geleverd, doen een beroep op het systeem. In de landen van herkomst wordt reclame gemaakt voor de kwaliteit van onze gezondheidszorg.

Dat op dit onderwerp een taboe rust, blijkt uit het feit dat er **niet eens officiële cijfers** voorhanden zijn over het aantal ouders, grootouders en overgrootouders dat de voorbije jaren in het kader van de gezinshereniging naar België kwam. Daarover worden zagezegd geen statistieken bijgehouden¹²⁰. Het fenomeen mag in elk geval niet onderschat worden. Zelfs Mieke Vogels (Groen!) trok op een gegeven moment aan de alarmbel en riep op om het systeem van gezinshereniging wegens de talrijke misbruiken te ‘herbekijken’: “*Honderd jaar geleden geloofden de migranten die naar Amerika trokken dat er bergen goud lagen te wachten. Nu zie je hetzelfde bij de migranten die naar hier komen. Maar dat is niet het geval. Je ziet dat de wetgeving in haar huidige vorm ongelooflijk misbruikt wordt door nieuwkomers. Ze denken: ‘We zijn in het beloofde land aangekomen en nu gaan we van de sociale zekerheid genieten’. En zo gaat ons sociaal systeem langzaam onderuit.*”¹²¹

119 *Het Nieuwsblad*, 2 november 2003.

120 Antwoord van minister voor Migratie- en Asielbeleid Annemie Turtelboom op schriftelijke vraag nr. 24 van 15 mei 2008 van volksvertegenwoordiger Filip De Man (VB).

121 *De Morgen*, 18 september 2004.

Over het ‘bejaardentoeisme’ zei Vogels het volgende: *“Neem bijvoorbeeld de wet op de gezinshereniging, die wordt massaal oneigenlijk gebruikt. Heel veel migranten – Marokkanen, Turken, Afrikanen – laten hun ouders in het kader van gezinshereniging naar hier komen. Wij leven nog altijd in de naïeve veronderstelling dat er binnen die gemeenschap een bijzonder grote intrafamiliale solidariteit bestaat. Dat zal wel, hoor, maar die solidariteit is niet veel groter dan bij ons. De kinderen tekenen eerst dat ze garant zullen staan voor de opvang van hun ouders. Maar na een tijdje duiken er plots problemen op, wat gezien het cultuurverschil zelfs begrijpelijk is. Dan blijkt het samenleven niet te lukken en komen die mensen toch aankloppen bij het OCMW voor een leefloon en een sociaal appartement. Dat zijn mensen van 60 of 65 jaar die vaak niet kunnen lezen of schrijven, die de taal niet spreken en die je voor de rest van hun leven zult moeten ondersteunen. En dan leven ze nog in een situatie die mensonwaardig is. Daarvoor is de wet op de gezinshereniging eigenlijk niet bedoeld.”*¹²²

Wijziging gezinsherenigingsrecht: gemorrel in de marge

In de loop van 2006 werd de Vreemdelingenwet gewijzigd, onder meer wat de regels inzake gezinshereniging betreft¹²³. Op een aantal punten is er sprake van iets strengere voorwaarden om een beroep te kunnen doen op gezinshereniging. De nieuwe regels zijn echter **hooguit van toepassing op 10% van de vreemdelingen die in het kader van gezinshereniging naar België komen**. Voor **gezinssleden van Belgen** - met inbegrip van de gezinsleden van de honderdduizenden ‘nieuwe Belgen’ - en gezinsleden van andere EU-burgers **geldt ze niet**. De nieuwe regels zijn evenmin van toepassing op vreemdelingen die zich in België willen komen voegen bij een onderdaan van een land waarmee België een **bilateraal verdrag** heeft gesloten inzake de tewerkstelling van buitenlandse werknemers: Marokko, Turkije, Tunesië, Algerije enz. Ongeveer de helft van de vreemdelingen die een beroep doen op gezinshereniging,

hebben de Marokkaanse of Turkse nationaliteit.

In een brief van 4 juni 2008 aan partijgenoot en minister van Buitenlandse Zaken Karel De Gucht vestigde toenmalig minister van Migratie- en Asielbeleid Annemie Turtelboom er de aandacht op dat de wet wordt ontkracht door deze internationale verdragen die primieren op het nationaal recht. Ze wees er terecht op dat de landen waarmee de bilaterale arbeidsovereenkomsten afgesloten werden, precies de herkomstlanden zijn van het merendeel van de personen die in het kader van de gezinshereniging naar België komen. De bedoelde akkoorden worden stilzwijgend van jaar tot jaar verlengd. Door het kabinet-De Gucht werd uiterst terughoudend gereageerd op de vraag van Turtelboom of deze verdragen zouden kunnen worden herzien of opgezegd. De Franstalige partijen wilden alvast niet weten van een heronderhandeling van de akkoorden¹²⁴.

Sinds de wijziging van de Vreemdelingenwet door de wet van 15 september 2006 - die onder meer een Europese Richtlijn van 22 september 2003 omzet - wordt pas na een proefperiode van drie jaar een definitieve verblijfstitel aan de overgekomen partner afgegeven. Tijdens de eerste twee jaar van die proefperiode kan het verblijfsrecht van de partner beëindigd worden indien geconstateerd wordt dat het koppel inmiddels uit de echt gescheiden is of niet langer samenwoont. In het derde jaar is dat slechts mogelijk als er aanwijzingen van bijvoorbeeld een schijnhuwelijk bestaan. **De Richtlijn laat echter toe om pas na vijf jaar een definitieve verblijfstitel te verlenen.**

De **minimumleeftijd** voor de gezinshereniging van echtgenoten wordt weliswaar voor beide partners verhoogd tot 21 jaar, maar deze eis geldt niet indien de huwelijksband reeds bestond bij aankomst in België van de vreemdeling bij wie men zich in België komt voegen. De Europese gezinsherenigingsrichtlijn maakt nochtans geen voorbehoud van die strekking.

Van heel wat andere door de richtlijn geboden mogelijkheden werd evenmin gebruik gemaakt. Zo wordt een **inkomenseis**, anders dan in bijvoorbeeld Nederland

122 *De Morgen*, 18 september 2004.

123 Wet van 15 september 2006, *BS* 6 oktober 2006.

124 *De Morgen*, 27 augustus 2008.

of Denemarken, slechts voor een heel beperkt aantal categorieën van gezinsherenigers gesteld. Ongebruikt is tevens de mogelijkheid om de overkomst van minderjarige kinderen afhankelijk te stellen van de voorwaarde dat het verzoek tot gezinshereniging wordt ingediend voordat het kind de leeftijd van 15 jaar heeft bereikt, zulks omdat integratie na die leeftijd heel wat moeilijker verloopt. Het is verder ten zeerste betreuenswaardig dat vreemdelingen die in het kader van gezinshereniging naar België komen, niet voorafgaandelijk aan integratievoorwaarden onderworpen worden. Wat dat betreft, kan inspiratie geput worden uit de Nederlandse *Wet inburgering in het buitenland*. Ronduit van lichtzinnigheid getuigt de **schrapping van het zogenaamde cascadeverbod**. Dat hield in dat iemand die zelf in het kader van gezinshereniging naar België is gekomen niet op zijn beurt andere personen kan laten overkomen. ‘In de plaats’ van het cascadeverbod kwam de vereiste dat de gezinshereniger zelf reeds twee jaar regelmatig verblijf in België moet kunnen aantonen. Te vrezen valt dat door **opeenvolgende huwelijken of geregistreerde partnerschappen een immigratiesneeuwbal (kettingmigratie)** op gang zal worden gebracht.

In de rand van de voorbereiding van de begroting voor 2010 bereikten de federale regeringspartijen begin oktober 2009 een akkoord over asiel en migratie. Daarin is onder meer voorzien dat personen die hun partner naar België willen laten overkomen, moeten beschikken over een inkomen dat minstens gelijk is aan het leefloon van iemand met één persoon ten laste. Er zou daarnaast een nogal vrijblijvend ‘engagement tot integratie’ gevraagd worden. Het pijnpunt is ook in dit verband dat bijna de helft van de gezinsherenigers Marokkanen of Turken zijn en dat de bijkomende voorwaarden - voor zover zij tenminste wet worden - voor hen niet zullen gelden. **Wie denkt dat de in het vooruitzicht gestelde wetswijziging zal volstaan om aan de nefaste gezinsherenigingscarrousel een halt toe te roepen, neemt dan ook zijn wensen voor werkelijkheid.**

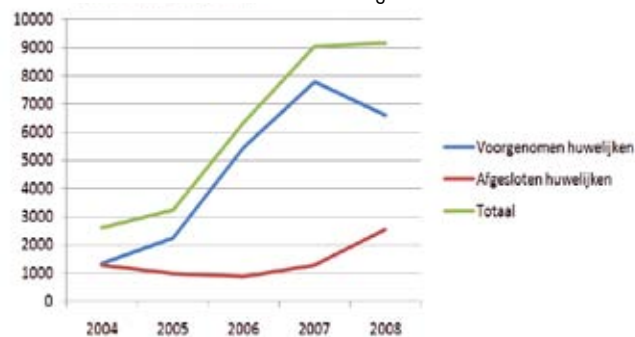
Strijd tegen schijnhuwelijken en schijnpartnerschappen

De jongste jaren was er een **sterke toename van het aantal (pogingen tot) schijnhuwelijken**. In 2001 stelde de Cel Schijnhuwelijken van de stad Gent 92 dossiers op. In 2003 was dat aantal reeds opgelopen tot meer dan 200¹²⁵. In Antwerpen weigerde de ambtenaar van de burgerlijke stand in 2003 120 huwelijken te voltrekken op grond van het vermoeden dat het om een schijnhuwelijk ging, drie-maal meer dan in 2000. Het aantal dossiers dat door de Cel Schijnhuwelijken geopend werd, verzesvoudigde zelfs¹²⁶. Dit alles is maar het topje van de ijsberg, want de huwelijken die in het land van herkomst worden aangegaan, zouden bij gebrek aan mankracht niet eens gecontroleerd worden¹²⁷. Uit een document van de Cel Schijnhuwelijken van de Stad Antwerpen blijkt dat **vooral Marokkaanse mannen en vrouwen** via een schijnhuwelijk een verblijfsvergunning in de wacht slepen.

Volgens het meest recente jaarrapport van de Dienst Vreemdelingenzaken is het **aantal administratieve onderzoeken van het bureau Opsporingen m.b.t. voorgenomen huwelijken gestegen van 1.343 in 2004 tot 6.607 in 2008**. Antwerpen was in 2008 goed voor 965 onderzoeken

Onderzoeken van de Dienst Vreemdelingenzaken naar potentiële schijnhuwelijken 2004-2008

Bron: Dienst Vreemdelingenzaken

125 *De Morgen*, 18 september 2004.

126 *De Morgen*, 19 oktober 2004.

127 *De Morgen*, 9 april 2004.

ken, gevolgd door Brussel (453), Charleroi (405), Gent (378) en Luik (374). Bij 2.100 voorgenomen huwelijken die het voorwerp van een administratief onderzoek uitmaakten, waren Marokkanen betrokken. De top 5 van de nationaliteiten werd vervolledigd door Turkije, Algerije, Congo en Kameroen¹²⁸. Tijdens de eerste negen maanden van 2009 alleen al zou de Dienst Vreemdelingenzaken ongeveer 7.000 onderzoeken naar schijnhuwelijken geopend hebben¹²⁹.

Het Vlaams Belang is weliswaar tevreden dat er werk werd gemaakt van de **strafbaarstelling van schijnhuwelijken en gedwongen huwelijken**, maar vindt dat de maatregelen niet ver genoeg gaan. **Het maximum van de geldboete van € 500 staat immers geenszins in verhouding tot de riante winsten die met schijnhuwelijken te behalen zijn.** De Dienst Vreemdelingenzaken merkt daarover in zijn jongste activiteitenrapport het volgende op: *“De partij met een verblijfsrecht op het Belgisch grondgebied kan behoorlijk wat geld verdienen door een schijnhuwelijk aan te gaan. De strafrechtelijke geldelijke bestraffing is beperkt in verhouding tot het financieel voordeel dat in het vooruitzicht staat.”*¹³⁰ **Er moeten bovendien aan de nietigverklaring van het huwelijk ook gevolgen verbonden worden op het vlak van het verblijfsrecht van de betrokken vreemdeling.** De Dienst Vreemdelingenzaken wijst erop dat het risico op een effectieve annulering van het huwelijk, gekoppeld aan de verwijdering van de frauderende vreemdeling, gering is¹³¹.

Behalve schijnhuwelijken bestaan er ook **‘schijnpartnerschappen’**. Niet slechts het huwelijk geeft immers recht op een verblijfsvergunning. Dat is ook het geval met een samenlevingscontract mits aan bepaalde voorwaarden is voldaan, waaronder het voeren van een gemeenschappelijke huishouding. De juridische basis voor dit verblijfsrecht vormde tot voor kort de omzendbrief van 30 september 1997 betreffende het verlenen van een verblijfsmachtiging op basis van samenwonen in het kader van een duurzame relatie. Sinds 1 juni 2007 bestaat er

128 Activiteitenrapport 2008 Dienst Vreemdelingenzaken, p. 167-168.

129 *De Morgen*, 22 oktober 2009.

130 Activiteitenrapport 2008 Dienst Vreemdelingenzaken, p. 166.

131 Ibidem.

een wettelijk verblijfsrecht voor de vreemdeling die door middel van een samenlevingscontract verbonden is met een reeds legaal in België verblijvende persoon. Tal van gemeenten signaleren dat ze geconfronteerd worden met een **toenemend misbruik van de wettelijke samenwoning** omwille van verblijfsrechtelijke doeleinden¹³².

De Dienst Vreemdelingenzaken besteedt in zijn activiteitenrapport 2008 eveneens aandacht aan het fenomeen van de ‘schijnsamenlevingscontracten’: *“Vanuit verschillende hoeken sijpelen echter berichten binnen dat dit statuut meer en meer misbruikt wordt om een verblijfsrecht in België te bekomen. Bovendien blijkt dat vreemdelingen die voordien zonder succes een schijnhuwelijk trachtten af te sluiten nadien hun toevlucht zoeken tot de procedure van de wettelijke samenwoning. Men krijgt bijgevolg te maken met schijnverklaringen van wettelijke samenwoning.”*¹³³ In tegenstelling tot schijnhuwelijken zijn **schijnpartnerschappen niet strafbaar**. Bovendien bestaan er **geen specifieke regels om preventief op te treden tegen misbruiken** van dit administratief statuut.

Er bestaat **geen enkele internationale verplichting om de wettelijke samenwoning op verblijfsrechtelijk vlak gelijk te stellen met het huwelijk**. Richtlijn 2004/38/EG van het Europees Parlement en de Raad van 29 april 2004 betreffende het recht van vrij verkeer en verblijf op het grondgebied van de lidstaten voor de burgers van de Unie en hun familieleden (...) bepaalt in artikel 3, lid 2, slechts dat de lidstaten het verblijf dienen te vergemakkelijken van de partner met wie de burger van de Unie een deugdelijk bewezen duurzame relatie heeft. Richtlijn 2003/86/EG van de Raad van 22 september 2003 inzake het recht op gezinshereniging bepaalt dan weer dat de lidstaten toestemming tot verblijf kunnen verlenen aan de ongehuwde levenspartner die onderdaan is van een derde land en met wie de gezinshereniger een naar behoren geattesteerde duurzame relatie onderhoudt, of aan de onderdaan van een derde land die door een geregistreerd partnerschap met de gezinshereniger verbonden is. **Slechts zeven van de 27 EU-lidstaten staan gezinshereniging toe aan de ongehuwde levenspartner.**

132 *De Standaard*, 22 januari 2009.

133 Activiteitenrapport 2008 Dienst Vreemdelingenzaken, p. 171.

Het tijdens de herfst van 2009 in de schoot van de federale regering bereikte akkoord over asiel en migratie stelt onder meer de oprichting in het vooruitzicht van een federale **datbank inzake schijnhuwelijken**. Daar werd echter meteen aan toegevoegd dat de raadpleging van de gegevensbank aan strikte voorwaarden inzake privacy zal gebonden zijn. Van de eerder aangekondigde strafbaarstelling van ‘schijnsamenlevingscontracten’ is in het akkoord zelfs geen sprake meer.

■ Het Europese recht: obstakel voor doortastend migratiebeleid?

Hoewel de Belgische wetgeving inzake asiel en migratie minder streng is dan wat de Europese richtlijnen toelaten, kan niet ontkend worden dat de bestaande Europese wetgeving in verschillende opzichten een ernstig obstakel vormt om de grootschalige immigratie daadkrachtig een halt toe te roepen. **De lakse nationale migratiewetgeving werd als het ware voor een deel Europeesrechtelijk gebetonneerd.** Dit doet zich onder meer voor op het vlak van de gezinshereniging, momenteel de belangrijkste toegangspoort inzake legale migratie. Zo verplicht richtlijn 2003/86/EG van de Raad van 22 september 2003 inzake het recht op gezinshereniging de lidstaten ertoe om een verblijfsvergunning toe te kennen aan de echtgeno(o)t(e) van een onderdaan van een derde land die reeds wettig in een lidstaat verblijft. Het is daarbij niet toegelaten een onderscheid te maken naargelang de gezinsband tot stand kwam vóór of na aankomst van degene die reeds in de betreffende lidstaat verblijft. Aldus wordt het fenomeen in stand gehouden van de zogenaamde gezinsvórming, waarbij in ons land geboren en/of getogen vreemdelingen systematisch een huwelijkspartner zoeken in het land van herkomst. De minimumleeftijd van bruid en bruidegom die men als voorwaarde voor de toelating in het kader van gezinshereniging kan stellen, bedraagt hoogstens 21 jaar.

Verordening (EEG) nr. 1612/68 van de Raad van 15 oktober 1968 betreffende het vrije verkeer van werknemers binnen de Gemeenschap verplicht dan weer om gezinshereniging toe te staan aan de gezinsleden van een EU-burger die een verblijfsrecht geniet als werknemer, ongeacht de nationaliteit van deze gezinsleden (echtgenoot, kinderen jonger dan 21 jaar óf ten laste en bloedverwanten in opgaande lijn van de werknemer en zijn

echtgenoot, die ten laste zijn). Het kan dus ook gaan om onderdanen van derde landen (afkomstig uit landen die geen lidstaat van de Europese Unie zijn). Hoewel de Verordening daar niet toe verplicht, worden gezinsleden van (vaak nieuwe) Belgen met gezinsleden van EU-burgers gelijkgeschakeld.

In Nederland, waar de gelijkschakeling van eigen onderdanen met EU-burgers inzake gezinshereniging werd losgelaten, gaf de verscherping van de regels inzake gezinshereniging aanleiding tot de zogenaamde **België-route**. Door naar België uit te wijken, slagen de ‘nieuwe Nederlanders’ erin de strengere Nederlandse wetgeving inzake gezinshereniging en gezinsvorming te omzeilen. In België vallen ze immers rechtstreeks onder de werking van het Europese recht, dat ruimere mogelijkheden biedt op het vlak van gezinsimmigratie. Bovendien duren de procedures in België aanzienlijk korter. Iemand met de Nederlandse nationaliteit en inkomen uit werk of bijvoorbeeld een invaliditeitsuitkering in Nederland kan in België een vestigingsmachtiging aanvragen, de blauwe kaart voor EU-onderdanen. Daarvoor moet hij wel over huisvesting in België beschikken. Wie als EU-burger een jaar in België verblijft, kan zijn familie laten overkomen. Op die manier ondergraaft de Europese wetgeving uiteraard het immigratiebeleid van de afzonderlijke lidstaten.

Wat het asielbeleid betreft, vormt Richtlijn 2003/9/EG van de Raad van 27 januari 2003 tot vaststelling van minimumnormen voor de opvang van asielzoekers in de lidstaten dan weer een **beletsel om asielzoekers tijdens de volledige duur van de procedure onder te brengen in gesloten asielcentra**. Deze richtlijn stelt immers als beginsel voorop dat asielzoekers zich vrij mogen bewegen op het grondgebied van de ontvangende lidstaat. Richtlijn 2003/109/EG van de Raad van 25 november 2003 betreffende de status van langdurig ingezetene onderdanen van derde landen bemoeilijkt dan weer de uitwijzing van **criminele niet-Europese vreemdelingen** die de status bezitten van langdurig ingezetene¹³⁴.

134 De lidstaten moeten in beginsel de status van langdurig ingezetene toekennen aan onderdanen van derde landen die legaal en ononderbroken sedert de vijf jaar onmiddellijk voorafgaand aan de indiening van het desbetreffende verzoek op hun grondgebied verblijven.

■ Arbeids- migratie en allochtone werkloosheid

Het is in politiek correcte kringen *bon ton* om een toename van de immigratie voor te stellen als dé oplossing voor de vergrijzing. Door meer migranten aan te trekken, zou het mogelijk zijn om de extra overheidsuitgaven op het vlak van pensioenen, gezondheidszorg en bejaardenvoorzieningen te compenseren. Kortom: immigratie zou geen probleem zijn, maar een deel van de oplossing. Een ander argument waarvan de voorstanders van arbeidsmigratie zich graag bedienen, is dat een versoepeling van de regels voor legale (arbeids)migratie zal leiden tot een afname van illegale immigratie en van het oneigenlijke gebruik van de asielprocedure. **Illegale immigranten en potentiële gastarbeiders zijn evenwel totaal verschillende groepen**, zodat een nieuw legaal immigratiecircuit (arbeidskaarten) geen enkele invloed zal hebben op de omvang van de illegale immigratie. Fortuinzoekers zijn immers in de regel ongeschoold, terwijl onze economie vooral nood heeft aan geschoolde, zelfs hooggeschoolde arbeid.

Patrick Loobuyck wijst er in “*Vreemdelingen over de (werk)vloer. Het debat over arbeidsmigratie en de migratiestop in kaart*” (2001) op dat landen met een migratiesysteem dikwijls ook geconfronteerd worden met een groot aantal asielzoekers waarvan maar een kleine minderheid als vluchteling wordt erkend: “*Een systeem voor arbeidsmigratie blijkt in andere landen niet echt veel effect te hebben op de illegale instroom en de hoeveelheid asielzoekers. Er kunnen hiervoor verschillende redenen zijn. Vooreerst gaat het om verschillende doelgroepen. Het is lang niet zeker dat de mensen die in aanmerking zouden komen om te migreren via het officiële kanaal*

voor arbeidsmigratie dezelfde mensen zullen zijn die nu illegaal of via de asielprocedure proberen te migreren. Bovendien zal de kans dat men niet toegelaten wordt bijna even groot zijn als nu, want de voorgestelde quota zullen zeer klein zijn in vergelijking met het migratiepotentieel. Zolang het mogelijk en aantrekkelijk genoeg blijft om op een illegale wijze of via de asielprocedure een poging tot migratie te ondernemen, zal men dat ook blijven doen, niets wijst erop dat dit anders zou zijn als er een extra, maar kleine poort voor arbeidsmigratie zou worden geopend.”

Arbeidsmigratie: oplossing voor vergrijzingsprobleem?

Zelfs al zou immigratie een oplossing vormen voor de vergrijzing, zou het Vlaams Belang deze optie resoluut afwijzen. Het Vlaams Belang heeft **principiële bezwaren tegen de inwijking van grote aantallen vreemdelingen om ons (zogenaamd) stelsel van sociale zekerheid overeind te houden**. Demografen zijn het erover eens dat men door ‘vervangingsmigratie’ weliswaar absolute bevolkingsaantallen op peil kan houden, maar dat het op die manier mathematisch onmogelijk is om bevolkingsverhoudingen constant te houden. Voor men het weet, zet zich een vicieuze cirkel in gang, waarbij steeds meer immigratie vereist is om hetzelfde resultaat te bereiken. Nu al kampt West-Europa met enorm veel moeilijkheden om de maatschappelijke gevolgen van de vorige migratiegolven te verwerken. **Massale ‘vervangingsmigratie’ zal het assimilatievermogen van de West-Europese samenlevingen nog zwaarder op de proef stellen.**

Volgens het rapport van de zogenaamde Vergrijzingscommissie van de Kamer (2005) zou er een jaarlijkse instroom van 60.000 immigranten nodig zijn om vanaf 2005 tot 2050 het aandeel van 65-plussers in de bevolking stabiel te houden. Daardoor zou het Belgische migratiesaldo dat van typische migratielanden als Australië en Canada overtreffen. Terecht wordt gesteld dat een dergelijk beleid ‘bezwaarlijk realistisch’ te noemen is. Volgens de studiedienst van ING-België zouden er, wat België betreft, tot 2050 niet minder dan 6,6 miljoen im-

migranten nodig zijn om het aandeel van de 65-plussers in de bevolking niet te laten stijgen. Elk jaar opnieuw en dit tot 2050 zouden er 140.000 migranten moeten toestromen. ING merkt op dat zelfs in die waanzinnige hypothese de vergrijzingsproblematiek niet zou opgelost zijn, maar slechts een generatie uitgesteld. Overigens zou het BBP per hoofd van de bevolking tegen 2050 ten gevolge van de grootschalige vervangingsmigratie slechts met maximum 0,15% toenemen¹³⁵. Zelfs de Verenigde Naties, ooit een grote pleitbezorger van ‘*Replacement Migration*’, stelt in een rapport over internationale migratie dat meer immigratie om de vergrijzing en de druk op de pensioenstelsels tegen te gaan, weinig of niets uithaalt, tenzij politici bereid zijn om het aantal immigranten te laten oplopen tot een zo goed als onmogelijk peil¹³⁶.

In Nederland verscheen in juni 2003 een zeer interessante studie van het Centraal Planbureau (CPB) met de titel “*Immigration and the Dutch Economy*”. De bedoeling van deze studie was om de vraag te beantwoorden in hoeverre immigratie kan helpen om de economische gevolgen van de vergrijzing op te vangen. De bevinding van het onderzoek luidt dat bij alle leeftijden van binnenkomst immigranten een belastende factor voor de overheidsfinanciën vormen, indien hun sociaal-economische karakteristieken overeenkomen met het gemiddelde van de huidige ingezetenen met een niet-Westerse achtergrond. Het toekomstige financieringssaldo van de overheid wordt in dat geval negatief beïnvloed door bijkomende immigratie. Slechts immigranten die het op de arbeidsmarkt beter doen dan de gemiddelde Nederlandse ingezetene, zijn - over een brede waaier van leeftijden bij binnenkomst - een ontlastende factor voor de overheidsfinanciën. De resultaten van het onderzoek geven aan dat **immigratie geen belangrijke ontlastende factor voor de overheidsfinanciën** kan zijn en dus geen compensatie kan bieden voor de oplopende kosten die gepaard gaan met de vergrijzing van de bevolking. Verder blijkt uit de studie dat, om het aandeel van de 65-plussers in de bevolking op het huidige niveau te houden, de jaarlijkse netto immigratie zou moeten toenemen met 300.000 personen ten opzichte van het huidige immigratiepeil en

135 *De Morgen*, 1 december 2004.

136 *De Tijd*, 30 november 2004.

dit tot 2050. Daardoor zou de Nederlandse bevolking in 2050 39 miljoen mensen tellen (16 miljoen vandaag)! Dit beleid zou bijkomende vergrijzingsproblemen creëren na 2050, waardoor nog meer immigratie noodzakelijk zou worden om het aandeel van de senioren op het gewenste niveau te houden. In 2100 zou Nederland in dat scenario 109 miljoen inwoners tellen. Het CPB voegt er fijntjes aan toe dat “*it will be no surprise that the idea of ‘replacement migration’ as launched by the United Nations has not gained much support in the Netherlands*”.

Import van werkloosheid

‘Vervangingsmigratie’ is geen oplossing voor de vergrijzing en dreigt bovendien uit te draaien op de **massale import van werkloosheid**. De werkloosheid is onder de reeds aanwezige allochtonen - zowel met als zonder de Belgische nationaliteit - schrikbarend groot. Tussen oktober 2000 en oktober 2009 steeg het aantal werkzoekenden in het Vlaams Gewest die van oorsprong niet afkomstig zijn uit een van de 27 EU-lidstaten van 23.554 tot 44.793. Dat is een stijging met meer dan 90%, terwijl het totale aantal werkzoekenden in dezelfde periode met ‘slechts’ 24% toenam¹³⁷.

Terwijl in 2006 in het Vlaams Gewest de werkloosheidsgraad van de Belgen 4,6% bedroeg, lag dat cijfer voor de onderdanen van derde landen (niet-EU) op maar liefst 24,4%. Voor heel België bedroegen de percentages respectievelijk 7,5% en 31,1%¹³⁸. Bij vreemdelingen van buiten de Europese Unie is er ook vaker sprake van langdurige werkloosheid dan bij Belgen. Voor het Vlaams Gewest bedroegen de percentages in 2006 respectievelijk 1,9% en 11%, voor heel België respectievelijk 3,7% en 16,3%¹³⁹. **De werkzaamheidsgraad van niet-EU-onderdanen lag in 2006 voor heel België met 35,8% maar liefst 26,2% lager dan die van Belgen**. In het Vlaams

137 De geciteerde cijfers en percentages zijn gebaseerd op statistische gegevens van de VDAB: <http://arvastat.vdab.be>.

138 *De immigratie in België. Aantallen stromen en arbeidsmarkt*, Brussel: Federale Overheidsdienst Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg, Algemene Directie Werkgelegenheid en Arbeidsmarkt 2008, tabel 19, p. 46.

139 *Ibidem* p. 48.

Gewest bedroeg de werkzaamheidsgraad van niet-EU'ers 41,3% tegenover 65,6% bij Belgen¹⁴⁰.

In een ING-rapport slaat analist Ivan Van de Cloot de nagel op de kop: “*Als mensen van buitenlandse origine zo overtegenwoordigd zijn in de Belgische werkloosheids-cijfers, in hoeverre is het dan verstandig om een soepel migratiebeleid te hanteren?*”¹⁴¹. De hoge werkloosheidsgraad bij allochtonen hangt voor een groot deel samen met het feit dat de genereuze Belgische **welvaartsstaat** vooral migranten aantrekt die niet arbeid, maar gezins-hereniging als hoofdmotief hebben en doorgaans minder inzetbaar zijn op onze arbeidsmarkt.

Vlaanderen wordt geconfronteerd met een **aanzienlijke werkloosheid van laaggeschoolde allochtonen**. We hebben alles behalve behoefte aan de import van een leertje nieuwe allochtone werklozen. De pleidooien voor grootschalige vervangingsmigratie zijn dan ook onbegrijpelijk, zeker wanneer het de bedoeling is om ook ongeschoolde migranten aan te trekken. In oktober 2009 telde het Vlaams Gewest 103.772 laaggeschoolde werkzoekenden op een totaal van 206.903 (50,1%). Daarvan behoorde 23,5% tot de categorie ‘allochtonen met niet-EU-origine’. **13,9% van de laaggeschoolde werkzoekenden in Vlaanderen was afkomstig uit Marokko of Turkije**¹⁴². Indien laaggeschoolde nieuwkomers al een job vinden, gaat dat onmiddellijk ten koste van de arbeidskansen van autochtone laaggeschoolde werkzoekenden gezien het beperkte werkaanbod voor deze categorie. Bovendien oefent de komst van arbeidsmigranten een neerwaartse druk uit op de lonen aan de onderkant van de arbeidsmarkt, wat ten koste gaat van de gevestigde arbeidskrachten die in dit segment werkzaam zijn.

Gastarbeiders dreigen vooral **verouderde sectoren van de economie** in stand te houden en een rem te vormen op de vernieuwing en dus op de groei en de dynamiek van de economie. Dit fenomeen komt doorgaans pas aan het licht nadat de economische conjunctuur gewijzigd is. Achteraf blijkt dan dat immigratie slechts heeft bijgedragen aan

het rekken van het leven van **wegkwijnende industrieën**. Deze migranten komen uiteindelijk in de langdurige werkloosheid terecht. Paul de Beer, hoogleraar voor arbeidsverhoudingen aan de Universiteit van Amsterdam, wijst erop dat door de grenzen open te stellen voor (met name laag opgeleide) buitenlandse arbeidskrachten een noodzakelijke herstructurering van de economie zou kunnen uitblijven: “*Ruime beschikbaarheid van goedkope arbeidskrachten neemt voor werkgevers de prikkels weg om in nieuwe technologieën, die de arbeidsproductiviteit verhogen, te investeren. Ondernemers zullen hun afweging dan eerder laten uitvallen in het voordeel van goedkope, relatief laagwaardige productie in plaats van dure, hoogwaardige productie. Wat op korte termijn economisch efficiënt is, kan op langere termijn het groeivermogen van onze economie aantasten.*”¹⁴³

In werkelijkheid blijken de zogenaamde goedkope arbeidskrachten achteraf bezien vaak de allerduurste te zijn. Over de arbeidsmigratie van de jaren '60 van de vorige eeuw zegt Pieter Lakeman in “*Binnen zonder kloppen. Nederlandse immigratiepolitiek en de economische gevolgen*” (1999) het volgende: “*Het bedrijfsleven had aan Turken en Marokkanen gemiddeld een kleine tien jaar een goede arbeidskracht gehad. De maatschappij zou vervolgens gedurende bijna dertig jaar de lasten dragen.*” Olivier Valentin van de liberale vakbond ACLVB hekelt de **kortzichtigheid van de werkgevers die ijveren voor het importeren van vreemde arbeidskrachten**. Ze zouden als het ware een soort *just in time*-systeem voor werknemers willen installeren: “*Ze willen buitenlandse werknemers naar hier halen wanneer het hen uitkomt, maar wat op lange termijn met die mensen moet gebeuren, is hun zorg niet.*”¹⁴⁴

Arbeidsmigratie kan slechts een meerwaarde voor onze economie betekenen als het gaat om goed integreerbare, hoogopgeleide immigranten. Het aantrekken van die hoogopgeleiden is evenwel niet vanzelfsprekend gezien de moordende internationale concurrentie. Bovendien is het de vraag of een dergelijke selectieve migra-

140 Ibidem, p. 49.

141 *De Tijd*, 30 mei 2007.

142 VDAB. www.arvastat.be.

143 P. de Beer, ‘Zin en onzin van arbeidsmigratie. Schrikbeeld of wondermiddel’, *Internationale Spectator* 2006, p. 345.

144 *Knack*, 14 februari 2007.

tie ethisch verantwoord is ten opzichte van de ontwikkelingslanden, die hun zeldzame hooggeschoolden naar het Westen zien vertrekken. De landen van herkomst zijn overigens juist geïnteresseerd in de export van hun overvloedige laaggeschoolde arbeidskrachten. De voormalige president van Mali en gewezen voorzitter van de Afrikaanse Unie, Alpha Oumar Konaré, noemde in een onderhoud met de Europese Commissie een selectieve migratiepolitiek, waarbij alleen de hoogst geschoolden zouden worden toegelaten, een “*leegroof van Afrikaanse hersenen*”, die hij nooit zou aanvaarden. De **brain drain** die ontstaat als gevolg van het aantrekken door Westerse landen van hooggeschoolden uit ontwikkelingslanden, leidt wel degelijk tot welvaartsverlies voor het land van herkomst, zeker wanneer het gaat om een grootschalige uittocht van schaars talent. **Geldovermakingen** aan de achtergebleven familieleden compenseren dat enigszins, maar dragen niet bij aan de economische ontwikkeling van de landen van herkomst. Doorgaans worden deze financiële middelen immers niet productief aangewend, maar werken zij als een soort uitkeringen.

Het aantrekken van nieuwe gastarbeiders, ook al zijn ze hooggeschoold, zal tenslotte leiden tot een **verdere toename van de gezinsmigratie**. Deze volgmigranten zullen overwegend in de situatie terecht komen van netto-ontvangers van ons stelsel van sociale zekerheid. Zelfs al richt de overheid zich op geschoolde immigranten uit niet-EU-staten, dan nog is de kans verre van denkbeeldig dat de totale inwijking, die met de arbeidsmigratie gepaard gaat, vooral ongeschoold van aard zal zijn. Het Vlaams Belang is dan ook zeer terughoudend tegenover het op grote schaal aantrekken van geschoolde arbeiders om in ons land zogenaamde knelpuntvacatures op te vullen.

De discussie over de (on)wenselijkheid van het aantrekken van arbeidsmigranten mag ons niet doen vergeten dat de economische migratie nu reeds zorgt voor een aanzienlijke instroom. Uit cijfers opgevraagd door SP.a-volksvertegenwoordiger Bonte blijkt dat er in 2007 65.000 arbeidskaarten uitgereikt werden, waarvan bijna 44.000 in Vlaanderen. In de eerste negen maanden van 2008 alleen al werden 56.335 arbeidskaarten aan buiten-

landers uitgereikt. Daarnaast hebben de Belgische bedrijven tijdens de eerste negen maanden van 2008 al 145.834 gedetacheerde buitenlanders in dienst gehad en werden ook nog eens 12.392 gedetacheerde zelfstandigen aangemeld bij de overheidsdienst Limosa¹⁴⁵.

---

145 *De Standaard*, 21 oktober 2008.

■ Nationaliteitsverwerving, vreemdelingenstemrecht en inburgering

In de periode 1970-2008 verkregen 845.984 vreemdelingen de Belgische nationaliteit. Alleen al sinds het jaar van de inwerkingtreding van de **snel-Belg-wet** (2000-2008) ging het om 376.452 personen. De ‘Belg-making’ van honderdduizenden vreemdelingen maskeert het steeds toenemende aandeel van allochtonen in de Belgische bevolking. De vreemdelingenstatistiek vormen met andere woorden geen weerspiegeling van de aanhoudende massa-immigratie. **Tussen 1 januari 1991 en 31 december 2007 verkregen niet minder dan 179.298 Marokkanen en 107.290 Turken de Belgische nationaliteit**¹⁴⁶, terwijl op datum van 1 januari 2008 slechts 79.858 Marokkanen en 39.532 Turken op legale wijze in België verbleven. Er verblijven dus veel meer Turken en Marokkanen mét de Belgische nationaliteit in België dan Turken en Marokkanen zonder de Belgische nationaliteit¹⁴⁷. **Van alle ‘nieuwe Belgen’ was tijdens de periode 1998-2007 meer dan 85% afkomstig uit een land dat niet behoort tot de EU-27**¹⁴⁸.

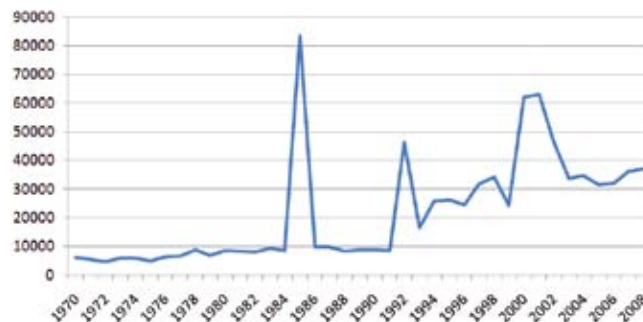
146 Bron: *Statistisch en demografisch verslag 2008. Migranten en migrantenpopulaties in België*, Brussel: CGKR 2009, tabel 5.2., p. 116.

147 Er kan wel degelijk gesproken worden van Marokkanen en Turken met de Belgische nationaliteit. Deze personen behouden immers tevens hun oorspronkelijke nationaliteit.

148 Berekend op basis van *Statistisch en demografisch verslag 2008. Migranten en migrantenpopulaties in België*, Brussel: CGKR 2009, tabel 5.2., p. 116-117.

Nationaliteitsverkrijgingen 1970-2008

Bron: AD SEI

Ingrijpende gevolgen

De soepele verlening van het Belgische staatsburgerschap heeft **ingrijpende gevolgen** en creëert een aantal **veiligheidsrisico's**: ‘nieuwe Belgen’ worden beschermd tegen uitzetting wegens gevaar voor de openbare orde; ze komen in aanmerking voor de vervulling van overheidsbetrekkingen die een deelname aan de uitoefening van het openbaar gezag veronderstellen; ze genieten van het vrij verkeer van personen binnen de Europese Unie; ze zijn vrijgesteld van visumplicht in tal van derde landen en ze kunnen evenmin uitgeleverd worden. Verder krijgen de ‘nieuwe Belgen’ actief en passief stemrecht op alle niveaus, ontsnappen zij aan inburgeringsverplichtingen en kunnen zij gebruik maken van de ruimere rechten inzake gezinshereniging en gezinsvorming die voor Belgische staatsburgers gelden¹⁴⁹. Bovendien is het zo dat, wanneer na de Vlaamse onafhankelijkheid een eigen Vlaams nationaliteitsrecht dient te worden uitgewerkt, het bezit van het Belgische staatsburgerschap ten tijde van de ontbinding van de Belgische staat onvermijdelijk één van de criteria zal zijn om te bepalen wie de Vlaamse nationaliteit bezit. Een onafhankelijk Vlaanderen zal op die manier de gevolgen van de massale creatie van ‘nieuwe Belgen’ moeten dragen. Het zou dan ook bijzonder naïef zijn de schouders op te halen voor de lichtzinnige wijze waarop België momenteel zijn staatsburgerschap weggeeft.

149 Bloedverwanten in opgaande lijn ten laste, bloedverwanten in de nederdalende lijn ten laste zonder leeftijdsbeperking enzovoorts.

Snel-Belg-wet: meest soepele wetgeving van de EU

Sinds de inwerkingtreding van de zogenaamde snel-Belg-wet op 1 mei 2000 is de verkrijging van het Belgische staatsburgerschap niet meer dan een formaliteit. Uit internationale rechtsvergelijkingen blijkt dat België thans beschikt over de meest soepele nationaliteitswetgeving van de hele Europese Unie. Dr. Sarah D'Hondt komt tot deze conclusie in haar bijdrage aan het boek over een studiedag aan de K.U. Leuven op 6 juni 2001¹⁵⁰. **Nergens anders in de Europese Unie is het zo gemakkelijk om het staatsburgerschap - en het daaraan verbonden burgerschap van de Europese Unie - te verkrijgen als in België.** Niet alleen is de verkrijging van het Belgische staatsburgerschap volstrekt gratis, bovendien wordt **geen enkel integratievereiste** gesteld. Dat iemand geen enkele van de drie landstalen (Nederlands, Frans of Duits) machtig is, vormt geen beletsel om aan die persoon de Belgische nationaliteit te verlenen. Wie zeven jaar in België verbleven heeft, kan een subjectief recht op de Belgische nationaliteit doen gelden door de indiening van een **nationaliteitsverklaring**. Via de naturalisatieprocedure kunnen vreemdelingen de Belgische nationaliteit reeds verwerven na een verblijf van amper drie jaar (twee jaar voor erkende vluchtelingen). In geen enkele andere EU-lidstaat is de vereiste minimale verblijfsduur zo kort.

Eens een vreemdeling de Belgische nationaliteit verkrijgt, kunnen ook zijn meerderjarige kinderen aanspraak maken op het Belgische staatsburgerschap, zelfs al hebben zij nooit in België verbleven. Op die manier worden de regels inzake gezinshereniging omzeild en wordt het toelatingsbeleid ondergraven. Marie-Claire Foblets velt in het *Rechtskundig Weekblad* van 31 maart 2001 een vernietigend oordeel over dit uitdeinend effect: *“Het is duidelijk dat met het nieuwe artikel 12bis, §1, 2°, W.B.N. een restrictief gezinsherenigingsbeleid, dat op zijn beurt de verwoording is van een restrictief migratiebeleid, nog weinig zin heeft. Of de keuze voor een nieuw migratiebeleid node via een overhaaste wijziging van de nationaliteitswetgeving moest gebeuren, is zeer de vraag. Wellicht is dat ook nooit de bedoeling geweest. Kwalitatief wetgevend werk is toch wat anders.”* Tijdens de periode 2000-2007 werden 8.433 vreemdelingen Belg via artikel 12bis, §1, 2°, WBN. In 2007 alleen al ging het om 1.721 personen. De betrokkene hoeft zich niet eens naar België te be-geven om de nationaliteitsverklaring op grond van artikel 12bis, §1, 2°, WBN af te leggen. Hij kan dat doen in het buitenland voor het hoofd van de diplomatieke zending of de Belgische beroepsconsulaire post. Dat het behoud van werkelijke banden met zijn Belgische ouder(s) moet aangetoond worden, is niet meer dan een doekje voor het bloeden. Als ‘bewijs’ kan de kandidaat-Belg zich immers bedienen van telefoongesprekken, brieven, getuigenissen van de ouders enz.

De snel-Belg-wet verkortte de termijn waarover de adviserende instanties (parket, staatsveiligheid en Dienst Vreemdelingenzaken) beschikken om een advies uit te brengen over de nationaliteitsaanvraag tot slechts één maand. Indien er binnen die termijn geen advies werd uitgebracht, werd dit gelijkgesteld met een gunstig advies. De termijn van één maand bleek in heel wat gevallen niet haalbaar. Mensen met minder eerbare motieven om de Belgische nationaliteit aan te vragen, slaagden er dan ook in om door de mazen van het net te glippen. Dat malafide individuen van de mogelijkheden van de snel-Belg-wet gebruik maakten, blijkt onder meer uit het feit dat in 2000 9% van de aanvragers een dossier had bij de staatsveiligheid, terwijl dat in 1999 - vóór de inwerkingtreding van de nieuwe wet - maar 3% was. Bij een steekproef, uitgevoerd bij 10.196 aanvragen, ingediend in januari en februari 2001, was dat percentage al opgelopen tot 12%.

In een aan de Commissie voor de Naturalisaties gerichte brief van 4 december 2001 trok de toenmalige voorzitter van de Dienst Veiligheid van de Staat, Godelieve Timmermans, aan de alarmbel. De staatsveiligheid beschikte naar haar zeggen niet over voldoende personeel om over alle aanvragen tijdig een juist en volledig advies te kunnen uitbrengen: *“Ik moet herhalen dat wij op die manier geen enkele garantie kunnen geven dat alle namen van personen over wie eventuele negatieve gegevens zouden voorliggen hiermee werden ondervangen.”* Enkele keren

150 *“Het integratiecriterium: Hoe is de toets van de integratie geregeld in de wetgeving van de Europese lidstaten?”*.

gebeurde het dat de staatsveiligheid *in extremis* een negatief advies uitbracht over een nationaliteitsaanvraag die inmiddels reeds had geleid tot de verlening van de Belgische nationaliteit. Er bestaat evenwel geen wettelijke mogelijkheid om in dat geval de Belgische nationaliteit te ontnemen aan iemand die Belg is geworden door het afleggen van een nationaliteitsverklaring. Hetzelfde geldt indien iemand Belg is geworden door naturalisatie, vanaf het ogenblik waarop het naturalisatiebesluit in het *Belgisch Staatsblad* gepubliceerd is¹⁵¹. Een advocaat-generaal verklaarde op een studiedag aan de K.U. Leuven op 6 juni 2001 dat hij de indruk had “*dat men de termijnen zo kort heeft gesteld om te voorkomen dat het parket een hinderpaal zou zijn op de weg naar het verwerven van de nationaliteit*”.

Terwijl het van meet af aan duidelijk was dat een advies-termijn van slechts één maand problemen zou opleveren, duurde het meer dan zes jaar en ongeveer 300.000 ‘nieuwe Belgen’ vooraleer de snel-Belg-wet op dit punt bijgestuurd werd. Ingevolge een wijziging van het Wetboek van de Belgische nationaliteit beschikken het parket, de Dienst Vreemdelingenzaken en de Staatsveiligheid sindsdien (opnieuw) over vier maanden om een advies over een nationaliteitsaanvraag uit te brengen. In plaats van enkel de adviestermijn te verlengen, had men een stap verder moeten gaan door het ontbreken van een advies bij het verstrijken van deze termijn niet langer gelijk te stellen met een gunstig advies.

In het akkoord over asiel en migratie dat de federale regeringspartijen tijdens de herfst van 2009 bereikten, wordt een ‘grondige herziening’ van de nationaliteitswetgeving in het vooruitzicht gesteld. De Vlaamse partijen dringen immers al lang aan op een bijsturing van de snel-Belg-

---

151 Zie onder meer Closset, Charles-Louis e.a., «*Traité de la nationalité en droit belge*», blz. 335 (randnummer 589): «*Le législateur lui-même ne pourrait, par une procédure contraire, rétracter un acte de naturalisation qu’il aurait consenti, même s’il apparaissait ultérieurement que l’intéressé a, en fait, obtenu la naturalisation irrégulièrement, par exemple à la suite de fraude, fausse déclaration, simulation ou tout autre procédé frauduleux. Le Code ne prévoit, en effet, aucune procédure de révocation de la naturalisation.*»

wet. **Van enig tegengewicht voor de regularisatiebuit die de Franstalige partijen eerder in de wacht sleepten, is echter geen sprake.** De bijkomende voorwaarden lijken om te beginnen alleen te gelden voor de naturalisatie, terwijl bijna vier vijfde van de nieuwe Belgen gebruik maakt van een andere procedure ter verkrijging van het staatsburgerschap. Voor de naturalisatie zou een minimale verblijfsduur van vijf i.p.v. drie jaar vereist worden. Dat de betrokkene moet deelnemen aan het leven van de ‘onthaalgemeenschap’, zal wel niet veel meer om het lijf hebben dan het lidmaatschap van de plaatselijke vogelpikclub. Als de kennis van ‘één van de landstalen’ betekent dat in Vlaanderen de kennis van het Frans volstaat, kunnen Kongolezen, Marokkanen, Tunesiërs en andere vreemdelingen uit landen die behoren tot (de invloedssfeer van) de francofonie, bovendien Belg worden zonder een gebenedijd woord Nederlands te spreken. Van een daadwerkelijke burgerschapsproef is geen sprake. Aan de dubbele nationaliteit wordt evenmin geraakt. **Het Vlaams Belang is van oordeel dat er een veel grondiger hervorming nodig is en dat het nationaliteitsrecht op een radicaal nieuwe leest moet geschoeid worden.** Het Vlaams Belang diende in het federale parlement een wetsvoorstel in tot invoering van een Wetboek Staatsburgerschap. Dat moet het bestaande Wetboek van de Belgische nationaliteit vervangen.

Meer dan een brug te ver: vreemdelingenstemrecht

Het Vlaams Belang blijft een uitgesproken tegenstander van de toekenning van stemrecht aan vreemdelingen, om het even of het gaat om stemrecht voor alle verkiezingen dan wel slechts voor de lokale verkiezingen. Het actief en passief stemrecht moet op alle niveaus voorbehouden worden aan degenen die beschikken over het staatsburgerschap. Slechts zij die onvoorwaardelijk hun lot aan dat van onze gemeenschap verbonden hebben en voor assimilatie gekozen hebben, mogen in aanmerking komen voor de verkrijging van het staatsburgerschap en de bijbehorende politieke rechten. Daarom dringt zich niet alleen een **afschaffing van het gemeentelijk vreemdelingenstemrecht** op, maar moet eveneens de nationali-

teitswetgeving de nodige garanties bieden dat de ‘nieuwe Belgen’ voldoende geassimileerd zijn en loyaal zijn aan onze gemeenschap (invoering van een burgerschapsproef, afschaffing van de dubbele nationaliteit enz.). De honderdduizenden vreemdelingen die de afgelopen jaren de Belgische nationaliteit in de schoot geworpen kregen, genieten immers stemrecht op alle niveaus.

Volgens professor Marie-Claire Foblets beschikt België sinds de inwerkingtreding van de snel-Belg-wet op 1 mei 2000 over een zodanig soepele nationaliteitswetgeving dat de situatie op het vlak van de toekenning van politieke rechten aan vreemdelingen zich niet meer laat vergelijken met de situatie in andere Europese landen. De vergelijking met landen waar vreemdelingen op lokaal vlak politieke rechten genieten, gaat volgens haar niet op, omdat in die landen meestal wel nog een relatief strenge nationaliteitswetgeving van toepassing is die de nationaliteitsverkrijging slechts mogelijk maakt voor vreemdelingen die voldoen aan de in het interne recht gestelde vereisten van loyaliteit. Foblets’ besluit luidt als volgt: *“Een en ander leidt ons tot de conclusie dat een ernstig debat op korte termijn in België over het openstellen van het ‘scrutin administratif’ aan vreemdelingen die geen onderdaan zijn van een E.U.-lidstaat niet los kan worden gekoppeld van een grondige herziening van ons nationaliteitsrecht.”*¹⁵²

In een opiniestuk in *De Standaard* van 31 januari 2004 sloegen de VLD-parlementsleden Karel De Gucht, Rik Daems, Filip Antheunis, Claude Marinower en Willy Cortois de nagel op de kop: *“De goedkeuring van het migrantenstemrecht zou van België gewoonweg een unicum maken. Een land met een van de meest soepele nationaliteitswetgevingen ter wereld dat bovendien aan degenen die hun eigen nationaliteit wensen te behouden gemeentelijk stemrecht toekent.”* Toch werd het gemeentelijk vreemdelingenstemrecht ons door de strot geduwd zonder dat de nefaste gevolgen van de snel-Belg-wet - die de VLD eerder mee had doorgedrukt - ongedaan gemaakt werden. De VLD had evenmin een regeringscrisis voor

het vreemdelingenstemrecht over. (Open) VLD betaalde daar een hoge electorale prijs voor. In een interview met *Het Nieuwsblad* geeft Herman De Croo enkele beschouwingen ten beste over de afstraffing van Open VLD bij de regionale verkiezingen en zegt hij over het vreemdelingenstemrecht het volgende: *“Maar fundamenteel hebben we één molensteen die we nog altijd meeslepen: het stemrecht voor migranten. Daar hebben we onze geloofwaardigheid mee verprutst en dat zweten we nu nog uit.”*¹⁵³

In Vlaanderen bestond er hoegenaamd geen draagvlak voor de invoering van het vreemdelingenstemrecht. Het werd uiteindelijk in het parlement doorgedrukt door de Franstalige partijen met de (noodzakelijke) steun van de SP.a. Het vreemdelingenstemrecht paste, net als de snel-Belg-wet, wonderwel in de **Franstalige agenda** om de Vlamingen in Brussel verder te minoriseren en Vlaams-Brabant verder te verfransen, terwijl de linkse partijen er een manier in zagen om zich van een nieuw electoraal reservoir te verzekeren en de opmars van het Vlaams Blok te stuiten.

Het is gebleken dat de allochtone kiezers - met of zonder de Belgische nationaliteit - een **etnische stem** uitbrengen, dit wil zeggen: stemmen voor kandidaten met dezelfde nationale en etnische afstamming. Dat verklaart waarom veel kandidaten van Marokkaanse of Turkse origine dankzij hun grote aantal voorkeurstemmen werden verkozen op in beginsel ‘onverkiezbare’ plaatsen. Pierre-Yves Lambert berekende dat op grond van de verkiezingsresultaten van 8 oktober 2006 **145 van de 663 gemeenteraadszetels in de 19 Brusselse gemeenten** naar kandidaten van niet-Europese origine gingen. Dat komt neer op 21,9% of ruim één gemeenteraadslid op vijf. Zes jaar geleden ging het nog om bijna 14%¹⁵⁴. Percentageel de meeste allochtone gemeenteraadsleden tellen Brussel-stad (17 op 47, waarvan 11 op de lijst van de PS), Schaarbeek (24 op 47, waarvan 10 op de lijst van de PS) en Sint-Joost-ten-Node (19 op 27, waarvan 12 op de lijst van de PS)¹⁵⁵. Vooral de PS telt een groot percentage allochtone verkozenen. In Sint-Joost-ten-Node behaalde

152 Bijdrage aan het verslag van de studiedag over de snel-Belg-wet aan de K.U. Leuven op 6 juni 2001 (*“Een nieuw nationaliteitsrecht. Enkele besluiten”*).

153 *Het Nieuwsblad*, 26 september 2009.

154 *De Tijd*, 10 oktober 2006.

155 Bron: <http://elections.belbone.be>

Emir Kir, PS-minister in de Brusselse gewestregering, de hoogste persoonlijke score, meer dan burgemeester Jean Demanvez.

Volgens socioloog Jan Hertogen steeg het aandeel van de nieuwe Belgen en ingeschreven vreemdelingen in het electoraat als geheel ten opzichte van de gemeenteraadsverkiezingen in 2000 in Schaarbeek van 45% tot 64%, in Brussel-stad van 32% tot 50%, in Sint-Jans-Molenbeek van 40% tot 63% en in Sint-Joost-ten-Node van 71% tot 93%¹⁵⁶. Ook in Vlaamse steden zoals Gent (van 8,1% tot 12,6%), Antwerpen (van 11,5% tot 17%), Mechelen (van 7,7% tot 12,9%), Lokeren (van 8,7% tot 12,6%) en Vilvoorde (van 9,3% tot 14,8%) viel een aanzienlijke toename van het percentage allochtone kiezers te noteren. Hertogen heeft dan ook gelijk wanneer hij stelt dat in die steden en gemeenten de nieuwe allochtone kiezers de vooruitgang van het Vlaams Belang hebben afgeremd. Vooral wat de SP.a betreft, is de ‘**allochtonisering**’ van de **gekozenen** een feit. De Gentse SP.a-fractie bestaat voor bijna een kwart uit allochtonen; in Vilvoorde werden drie moslims verkozen op vijf SP.a’ers¹⁵⁷. In Antwerpen zijn niet minder dan zeven van de tweeëntwintig verkozenen op de lijst van SP.a-burgemeester Patrick Janssens van buitenlandse origine¹⁵⁸.

Vlaams inburgeringsbeleid: een schaamlapje

Voor het Vlaams Belang is het vanzelfsprekend dat vreemdelingen die langdurig in België wensen te verblijven, zich aan onze cultuur, normen, waarden en gewoonten moeten aanpassen en onze taal moeten spreken. De Vlaamse regering pakt graag uit met het zogenaamde **inburgeringsbeleid** dat een vijftal jaren geleden op de sporen werd gezet. Het decreet betreffende het Vlaams inburgeringsbeleid verplichtte bepaalde categorieën van nieuwkomers een inburgeringstraject te volgen.

Los van de concrete uitwerking van het inburgeringsbe-

156 *De Tijd*, 10 oktober 2006.

157 *Ibidem*.

158 Bron: www.vlaanderenkiest.be

leid kan opgemerkt worden dat de federale snel-Belg-wet haaks staat op de bedoelingen van het Vlaamse inburgeringsdecreet. Wie Belg wenst te worden, hoeft immers geen enkel bewijs te leveren dat hij voldoende in onze samenleving geïntegreerd is. Een groot deel van de nieuwkomers was oorspronkelijk bovendien van inburgering vrijgesteld, waaronder de zeer omvangrijke categorie van gezinsleden die een Belgische staatsburger komen vervoegen. Een Marokkaanse vrouw die herenigd werd met haar Marokkaanse man in België, moest een inburgeringstraject volgen. Indien haar man echter inmiddels de Belgische nationaliteit verkregen had, was zij van elke inburgeringsplicht vrijgesteld. Van de nieuwkomers die zich in het Vlaams Gewest vestigden, was slechts om en bij de 10% verplicht om het inburgeringstraject te volgen¹⁵⁹. Een groot deel van degenen die wel tot de doelgroep behoorden, liet dan nog eens na om zich bij het onthaalbureau aan te melden. Verwonderlijk was dat niet, als men weet dat degene die niet aan zijn verplichtingen voldeed slechts een geldboete van maximaal € 125 kon oplopen. Bovendien werden de strafsancities nauwelijks toegepast. Uit het antwoord van de minister van Justitie op een vraag van Gerolf Annemans begin 2005 bleek dat van de 109 dossiers die op dat ogenblik reeds afgehandeld waren, er 108 geseponneerd werden. Er werd één minnelijke schikking getroffen¹⁶⁰.

Door een wijziging van het inburgeringsdecreet werd onder meer het aantal categorieën van vreemdelingen gereduceerd dat van inburgeringsplicht is vrijgesteld. Sinds 1 januari 2007 behoren eveneens gezinsleden van (al dan niet allochtone) Belgische staatsburgers tot de categorie van ‘verplichte inburgeraars’. Bovendien worden ook de zogenaamde ‘oudkomers’ die een inkomen verwerven via maatschappelijke dienstverlening of het leefloon, verplicht een inburgeringstraject te volgen. Met ‘oudkomers’ bedoelt men vreemdelingen die gedurende meer dan twaalf maanden in het Rijksregister zijn ingeschreven, alsook Belgen die in het buitenland geboren zijn en van wie minstens één van de ouders op zijn beurt in het buitenland geboren is. Oudkomers vallen niet onder de inburgeringsplicht indien zij een sociale zekerheidsuitkering -

159 *De Standaard*, 7 oktober 2004.

160 *De Tijd*, 16 februari 2005.

bijvoorbeeld een werkloosheidsuitkering - ontvangen.

De reeds genoemde decreetswijzigingen betekenden zeker een stap voorwaarts. Dat geldt ook voor de mogelijkheid om administratieve geldboetes op te leggen van 50 tot € 5.000 voor degenen die hun inburgeringsplicht niet nakomen. Het systeem van strafrechtelijke geldboetes bleef immers in de praktijk dode letter. **Ondanks de verbeteringen is het Vlaamse inburgeringsbeleid nog altijd niet meer dan een schaamlapje.** In tegenstelling tot wat de minister eerder had aangekondigd, geldt de inburgeringsplicht niet voor oudkomers die onze taal niet kennen en geen werk hebben of ouder zijn van schoolgaande kinderen. Bovendien ontbreekt een **resultaatsverbintenis**. Het inburgeringstraject mondt niet uit in een examen of burgerschapsproef. Thans bestaat er weinig zicht op wat er gebeurt na de cursussen en trajecten. Men meet niet eens de opgedane kennis en vaardigheden. Inburgeren dreigt daarmee te worden herleid tot een formeel checken van het aanwezigheidsregister. Uit het antwoord van minister van Inburgering Geert Bourgeois (N-VA) op een schriftelijke vraag van Filip Dewinter blijkt dat de Vlaamse administratie eind 2009 niet eens over een sluitend overzicht beschikt van het aantal verplichte inburgeraars dat zich niet binnen de voorziene termijn heeft aangemeld bij het onthaalbureau¹⁶¹! **Sinds 1 januari 2009 werden welgeteld 15 verplichte inburgeraars beboet voor een totaal bedrag van € 1.210**¹⁶². Van een effectieve sanctionering van nieuwkomers die zich aan hun inburgeringsplicht onttrekken, is alles behalve sprake. De opgelegde boetes zijn overigens belachelijk laag¹⁶³.

Terwijl het onthaalbeleid voor nieuwkomers een Vlaamse bevoegdheid is, wordt over de immigratiepolitiek op federaal vlak beslist. Vlaanderen kan niet anders dan dweilen, terwijl de federale immigratiekraan blijft openstaan.

---

161 Antwoord van Vlaams minister van Inburgering Geert Bourgeois op schriftelijke vraag nr. 33 van 15 oktober 2009 van Vlaams volksvertegenwoordiger Filip Dewinter.

162 Antwoord van Vlaams minister van Inburgering Geert Bourgeois op schriftelijke vraag nr. 34 van 15 oktober 2009 van Vlaams volksvertegenwoordiger Filip Dewinter.

163 Zo werd er één boete opgelegd van 150 euro, één van 100 euro, 12 boetes van 75 euro en één boete van 60 euro.

Om het even welk inburgeringsbeleid kan maar slagen als de instroom van nieuwe immigranten binnen aanvaardbare proporties blijft. Met de hypermigratie van de laatste jaren is dat alles behalve het geval. Het doortastende inburgeringsbeleid waarvan het Vlaams Belang voorstander is, moet kaderen in een veel restrictiever en selectiever asiel- en migratiebeleid dan we momenteel kennen. Onder meer de huwelijksmigratie moet stevig aan banden gelegd worden omdat zij zorgt voor een **permanente instroom van moeilijk in te burgeren vreemdelingen** die vooral uit zijn op de materiële voordelen van de welvaartstaat. Recent wees trouwens ook Antwerps OCMW-voorzitter Monica De Coninck er op dat er afspraken moeten gemaakt worden om de instroom aan nieuwkomers te beperken, om echt werk te kunnen maken van integratie¹⁶⁴.

---

164 *De Morgen*, 15 september 2009.

■ Vlaams Belang wil het tij keren

Migratie is geen oplossing

Het Vlaams Belang heeft begrip voor de vreemdelingen die uit zijn op lotsverbetering, maar verwerpt de idee van een 'recht' op immigratie. Hoe begrijpelijk de wil om te migreren op zichzelf ook mag zijn, een gemeenschap heeft het onvoorwaardelijke recht om door migratiebeperking de eigen culturele identiteit en de moeizaam verworven welvaart veilig te stellen. Bovendien vallen de problemen van de minder ontwikkelde landen onmogelijk op te lossen door de **export van een bevolkingsoverschot, waaraan het Westen geen enkele schuld heeft**. Evenmin behoeven de Europeanen uit misplaatst schuldgevoel hun eigen beschaving prijs te geven door de grenzen wijd open te gooien. Zij die ons land bereiken, zijn overigens doorgaans niet degenen die er het slechtste aan toe zijn. Migratie is meestal weggelegd voor de gelukkige enkelingen en is derhalve onrechtvaardig tegenover de miljarden andere mensen die dromen van een betere toekomst. **Immigratie discrimineert altijd.**

Immigratiestop

Zelfs indien het heilloze multiculturele pad wordt verlaten en eindelijk de wenselijkheid van een vastberaden assimilatiepolitiek wordt erkend, is het van belang de instroom van nieuwe vreemdelingen drastisch te beperken. **Onze samenleving is immers geen assimilatiemachine die onbeperkte aantallen nieuwkomers kan 'verwerken'**. De massa-immigratie van de laatste decennia heeft de opnamecapaciteit van onze samenleving reeds danig op de proef gesteld en komt in feite neer op de **import van werkloosheid, kansarmoede en conflict**. Het

Vlaams Belang is ervan overtuigd dat het perfect mogelijk is om enkelingen of beperkte groepen te assimileren, maar dat assimilatie onmogelijk is indien de immigratie permanent en grootschalig is. Een waterdichte immigratiestop is een noodzakelijke voorwaarde voor de assimilatie van de reeds aanwezige vreemdelingen.

Door voortdurende immigratie wordt de noodzaak voor nieuwkomers om zich aan te passen almaar kleiner. De ervaring leert ons dat indien massale immigratie gedurende een lange periode gepaard gaat met grote cultuurverschillen tussen het land van herkomst en het gastland, immigranten met dezelfde culturele achtergrond samenklitten. Er ontstaan dan getto's, **allochtone enclaves** waarin de vreemdelingen zich blijven organiseren alsof ze nog altijd in hun land van herkomst wonen. Ze beschikken er over hun eigen sociaal, cultureel, religieus en commercieel netwerk en hebben nauwelijks contact met de gastsamenleving. Van een 'interculturele dialoog' komt er onder dergelijke omstandigheden uiteraard niets in huis. Het zal reeds alle hens aan dek zijn om de culturele en sociale gevolgen van de massale immigratie van de laatste decennia te verwerken. Het spreekt voor zich dat deze poging gedoemd is te mislukken, als ondertussen de kranen blijven openstaan. **Een reële immigratiestop is een absolute voorwaarde voor elk herstelbeleid.**

Het Vlaams Belang wil zich niet beperken tot een analyse van de problemen op het vlak van de immigratie en de multiculturele samenleving, maar wenst ook oplossingen aan te reiken. **Wij weigeren de huidige hypermigratie als een onontkoombare en onomkeerbare fataliteit te ondergaan.** Hierna worden de **belangrijkste voorstellen van het Vlaams Belang voor een kordate asiel- en immigratiepolitiek** besproken. Het zijn stuk voor stuk kordate, maar realistische voorstellen, die zijn ingegeven door de nodige *sense of urgency*. Het is immers vijf voor twaalf en dus tijd om te handelen.

Inschrijven territorialiteitsbeginsel in Conventie Genève

Het Vlaams Belang pleit voor het opnieuw inschrijven van het **territorialiteitsbeginsel** in de Vluchtelingenconventie uit 1951. Europa zou daarbij alleen nog Europese vluchtelingen opvangen. Niet alleen is de opvang in de regio van herkomst vele malen goedkoper, bovendien komen vluchtelingen dan terecht in een **samenleving met een gelijkaardige cultuur**, waardoor zij zich bij een langer asielverblijf gemakkelijker kunnen integreren en niet het slachtoffer dreigen te worden van **culturele ontworteling**. De opvang van vluchtelingen in de eigen regio zorgt voor een betere aanwending van de beschikbare middelen en voorkomt dat een **toevloed van moeilijk te assimileren en laaggeschoolde vreemdelingen** onze samenleving ontwricht.

Tijdelijke verblijfsvergunning voor erkende vluchtelingen

Erkende vluchtelingen krijgen niet langer onmiddellijk een verblijfsvergunning van onbepaalde duur. De Conventie van Genève verplicht daar geenszins toe. Een uitgangspunt van het verdrag was dat vluchtelingen naar hun land zouden terugkeren van zodra de reden voor hun vlucht niet meer bestaat. **Er dient aan herinnerd te worden dat het verdrag van Genève een vluchtelingenverdrag is en geen immigratieverdrag**. Het Vlaams Belang wil de verblijfsvergunning voor erkende vluchtelingen tijdelijk maken met mogelijkheid tot verlenging. **Van zodra de toestand in het land van herkomst genormaliseerd is, moeten vluchtelingen terugkeren**.

Verdere versnelling asielprocedure en lijst van veilige landen

Het Vlaams Belang benadrukt dat zowel de samenleving als de betrokken asielzoekers gebaat zijn bij een zo snel mogelijke beslissing met betrekking tot een asielaanvraag. **Afgewezen asielzoekers moeten de beslissing**

op het door hen ingestelde beroep in het buitenland afwachten. Hiervan zal een ontradend effect uitgaan op gelukszoekers die er slechts op uit zijn hun verblijf in ons land zo lang mogelijk te rekken. **Het administratieve cassatieberoep bij de Raad van State in asielzaken moet afgeschaft worden**. Het hanteren van een regelmatig aan te passen **lijst van veilige landen** kan bijdragen tot een meer doorgedreven versnelling van de asielprocedure.

Opvang van asielzoekers in gesloten centra

Asielzoekers moeten tijdens de volledige duur van de asielprocedure opgevangen worden in gesloten centra opdat zij in geval van afwijzing van hun aanvraag zo snel mogelijk kunnen gerepatrieerd worden naar het land van herkomst. Op die manier wordt vermeden dat zij in geval van een negatieve beslissing ‘in de natuur verdwijnen’ en hun verblijf hier illegaal voortzetten. Het Vlaams Belang is ervan overtuigd dat het principe van de opvang in gesloten centra, gekoppeld aan een korte procedure, er zal toe leiden dat asielzoekers die in wezen **economische vluchtelingen** zijn, ons land links zullen laten liggen.

Meervoudige asielaanvragen terugdringen

Het Vlaams Belang vraagt dat paal en perk zou worden gesteld aan meervoudige asielaanvragen. Dergelijke aanvragen moeten bij voorrang behandeld worden in een ultrakorte procedure. Indien er geen nieuwe elementen worden aangebracht die de vrees voor vervolging staven, moeten meervoudige asielaanvragers zo snel mogelijk gerepatrieerd worden. Om een aanzuigefect te vermijden, kan van de opvang van deze asielzoekers in open centra zeker geen sprake zijn.

Illegalen effectief uitwijzen en capaciteit illegalencentra drastisch opvoeren

Er moet een einde komen aan het gedogen van het verblijf van illegale vreemdelingen. Illegalen moeten actief opgespoord worden en in geval van onderschepping ondergebracht worden in **gesloten illegalencentra** met het oog op hun **daadwerkelijke en spoedige uitwijzing** naar het land van herkomst. In geen geval volstaat de enkele afgifte van een bevel om het grondgebied te verlaten. Dit alles geldt ook voor uitgeprocedeerde asielzoekers. **Een effectief uitwijzingsbeleid is slechts mogelijk indien de capaciteit van de illegalencentra drastisch wordt opgevoerd.** Concreet stelt het Vlaams Belang een uitbreiding voor tot minstens 5.000 plaatsen. Het Vlaams Belang wijst de regularisatie van illegale vreemdelingen gedeceideerd af. **Aan illegaal verblijf kunnen geen rechten ontleend worden.**

Medisch toerisme een halt toeroepen

Het Vlaams Belang wil een halt toeroepen aan misbruiken waarbij vreemdelingen illegaal naar België komen of hun verblijf na het verstrijken van hun toeristenvisum illegaal voortzetten om gratis gebruik te maken van onze medische voorzieningen. **Bovendien moet er een inperking komen van de medische verstrekkingen die onder het begrip ‘dringende medische hulpverlening’ vallen door het opstellen van een limitatieve lijst.** Allerlei luxe-ingrepen zoals een IVF-behandeling of een neuscorrectie worden niet langer in aanmerking genomen.

Harde aanpak van de tewerkstelling van illegale vreemdelingen

Doorgedreven controles en **zware financiële sancties** moeten de tewerkstelling van illegale vreemdelingen aan banden leggen zodat de aantrekkingskracht van België op clandestiene immigranten vermindert. Het Vlaams Belang dringt aan op een **aanzienlijke versterking van de verschillende inspectiediensten** om aan dit fenomeen het hoofd te bieden. Een **substantiële verlaging van de lasten op arbeid** moet bijdragen aan een gevoelige afname van de vraag naar illegale arbeidskrachten.

Gezinsvorming in het land van herkomst

Het recht op gezinshereniging van de echtgeno(o)t(e) van een in België verblijvende vreemdeling moet beperkt worden tot het huwelijk dat werd voltrokken vóór de aankomst van laatstgenoemde. Het moet dus gaan om een bestaand huwelijk, om gezinshéreniging in de strikte zin van het woord. **Dit brengt mee dat de echtgenoot of echtgenote van een vreemdeling van de tweede of een volgende generatie in beginsel niet in aanmerking komt voor een verblijfsvergunning en dat gezinsvorming dient te geschieden in het land van herkomst.** Bovendien moet de gezinshereniging plaatsvinden binnen de twee jaar na de verkrijging van een definitieve verblijfsvergunning door de eerst aangekomen huwelijkspartner. Op die manier wordt een sneeuwbaaleffect voorkomen.

Inkomenseis voor gezinsherenigers

Het Vlaams Belang is voorstander van het stellen van een inkomenseis aan de vreemdeling of Belg die zijn buitenlandse familieleden wenst te laten overkomen, naar het voorbeeld van Nederland. Tijdens de eerste jaren van hun verblijf kunnen de volgmigranten geen aanspraak maken op het sociale zekerheidsstelsel.

Geen definitieve verblijfsvergunning voor volgmigranten gedurende eerste vijf jaar

Volgmigranten kunnen pas na vijf jaar een definitieve verblijfsvergunning aanvragen. Indien het huwelijk binnen die vijf jaar op de klippen loopt, dan wel er een einde komt aan de echtelijke samenwoning, verliezen zij hun tijdelijk verblijfsrecht en dienen zij terug te keren naar het land van herkomst.

Beperking van recht op gezinshereniging met kinderen

Er moet een lijst komen met landen waar een groot risico bestaat op fraude met akten van de burgerlijke stand. Indien een aanvraag tot gezinshereniging voor een kind uit een van die landen afkomstig is, dient een **DNA-test** de verwantschap vast te stellen. Bovendien wil het Vlaams Belang **het onvoorwaardelijke recht op gezinshereniging beperken tot kinderen die op het ogenblik van de aanvraag nog geen twaalf jaar oud zijn**. Voor kinderen ouder dan twaalf, maar jonger dan achttien, wordt slechts een verblijfsmachtiging afgegeven indien zij slagen voor een **proef over de elementaire kennis van de taal** of een van de talen van het taalgebied waarin de gemeente gelegen is waar de ouders zijn ingeschreven in het vreemdelingenregister of bevolkingsregister.

Bejaardentoeerisme onmogelijk maken

Het recht op gezinshereniging voor de ouders en grootouders van Belgische staatsburgers moet afgeschaft worden om een einde te stellen aan het georganiseerd misbruik van onze sociale voorzieningen in het kader van het zogenaamde bejaardentoeerisme. Gezinshereniging van vreemdelingen met ouders en grootouders op grond van artikel 9, eerste lid, van de Vreemdelingenwet

(discretionaire beslissing van de minister) of door toepassing van bilaterale tewerkstellingsverdragen met de landen van herkomst moet eveneens onmogelijk worden gemaakt.

Opzegging of herziening van oude gastarbeidersverdragen

De bilaterale tewerkstellingsverdragen met belangrijke herkomstlanden van volgmigranten zoals Marokko, Turkije, Tunesië en Algerije moeten opgezegd of herzien worden. Het is immers onduidelijk dat een strengere wetgeving inzake gezinshereniging wordt omzeild doordat bepalingen van deze verdragen voorzien in een ruimer recht op gezinshereniging (bijvoorbeeld ook met ouders en grootouders) of een beletsel vormen voor het stellen van bijkomende voorwaarden (integratievoorwaarden, inkomenseis, minimumleeftijd enzovoort). De context waarin deze gastarbeidersverdragen tot stand kwamen, is vandaag compleet achterhaald.

Kordate aanpak schijnhuwelijken

Het Vlaams Belang wil dat schijnhuwelijken strenger bestraft worden. De maximale geldboete moet opgetrokken worden tot € 50.000 (thans 1.250) indien een schijnhuwelijk is aangegaan tegen betaling van een geldsom. De maximale gevangenisstraf wordt verhoogd tot één jaar (thans drie maanden) respectievelijk twee jaar (thans één jaar). Als er sprake is van het gebruik van geweld of bedreiging tot het aangaan van een schijnhuwelijk, moet een geldboete kunnen opgelegd worden van maximaal € 125.000 (thans € 2.500) en een gevangenisstraf van maximum vijf jaar (thans twee jaar). **De vreemdeling die op basis van een schijnhuwelijk een verblijfsvergunning heeft verkregen, moet uitgewezen worden.** Indien hij of zij inmiddels ingevolge het huwelijk de Belgische nationaliteit verworven heeft, moet die nationaliteit hem of haar afgenomen worden. De procedure tot nietigverklaring van voltrokken schijnhuwelijken moet verkort worden.

‘Schijnsamenlevingscontracten’ onmogelijk maken

Er mag niet langer een verblijfsvergunning toegekend worden op basis van een samenlevingscontract. Wil iemand zijn levenspartner laten overkomen, dan zal hij of zij moeten kiezen voor het huwelijk. Op die manier kan de aandacht van de administratieve diensten uitgaan naar de strijd tegen de schijnhuwelijken en worden ‘**schijnpartnerschappen**’ onmogelijk. Slechts een kleine minderheid van de EU-lidstaten staat gezinshereniging toe met de ongehuwde levenspartner.

Ijveren voor striktere Europese migratiewetgeving

Om een kordaat migratiebeleid te kunnen voeren, is het absoluut noodzakelijk dat de Europese wetgeving op een aantal punten herzien wordt. **De harmonisatie van de migratiewetgeving van de lidstaten komt al te vaak neer op een collectieve versoepeling van het beleid in de gehele Europese Unie.** Het Vlaams Belang is daarentegen voorstander van een harmonisatie in die zin dat **minimumnormen** worden vastgelegd, waarbij de lidstaten niet het recht ontnomen wordt om strengere regels uit te vaardigen. Het perspectief moet met andere woorden radicaal omgekeerd worden: **de vraag is niet hoe streng de lidstaten mogen zijn, maar hoe soepel zij mogen zijn.**

Criminele vreemdelingen het land uitzetten

Gezien het disproportioneel hoge aandeel van vreemdelingen in de criminaliteit is een krachtig signaal nodig dat wij niet tolereren dat onze gastvrijheid door vreemdelingen wordt misbruikt om hier criminele activiteiten te ontplooiën. **Vreemdelingen die een effectieve gevangenisstraf van minstens zes maanden oplopen, moeten onverbiddelijk uitgewezen worden na het uitzitten van hun straf. Bovendien moet alles in het werk gesteld worden opdat zij ook hun gevangenisstraf zelf zouden uitzitten in het land van herkomst.** Daartoe dienen de

nodige bilaterale akkoorden te worden gesloten. Aan personen die de Belgische nationaliteit verkregen hebben en nog steeds de nationaliteit van hun land van herkomst bezitten, moet het Belgische staatsburgerschap ontnomen worden indien zij een dergelijke veroordeling oplopen binnen een termijn van tien jaar na de verkrijging van de Belgische nationaliteit. Vervolgens moeten ook zij het land uitgezet worden.

Geen arbeidsmigratie, maar een gedurfde nataliteitspolitiek

Grootschalige arbeidsmigratie kan onmogelijk de oplossing zijn voor de financiering van onze sociale zekerheid en de vergrijzing van de bevolking. In plaats van arbeidsmigranten aan te trekken, pleit het Vlaams Belang voor een **gedurfde nataliteitspolitiek** om het geboortecijfer van onze eigen bevolking op te krikken. Opdat de bevolking op peil zou blijven, moet iedere vrouw gemiddeld 2,1 kinderen krijgen. Het geboortecijfer (in 2006) ligt in Vlaanderen met gemiddeld 1,73 kinderen per vrouw ver beneden dit zogenaamde vervangingsniveau. Daarom moeten dringend maatregelen genomen worden die koppels ertoe aanzetten om hun kinderwens te verwezenlijken.

Wie kinderen krijgt, mag financieel noch professioneel gestraft worden, maar moet kunnen rekenen op **financiële, fiscale en economische ondersteuning** en op de **uitbouw van sociale voorzieningen die gezinnen met kinderen in de meest ruime zin bijstaan.** Het Vlaams Belang is onder meer voorstander van meer en betere kinderopvang, alsook van **kinderbijslagen die de minimumkosten dekken** van het opvoeden van kinderen. Tevens ijveren wij voor de toekenning van een **opvoedersloon** aan de thuiswerkende ouder en voor maatregelen die gericht zijn op een harmonieuze combinatie van arbeid en gezin.

Met het oog op de invulling van knelpuntvacatures moet maximaal worden ingezet op de **activering van werklozen** door een gerichte en intensieve opleiding.

Afstammingsrecht in ere herstellen

Het Vlaams Belang diende in het federale parlement een wetsvoorstel in om het bestaande Wetboek van de Belgische nationaliteit te vervangen door een **Wetboek Staatsburgerschap**. Het Vlaams Belang wil om te beginnen het *ius sanguinis* in ere herstellen: in beginsel wordt het **Belgische staatsburgerschap slechts automatisch toegekend aan hen die afstammen van - of geadopteerd zijn door - minstens één Belgische staatsburger**. De toepassing van het zogenaamde *ius soli* (de automatische toekenning van het staatsburgerschap op grond van de geboorte in België) moet beperkt worden tot uitzonderlijke situaties ter vermindering van staatloosheid. De geboorte in België kan - evenmin als de duur van het verblijf in dit land - op zichzelf nooit voldoende grond vormen voor het verkrijgen van het staatsburgerschap. Als gevolg van de aanhoudende massa-immigratie en in het bijzonder van de importhuwelijken, biedt het feit in België geboren te zijn of er langdurig verbleven te hebben, minder dan ooit een garantie dat de betrokkene geïntegreerd is in onze samenleving.

Gestroomlijnde procedure tot nationaliteitsverkrijging

In plaats van de huidige wirwar van procedures tot verkrijging van het Belgische staatsburgerschap voorziet het Wetboek Staatsburgerschap in één enkele procedure: de **naturalisatieprocedure**. Door de eenheid van procedure en van verantwoordelijke instantie worden **meervoudige nationaliteitsaanvragen** en de kans op misbruiken vermeden. Nu komt het soms voor dat een negatief advies over een nationaliteitsaanvraag wordt uitgebracht, terwijl de betrokkene reeds via een andere procedure Belg geworden is. Er staat momenteel bovendien geen rem op het aantal ingediende nationaliteitsaanvragen. Door te verhuizen kan de kandidaat-Belg het onderzoek van het parket vertragen gezien de nog steeds gebrekkige en omslachtige gegevensuitwisseling tussen de parketten. De rol van de Kamer van volksvertegenwoordigers in de naturalisatieprocedure dient beperkt te worden tot de formele en plechtige bekrachtiging van de verlening van het

Belgische staatsburgerschap.

Het onderzoek ten gronde naar de naturalisatieaanvragen moet verricht worden door een nieuw op te richten Naturalisatiedienst (eventueel als onderdeel van de Dienst Vreemdelingenzaken). De nationaliteitsaanvragen moeten ingediend worden op het gemeentehuis en van daaruit doorgezonden worden naar de Naturalisatiedienst, die het advies inwint van het parket, de Dienst Vreemdelingenzaken en een gespecialiseerde dienst binnen de Federale Politie die de veiligheidsrisico's inschat (ter vervanging van het advies van de Dienst Veiligheid van de Staat). De Naturalisatiedienst kan pas op een verzoek beslissen indien het over alle vereiste adviezen beschikt. Enkel de ingewilligde naturalisatieverzoeken worden door de Naturalisatiedienst ter bekrachtiging doorgezonden naar de Kamer van volksvertegenwoordigers.

Nationaliteit pas toekennen na een verblijf van minimum tien jaar

Hoewel de duur van het verblijf in België op zichzelf nooit een voldoende reden vormt voor de verlening van de naturalisatie, wenst het Vlaams Belang de verkrijging van het Belgische staatsburgerschap voor te behouden aan vreemdelingen die gedurende minstens tien jaar wettelijk en onafgebroken in België verbleven hebben.

Loyaliteitsverklaring voor kandidaat-staatsburgers

De kandidaat-staatsburger moet een **loyaliteitsverklaring** afleggen waarin hij respect belooft voor de parlementaire democratie, de scheiding van kerk en staat, de nationale wetten, alsook de gewoonten en de cultuur van de Gemeenschap waartoe hij wenst te behoren. Bij het afleggen van die verklaring moet de betrokkene bovendien alle loyaliteit en trouw aan om het even welke buitenlandse staat onvoorwaardelijk en volledig afzweren.

Afwijzing van de dubbele nationaliteit

Een vreemdeling kan slechts Belgisch staatsburger worden indien hij onvoorwaardelijk afstand doet van zijn oorspronkelijke nationaliteit. **Het Vlaams Belang is van oordeel dat het staatsburgerschap zoveel mogelijk exclusief dient te zijn:** individuen kunnen weliswaar veranderen van staatsburgerschap, maar kunnen in principe slechts van één land tegelijk staatsburger zijn. Voorkomen moet worden dat het staatsburgerschap wordt verleend aan vreemdelingen die slechts geïnteresseerd zijn in de rechten en voordelen die daaruit voortvloeien.

Het toestaan van het behoud van de oorspronkelijke nationaliteit aan ‘nieuwe Belgen’ geeft aanleiding tot het ontstaan van twee categorieën Belgische staatsburgers. Het gevaar bestaat dat de bi- en multipatride Belgen aan **‘nationaliteitsshopping’** doen en zich, naargelang de omstandigheden, beroepen op de nationaliteit die de meeste voordelen biedt. Door de vreemdelingen een on-dubbelzinnige keuze te laten maken voor één staatsburgerschap, worden allerlei **‘wetsconflicten’** uitgesloten. ‘Nieuwe Belgen’ zouden bijvoorbeeld niet langer het personeel statuut dat aan hun oorspronkelijke nationaliteit verbonden is, kunnen invoeren om in hun land van herkomst een huwelijk aan te gaan dat niet voldoet aan de voorwaarden die de Belgische wet op dat vlak stelt. De **afwijzing van bi- en multipatridie** is tevens ingegeven door de overtuiging dat het dubbele staatsburgerschap leidt tot een **blijvende betrokkenheid bij het land van herkomst**, die niet alleen een potentiële bedreiging voor onze nationale veiligheid inhoudt, maar tevens aan een daadwerkelijke integratie van de ‘nieuwe Belgen’ in onze samenleving in de weg staat.

Verhinderen dat criminelen Belgisch staatsburger worden

Kandidaat-Belgen mogen in België of in een andere EU-lidstaat **nooit onherroepelijk veroordeeld zijn tot een effectieve gevangenisstraf van meer dan drie maanden** en evenmin in een andere staat onherroepelijk ver-

oordeeld zijn wegens een misdrijf waarop door de Belgische wet gevangenisstraf van drie maanden of meer is gesteld. Tevens is het Vlaams Belang voorstander van het **inlassen van een proefperiode na de verkrijging van het Belgische staatsburgerschap**. Wie binnen de tien jaar na de publicatie van de verkrijging van het Belgische staatsburgerschap in het *Belgisch Staatsblad* veroordeeld wordt tot een effectieve gevangenisstraf van meer dan zes maanden, verliest van rechtswege het Belgische staatsburgerschap.

Invoering burgerschapsproef voor kandidaat-staatsburgers

De verkrijging van het staatsburgerschap moet de uitdrukking zijn van de wil van de betrokkene om zijn lot blijvend met dat van onze gemeenschap te verbinden en moet de bekroning vormen van een succesvolle integratie. **Integratie dient te leiden tot naturalisatie in plaats van omgekeerd**. De verlening van het Belgische staatsburgerschap aan vreemdelingen die geen blijk geven van integratie, neemt voor deze vreemdelingen immers elke prikkel tot integratie weg. **Vreemdelingen die het Belgische staatsburgerschap wensen te verkrijgen, moeten eerst een burgerschapsproef afleggen**. Het naturalisatieverzoek is slechts ontvankelijk indien uit de overlegging van een burgerschapscertificaat blijkt dat de betrokkene voor deze burgerschapsproef geslaagd is.

De burgerschapsproef bestaat uit een schriftelijk en een mondeling gedeelte, zodat de beheersing van de taal van het taalgebied waar de betrokkene zijn woonplaats heeft, kan nagegaan worden. In de verhandeling die naar de schriftelijke taalbeheersing peilt, dient de kandidaat uiteen te zetten waarom hij Belgisch staatsburger wenst te worden. In het mondelinge gedeelte kan de kennis van de rechtsbeginselen en grondnormen van onze samenleving worden nagegaan. Aangezien België een federale staat is en de integratie in de ‘Belgische’ samenleving in de eerste plaats verloopt via de integratie in de Gemeenschap van het gebied waar de betrokkene woonachtig is, kan daarbij tevens de kennis van de geschiedenis en cultuur van die Gemeenschap, alsook een elementaire kennis van

de staatsstructuur worden getest. Om diezelfde reden is het logisch dat het de Gemeenschappen zijn die instaan voor de organisatie van de burgerschapsproeven.

Verblijfsrecht en toegang tot verzorgingsstaat loskoppelen

Onze welvaartsstaat werkt als een magneet op gelukszoekers uit alle windstreken. De betaalbaarheid van ons sociale zekerheidssysteem dreigt hieronder op termijn te bezwijken. Het Vlaams Belang is voorstander van het Deense model, waarbij aan nieuwkomers niet meteen alle rechten toegekend worden. **Vreemdelingen moeten eerst zelf in voldoende mate hebben bijgedragen tot de voorzieningen van de welvaartsstaat vooraleer zij er van kunnen genieten.**

Afschaffing vreemdelingenstemrecht

Het Vlaams Belang wil het vreemdelingenstemrecht afschaffen en het stemrecht voor alle verkiezingen opnieuw voorbehouden aan staatsburgers. Slechts vreemdelingen die er in een burgerschapsproef blijk van gegeven hebben dat zij voldoende geassimileerd zijn en hun lot daadwerkelijk aan dat van onze gemeenschap willen verbinden, komen in aanmerking voor de verkrijging van het staatsburgerschap en de bijbehorende politieke rechten. Het Vlaams Belang houdt vast aan het principe dat integratie leidt tot verwerving van rechten (en uiteindelijk het staatsburgerschap) en is ervan overtuigd dat door de omkering van dit principe elke prikkel voor vreemdelingen om zich aan te passen wegvalt.

Doortastend, niet langer vrijblijvend inburgeringsbeleid

Het vrijblijvende karakter van het huidige inburgeringsbeleid moet plaats maken voor een doortastende aanpak. Het Vlaams Belang vindt dat vreemdelingen die niet de nationaliteit van een EU-lidstaat hebben en hier permanent wensen te verblijven, aan een inburgerings-

plicht moeten onderworpen worden. Tevens moeten zij verplicht worden een **inburgeringsexamen** af te leggen. Wie niet slaagt voor het examen, dient - op eigen kosten - een inburgeringscursus te volgen. Deze verplichting geldt ook voor zogenaamde 'oudkomers.'

Nieuwkomers moeten sowieso - naar Deens voorbeeld - een **drie jaar durend inburgeringsprogramma** volgen, dat onder meer bestaat uit lessen Nederlands en lessen over onze samenleving. Dit inburgeringsprogramma mondt eveneens uit in een inburgeringsexamen. **Wie voor dat examen niet slaagt, komt niet in aanmerking voor een permanente verblijfsvergunning.** Degenen die in het kader van gezinshereniging naar België wensen te komen, moeten, voorafgaand aan de immigratie, in een buitenlands agentschap een **basisexamen** afleggen, waarin de kandidaat-immigrant een elementaire kennis van het Nederlands dient aan te tonen. Nadat de kandidaat-immigrant het basisexamen met succes heeft afgelegd en daadwerkelijk tot ons land is toegelaten, moet hij, net als alle nieuwkomers, aan zijn inburgeringsverplichtingen voldoen.

Wat uitkeringsgerechtigde vreemdelingen betreft die niet aan hun inburgeringsplichten voldoen, moet de mogelijkheid worden onderzocht om op de ontvangen uitkering te korten. Tenslotte moet, indien een manifeste en blijvende onwil tot inburgering wordt vastgesteld, de mogelijkheid bestaan om via een met alle juridische waarborgen omgeven individuele procedure de verblijfsvergunning van de onwillige vreemdeling in te trekken.

Fonds voor vrijwillige terugkeer: taboe inzake remigratie doorbreken

De realiteitszin gebiedt ons te erkennen dat een deel van de hier verblijvende vreemdelingen zich nooit zal kunnen of willen aanpassen aan de Vlaamse samenleving. **Geen enkel inburgeringsbeleid zal er ooit in slagen om van alle vreemdelingen 'nieuwe Vlamingen' te maken.** Het Vlaams Belang wil het **taboe inzake remigratie doorbreken** en pleit voor de oprichting van een **'fonds voor vrijwillige terugkeer'** bovenop de budgetten voor de te-

rugkeerprogramma's van de Internationale Organisatie voor Migratie. **De vreemdelingen die zich niet kunnen of willen aanpassen, moeten gestimuleerd worden om terug te keren naar het land van herkomst.** Met de heroriëntering van de middelen die nu besteed worden aan de integratie-industrie en een deel van het budget voor ontwikkelingssamenwerking kan een systeem opgezet worden waarbij de vreemdeling die ervoor kiest te migreren, een terugkeerpremie ontvangt. Via agentschappen in de belangrijkste oorsprongslanden moet de reïntegratie van de vreemdeling in zijn land van herkomst begeleid worden. Dit kan zowel voor onze samenleving als voor die van het land van herkomst een win-win-situatie opleveren.

■ Aanbevolen

Een brug te ver: Turkije in de Europese Unie

door Philip Claeys & Koen Dillen

Op 6 oktober 2004 zette de Europese Commissie het licht op groen voor de toetreding van Turkije tot de Europese Unie. Dit boek toont echter aan dat Turkije op geen enkel vlak een Europees land is en dus geen EU-lid mag worden. Claeys en Dillen pleiten voor een realistisch alternatief: een bevoorrecht partnerschap.

ISBN: 90-8056-168-1
Pagina's: 210 • Prijs: € 12.50

Leven met de islam?

door Jan Veulemans

Jan Veulemans gaat in zijn boek onder meer dieper in op de profeet Mohammed, de Koran, de verhouding met het christendom en kadert de problematiek van de islam in het gevoerde immigratiebeleid in België en andere Europese landen. Hij maakt ook duidelijk dat de islam meer is dan een geloofsovertuiging: het islamisme is een maatschappijmodel. De auteur vraagt zich tevens af of de vrije meningsuiting niet op de helling staat in de zo geroemde multiculturele samenleving want kritiek op de islam wordt steeds moeilijker te uiten.

ISBN: 978-9078898-11-8
Pagina's: 96 • Prijs: € 5

Inch'Allah? De islamisering van Europa

door Filip Dewinter

Inch'Allah? beschrijft hoe de radicale islam Europa islamiseert en verovert. Filip Dewinter legt in zijn boek uit waarom de islam niet zomaar een godsdienst is maar een gevaarlijke en totalitaire politieke ideologie die haaks staat op de Europese vrijheden, waarden en normen. Hij duidt aan hoe het tij gekeerd kan worden: in plaats van de multicultuur en de islam te omarmen moet Europa ruggegraat en karakter tonen, de immigratiekraan dichtdraaien, de islam terugdringen en de eigen identiteit opnieuw centraal durven stellen.

ISBN: 978-90-78898-14-6
Pagina's: 232 • Prijs: € 15

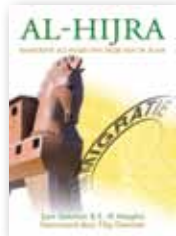

De Poorters van Babel

door Jef Elbers

In de nieuwe Europese staat Vlaanderen landt onverwachts een spookvliegtuig, met een honderdtal Arabieren en zwarte mensen aan boord. Het politiek correcte Vlaanderen vangt de nieuwkomers op in een sfeer van multiculturele verdraagzaamheid, en verleent hen gastvrij asiel in het mondaine Knokke. Weldra blijkt dat die Naasten van Nergens een verborgen agenda hanteren.

ISBN: 978-90-78898-09-2
Pagina's: 256 blz. • Prijs: € 12.50

Al-Hijra: immigratie als paard van Troje van de islam

door Sam Solomon & E. Al Maqdisi

Sam Solomon is een ex-moslim die zich bekeerde tot het christendom en een islamdeskundige. Samen met zijn collega E. Al Maqdisi schreef hij een diepgravende studie over de betekenis van de hijra, Mohammeds migratie van Mekka naar Medina in 622 na Christus dat het begin van de islamitische jaartelling markeert. Deze studie bekijkt hoe deze hijra ook heden nog fungeert als migratiemodel voor moslims in het Westen. Ook de meer beknopte studie De moskee ontmaskerd over de rol van de moskee in de moslimgemeenschap maakt deel uit van het boek.

ISBN: 978-90-78898-16-0
Pagina's: 248 • Prijs: € 12.50

Het dwaze taboe

door Marjan Bodein &
Gerolf Annemans

Deze studie is een meta-analyse van internationale en nationale studies omtrent 'criminaliteit & etniciteit' met als doel een bijdrage te leveren aan het opheffen van het taboe en een breed maatschappelijk debat te openen over vreemdelingencriminaliteit. Het Vlaams Belang heeft zich altijd verzet tegen taboes in verband met de aanwezigheid van allochtonen in dit land en de maatschappelijke impact ervan. Niettemin wordt het spreken over dit verband nog steeds als politiek incorrect voorgesteld. Het is dan ook niet verwonderlijk dat deze studie tot stand kwam in opdracht van het Vlaams Belang.

ISBN: 90-809910-2-3
Pagina's: 272 • Prijs: € 20

UITGEVERIJ EGMONT

Madouplein 8 bus 2
1210 Brussel
fax: 02 219 50 47
Rekeningnummer: 320-0048227-88

te bestellen via

0472 603 552
www.uitgeverijegmont.be
bestellen@uitgeverijegmont.be

E-NIEUWSBRIEF

Wenst u op de hoogte te blijven van onze nieuwste uitgaven?
Stuur een berichtje naar nieuwsbrief@uitgeverijegmont.be en u wordt gratis geabonneerd op onze nieuwsbrief.

Madouplein 8 bus 9
1210 Brussel
Tel.: 02 219 60 09
Fax: 02 218 19 58
www.vlaamsbelang.org